

BİRLİK

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ Aralık 2005-Ocak 2006 / Sayı 106

haberleri

**17 ARALIKTA
ONBİNLER
“HALK İÇİN BÜTÇE,
DEMOKRATİK TÜRKİYE”
DEDİ**

**TMMOB
SANAYİ KONGRESİ
2005
ANKARA'DA YAPILDI**

**TMMOB
V. ENERJİ SEMPOZYUMU
GERÇEKLEŞTİ**

İÇİNDEKİLER

Onbinler “Halk İçin Bütçe, Demokratik Türkiye” Dedi	3
17 Aralık Mitingi’ne Destek İçin Siyasi Partilere Ziyaretlerde Bulunuldu	4
17 Aralık Mitingi İçin Oda Başkanlarına Mektup Yollandı	5
Demokratik Türkiye Halk İçin Bütçe	5
17 Aralıkta Ankara’dayız	5
TMMOB Sanayi Kongresi 2005 Ankara’da Yapıldı	6
TMMOB V. Enerji Sempozyumu Gerçekleşti	15
2005 Olmadı, 2006 Yeni Bir Yıl Olsun	22
TMMOB, Yök İle Görüşme Yaptı	22
2005 ve TMMOB	23
TMMOB, Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu Kararına, TMMOB Yüksek Onur Kurulu Nezdinde İtiraz Etti	25
Siyasal İktidar, Kamu Kuruluşlarından Sonra Meslek Odalarında da Kadrolaşma Niyetiyle TMMOB Bütünlüğünü Bozmayı Hedeflemektedir	26
TMMOB, Orman Mühendisleri Odasını Uyardı	27
2006 VE TMMOB	28
TMMOB, Epdk’ya Gönderdiği Yazı İle Lpg Personeli Eğitimine Yönelik Yönetmeliğin Bir An Önce Yayımlanmasını İstedi	29
Daha Etkin, Daha Demokratik, Daha İşlevsel Bir TMMOB Örgütülüğü İçin, Haydi Şube Genel Kurullarına	30
“TMMOB Ve Mühendislik Eğitimi” Kitabı Yayımlandı	30
TMMOB Toprak Koruma Kurulu’nda Temsil Ediliyor	31
TMMOB “Siyaset Meydanı” Programında “Mortgage” Üzerine Görüş Bildirdi	32
TMMOB, İnşaat Mühendisleri Odası’nın Yerinin Tapusunu Aldı	34
İncirlik Üssü’nün Kullanımının Genişletilmesine İlişkin Tepkileri İçeren Dilekçeler Bir Kez Daha Başbakanlık’a İletildi	35
TMMOB, “Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılması Ve Yeniden Düzenlenmesi” İle İlgili Başbakanlık’a Görüş Bildirdi	35
Toplanan Onbinlerce Dilekçe Tmm’ne Teslim Edildi	36
38. Dönemde Çok Sayıda TMMOB Ve Oda Yönetmeliği Karar Altına Alınarak Resmi Gazetede Yayımlandı	38
Yargıdan TMMOB Genel Kurul Delegeliğine İlişkin Karar Çıktı	39
TMMOB, Öğrenci Örgütülüğü İle İlgili Açıklama Yaptı	40
Avrupa Sosyal Forumu IV. Hazırlık Toplantısı Viyana’da Gerçekleşti	41
Emek Platformundan	42
“Yalova Subaşı Tersane Bölgesi Raporu” Kitabı Yayımlandı	45
Subaşı Belediyesi TMMOB’ne Teşekkür Yazısı Yolladı	45
Odalardan	46
TMMOB Güncesi	66
2005 Yılı Gerçekleşen Gelir/Gider Bütçesi	71

38. Dönem Yönetim Kurulu Kararlarından.....

18 Aralık 2005 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında; TMMOB Mesleki Davranış İlkeleri Çalışma Grubu’nun TMMOB Yönetim Kurulu’nun 408 sayılı kararının yeniden görüşülmesi isteminin uygun bulunmadığına, Çalışma Grubu Raporu’nun yayınlanmamasına, Çalışma Grubu’na bugüne kadar yaptığı çalışmalar için teşekkür edilmesine ve dönemin sonuna geldiği de gözönüne alınarak, Çalışma Grubu’nun görevinin sonlandırılmasına,

TMMOB Yönetim Kurulu’nun, TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu üyelerine yönelik olarak yapmış olduğu şikayet hakkında, Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu’nun 04 Aralık 2005 tarihli toplantısında verdiği “Oda Yönetim Kurulu üyeleri hakkında disiplin işleminin yapılmasının mümkün olmadığına” ilişkin kararına karşı, TMMOB Disiplin Yönetmeliği’nin 19.maddesi uyarınca TMMOB Yüksek Onur Kurulu’na itiraz edilmesine,

TMMOB Petrol Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği’nin Hukuk Müşavirimizin TMMOB Kanunu ve Ana Yönetmeliği’ne göre yapılması gerektiğini belirttiği değişikliklerin yapılması koşuluyla kabulüne ve Resmi Gazete’de yayınlanması için Yürütme Kurulu’na yetki ve görev verilmesine,

TMMOB 2005 Yılı Birliklik-Eksperlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği birliklik ücretlerinin 2006 yılı için de geçerli olmasına,

21 Ocak 2006 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında;

TMMOB 2005 yılı bütçe döneminin 31 Mart 2006 tarihi itibarıyla sona erecek olması nedeniyle Odalarımızdan dönem sonu itibarıyla Birlik ödentilerini 31 Mart 2006 tarihine kadar ödemelerine, bu süre içinde yükümlülüğünü yerine getiremeyecek Odaların gerekçelerini ve TMMOB 39.Olağan Genel Kurul tarihini geçmemek üzere ödeme planlarını yazılı olarak bildirmelerine,

TMMOB Orman Mühendisleri Odası’nın İktisadi İşletmesi ile ilgili incelemelerde bulunmak üzere TMMOB Denetleme Kurulu’nun göreve çağırılmasına,

TMMOB Yönetim Kurulu’nun 4 Temmuz 2004 tarih ve 28 No’lu kararı ve 6 Kasım 2004 tarih ve 102 No’lu kararı ile uygun görülen TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Serbest Mühendislik Müşavirlik Büroları Tescil Yönetmeliği ve Mesleki Denetim ve Ücret Yönetmeliği’nin TMMOB Hukuk Müşavirinin uygun görüşleri doğrultusunda kabulüne ve Resmi Gazete’de yayınlanması için Yürütme Kurulu’na görev ve yetki verilmesine,

TMMOB İç Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği’nin TMMOB Yönetim Kurulu toplantısında uzlaşıldığı şekliyle ve Hukuk Müşavirimizin TMMOB Kanunu ve Ana Yönetmeliği’ne göre yapılması gerektiğini belirttiği değişikliklerin yapılması koşuluyla kabulüne ve Resmi Gazete’de yayınlanması için Yürütme Kurulu’na yetki ve görev verilmesine,

karar verildi.

ONBİNLER “HALK İÇİN BÜTÇE, DEMOKRATİK TÜRKİYE” DEDİ

KESK-DİSK-TMMOB ve TTB tarafından 17 Aralık 2005 tarihinde Ankara’da yapılan mitingte onbinler “Demokratik Türkiye-Halk İçin Bütçe” taleplerini birlikte haykırdı.

Mitingte DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, KESK Genel Başkanı İ.Hakkı Tombul, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TTB II. Başkanı Metin Bakkalcı birer konuşma yaptılar.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşmasında şunları söyledi:

Devrimci İşçiler, Kamu Emekçileri, Tabipler, Mühendisler Mimarlar,

Yüreği Emekten ve Halktan Yana Çarpanlar

Bu Ülkenin Aydınlik Yüzlü İnsanları

Hepinizi TMMOB Adına Saygıyla Sevgiyle Selamlıyorum

Çağrımıza Uydunuz Geldiniz Hoşgeldiniz

Bu Gün Dostların Arasındayız. Bu Gün Güneşin Sofrasındayız.

Ankarayı Özgürleştirmeye Geldiniz Hoşgeldiniz.

Bu Alanda Bu Gün Hep Birlikte, Bu Ülkede Yaşananlara İtirazımız Var Diyeceğiz.

Dünya küreselleşmenin yıkıcı etkisi ile şekilleniyor. Sermayenin sınırsız hareketliliğini ifade eden küreselleşme çağında, sermaye fiili ve ideolojik olarak yaşamın bütün gözeneklerinde tahakküm kuruyor. Küreselleşme ile dünya kaos ortamına sürükleniyor; ülkeler, bölgeler, şehirler, mahalleler arasındaki eşitsizlikler gün geçtikçe artıyor. Yoksulluk, açlık ve işsizlik yaygınlaşıyor. Şiddet günlük yaşamın her noktasında boy gösteriyor. ABD Ortadoğu’yu kan gölüne çevirdi, işgal derinleşerek devam ediyor. Uygulanan neo-liberal politikalar dünyayı bir karabasına sürüklüyor. İdeolojilerin sonu, kapitalizmin sonsuzluğunun ilan edildiği dönemde, egemenlerin tüm dünyaya sunduğu refah, demokrasi ve özgürlük vaadini; yoksulluk, savaş, işsizlik ve açlık yalanlıyor. Türkiye’de dünyada yaşanan bu sürece uyum yasaları ile ekleniyor.

Türkiye’nin politik yönelimlerinden, çalışanların ücretlerine kadar her şey IMF, Dünya Bankası ve AB ile kurulan ilişkiler çerçevesinde belirleniyor. Ekonomik istikrar, büyüme, enflasyonun tek haneli rakamlara inmesi gibi sürekli gündemde olan gelişmeler halkın yaşamına yansımıyor. Hükümet kamu çalışanları ile yaptığı toplu görüşmelerde sefalet ücretinde ısrar ediyor. IMF’ye verilen sözlerin dışına çıkılmayacağı ifade ediliyor. 2005-2006 yılı özelleştirmeler yılı olacak diyen siyasal iktidar, Türkiye’nin en önemli kamusal varlıklarını ‘parayı veren düdüğü çalar’ aymazlığı ile satıyor. Bütün bu politikalar Türkiye’de yaşanan dönüşümün yönünü gösteriyor.

Sevgili dostlar,

Sermayenin çıkarları için yürütülmeye çalışılan bu değişim projesine karşı emek ve demokrasi güçlerine, emekten yana bir seçeneği hayata geçirmek için mücadele etmek düşüyor. Asıl olan işte budur.

Bu alandan siyasal iktidarı uyarıyoruz:

Kamu hizmetlerinin paralı hale getirilmesi uygulamaları terk edilmelidir.

Eğitim, sağlık gibi en temel insan hakkı olan hizmetler herkes için ulaşılabilir, nitelikli ve parasız olmalıdır.

Ülkemizin kaynaklarını, kamusal ve toplumsal hizmetleri ti-

carileştirerek küresel sermayeye birer kar alanı olarak açan bütün uluslararası anlaşmalar iptal edilmelidir.

Ranta, faize, borç ödemelerine odaklanan değil, halkın ihtiyaçlarını gözeten bir bütçe düzenlenmelidir.

Özelleştirmeler durdurulmalıdır. Özelleştirilen kurumların satışı iptal edilmelidir.

Finans kapitalin hareketliliğine bırakılmış ekonomik gelişme yerine, üretime ve yatırıma dayalı ekonomik model hayata geçirilmelidir.

Asgari ücret yoksulluk sınırının üzerine çekilmelidir.

İşsizleri güvence altına alacak sosyal uygulamalar hayata geçirilmelidir.

Kamu çalışanlarının sözleşmeli personel uygulaması ile güvencesizleştirilmesi, sefalet ücretine mahkum edilmesi uygulamaları terk edilmelidir.

Çalışma yaşamında cinsiyet ayrımcılığı önlenmelidir

Emeklilerin açlık sınırında olan maaşları insanca yaşanacak düzeye çıkarılmalıdır.

Biz Eşit, Parasız, Demokratik, Bilimsel Eğitim İstiyoruz!

Biz üretimden ve sanayileşmeden hızla uzaklaştırılan ülkemizin, yeniden üretim, yatırım, istihdam ve hakça bölüşüm temelinde politikalara döndürülmesini istiyoruz.

Biz toplumsal eşitsizliğin her düzeyde yaygınlaşmış olmasına karşı, adalet ve eşitlik istiyoruz.

Biz kültürel kimliklerin baskı altında tutularak yok sayılmasına, her düzeyde milliyetçiliğin kışkırtılmasına, şiddetin çözüm yolu olarak sunulmasına karşı, Kürt sorununun demokrasi ve kardeşlik temelinde çözümünden yana taraf olduğumuzu ifade ediyor, barış içinde bir arada yaşama istiyoruz.

Biz, Türkiye'nin IMF ve diğer uluslararası kurumlar eliyle yönetilmesine karşı, halkın her düzeyde yönetimi katılmasını, ülke yönetiminde halkın söz, yetki ve karar sahibi olmasını savunuyoruz. AB ile pazarlıklar arasına sıkışmış bir demokratik açılımı değil, gerçek demokrasi istiyoruz.

TMMOB, Savaşa karşı ses çıkaranları, Dünya halklarının vicdanı ile Bush ve çetesini yargılayanları, 1 Mart'ta emperyalizme çelme takanları, Savaşı bir dünya için mücadele edenleri, Çocuklar ölmesin şeker de yiyebilsin diyenleri, Savaşın acısını en derinden hissedenenleri, Ülkede, bölgede, dünyada barış isteyenleri sevgiyle selamlamaktadır.

Biz dün olduğu gibi bugün de, dünyada ve ülkemizde yaşananlara seyirci kalmıyoruz. Savaşa karşı barışı, eşitsizliğe karşı adaleti, şiddete karşı kardeşliği, sömürüye karşı emeği savunmaya, başka bir Türkiye ve başka bir dünya mücadelesinde onurlu ve dik yürüyüşümüzü sürdürmeye kararlıyız.

Sevgili dostlar,

Emek ve demokrasi güçlerine düşen, sermayenin yarattığı işsizliğin, yoksulluğun, savaşın, sömürünün dünyasına karşı, emekten, barıştan, adaletten, özgürlükten ve demokrasiden yana başka bir Türkiye'yi ve başka bir dünyayı kurmaktır. Gelecek ona sahip çıkan ellerle şekillenecektir. Başka bir dünya yaratma umudu ve inancı; bizim ellerimizde başka bir dünyanın kurucu iradesine dönüşebilir.

Sermayenin yaşama tüm gücüyle saldırdığı, emperyalistlerin dünyayı savaşla sınıdığı bu dönemde bize düşen bir olmaktır, umudu diri tutmaktır, kavgada birlikte olmaktır. Sen yoksan bir eksikiz. Başka bir Türkiye, başka bir Dünya için sen de katıl, ellerimizi birleştirip emeğin ve özgürlüğün Türkiye'sine uzanalım.

"Kurtuluş yok tek başına, Ya hep beraber, ya hiçbirimiz"

17 ARALIK MİTINGİ'NE DESTEK İÇİN

SİYASİ PARTİLERE ZİYARETLERDE BULUNULDU

KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından Ankara'da 17 Aralık 2005 tarihinde yapılacak "Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe" mitingine destek isteme talebi ile Siyasal Partiler ziyaret edildi.

6 Aralık 2005 günü sırasıyla, Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP), Sosyal Demokrat Halk Partisi (SHP), Demokratik Toplum Partisi (DTP), Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP), Emek Partisi (EMEP), Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Türkiye Komünist Partisi (TKP) ziyaret edildi.

Ziyaretlere TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğan-cı, KESK Genel Sekreteri Abdurahman Taşdemir, DİSK Genel Başkan Yardımcısı Mahmut Seren ve TTB adına ATO Yönetim Kurulu Üyesi Altan Ayaz katıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 17 Aralık 2005 tarihinde yapılacak “Demokratik Türkiye - Halk İçin Bütçe” mitingine ilişkin olarak Oda Başkanlarına mektup yolladı.

17 ARALIK MİTINGİ İÇİN ODA BAŞKANLARINA MEKTUP YOLLANDI

Sayın Başkan,

Yönetim Kurulumuz, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Türk Tabipleri Birliği ile birlikte “Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe” başlıklı bir mitingün düzenlenmesi kararı aldı.

“Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe” mitingi 17 Aralık 2005 Cumartesi günü Ankara’da gerçekleştirilecek. Mitinge tüm emek ve demokrasi güçleri ile örgütlü örgütsüz tüm yurttaşlar katılım için çağrılı olacak.

Bütçe yasa tasarısı, Aralık ayında TBMM Genel Kurulu’nda görüşülecektir. Bütçenin bu dağılımı, siyasal bir tercihtir. IMF programı bu tercihte

belirleyicidir. Bu tercih; halkı, tüm emekçileri yok sayan anti-demokratik bir tercihtir. Siyasal iktidar tercihini, yeni düzenlediği yasalarla güvence altına almak istiyor. Emekçiler, yoksullar, işsizler insanca yaşam taleplerini dile getirdiklerinde ise siyasal iktidarın azarlamasına, aşağılamasına, baskı, şiddet, sürgün ve cezalarına maruz kalıyor.

Bu gün, bu mitingün yapılma gerekçeleri, yaşamsal önemdedir.

Kaynakların adil olarak toplanacağı, toplumsal ihtiyaçlara göre dağılımını ve kullanımını sağlayacak bir bütçe için; demokratik bir çalışma hayatına yönelik emekçilerin talepleri doğrultusunda düzenlemelerin yapılması için; Kamu Personel Yasası, Sosyal Sigortalar ve

Genel Sağlık Sigortası Yasası başta olmak üzere tüm anti-demokratik yasaların geri çekilmesi için, Susurluk’tan Şemdinli’ye kadar uzanan karanlık ilişkilerin açığa çıkarılması için; Yaşamın her alanında 12 Eylül hukuku ve uygulamalarına son verilmesi için gene Ankara’da buluşacağız.

Hepimiz 8 Ekim’deki TMMOB mitinginde olduğu gibi, yaşananlarla derdi olan tüm üyelerimizi Ankara’da buluşturmak görevi ile karşı karşıyayız.

Biz bu görevi yerine getirebiliriz. Buna inanıyorum.

Saygılarımla.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DEMOKRATİK TÜRKİYE HALK İÇİN BÜTÇE 17 ARALIKTA ANKARA'DAYIZ

KESK, DİSK, TMMOB, TTB tarafından düzenlenen “Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe Mitingi”nin kamuoyuna duyurulmasına ilişkin kitlesel basın açıklaması örgütlü olunan tüm illerde gerçekleşti.

DEMOKRATİK TÜRKİYE

- Sendikal Örgütlenme, Toplu İş Sözleşmesi ve grev hakkı önündeki engeller kaldırılmalı, demokratik bir çalışma hayatı sağlanmalıdır.
- Kamu Personel Yasa Tasarısı, Sosyal Sigortalar ve GSS Yasa Tasarısı başta olmak üzere tüm toplumsal yıkım yasaları geri çekilmelidir.
- Baskı sürgün ve cezalar durdurulmalıdır.
- Türkiye’nin çoğulcu ve çokkültürlü yapısına uygun olarak Kürt sorununda demokratik çözüme dönük barışçıl ve insani adımlar atılmalıdır.
- Susurluk’tan Şemdinli’ye kadar uzanan çeteler açığa çıkartılmalıdır.
- Cezaevlerinde ve yaşamın her alanında 12 Eylül hukukuna ve antidemokratik yasalara son verilmeli, “Terörle Mücadele Yasası” geri çekilmelidir.

HALK İÇİN BÜTÇE

- Emekten yana bir bütçe mümkündür. Böyle bir bütçe için öncelikle IMF ve Dünya Bankası’nın “Yapısal Uyum ve İstikrar Programları” reddedilmelidir. Ülke ekonomisiyle ilgili bütün kararlar, başta emek örgütleri olmak üzere toplumun örgütlü kesimlerinin katılımıyla alınmalıdır.
- Kamu çalışanlarının başta ücretleri olmak üzere bütün hakları toplu pazarlık süreci ile belirlenmeli, çalışma yaşamı demokratikleştirilmelidir.
- Yüksek gelir gruplarının lehine olan vergi afları son bulmalı; finansal işlemler, faiz gelirleri üzerindeki vergiler artırılmalı; emekçiler ve küçük esnaf üzerindeki vergi yükü azaltılmalı; zenginlere servet vergisi uygulanmalıdır.
- Kaynaklar savaşa ve silaha değil, eğitim, sağlık, ve sosyal güvenliğe aktarılmalıdır.
- Kaynakların toplumsal ihtiyaçlara göre dağılımını ve kullanımını sağlayacak bir bütçe istiyoruz.

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2005 ANKARA'DA YAPILDI

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası yürütücülüğünde ve "Sanayileşme-İstihdam-Refah" başlığı ile düzenlenen TMMOB Sanayi Kongresi 2005 16-17 Aralık 2005 tarihinde Ankara'da yapıldı

Kongreyi Kongre Yürütme Kurulu üyesi Yavuz BAYÜLKEN açtı. Daha sonra sırasıyla MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali ÇOŞKUN açılış konuşması yaptılar.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz konuşmasının bir bölümünde şunları söyledi:

Bugün açılışını birlikte yaptığımız Sanayi Kongresi 2005 ile 40. çalışma dönemimizin kongre, kurultay, sempozyum etkinliklerini tamamlamış olacağız. Bütün bu çalışmaların, harcanan emeklerin tek bir amacı vardır: Ülkemizin sanayileşmesi ve demokratikleşmesi, halkımızın çağdaş ve mutlu bir yaşam sürmesidir. Üzerinde insanlarımızın bağımsız, özgür, barış içerisinde, ülke olanaklarını hakça bölüşerek gençlik içerisinde yaşadığı bir Türkiye'dir.

Değerli katılımcılar,

Sanayi Kongrelerimize rapor ve araştırmalar sunmayı gelenekselleştirmiş bulunuyoruz. 2003 Sanayi Kongresi'ne, "Makina İmalat Sanayii Sektör Araştırması" nı sunmuştuk. Bu raporu önümüzdeki dönemde güncelleyerek kamuoyuna sunacağımızı buradan duyurmak isterim.

Bu Kongreye ise iki önemli rapor sunuyoruz. Alan araştırmalarıyla da desteklenen, "Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri ve Teknoparklar" ile "Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi İşletmeleri-KOBİ'ler" başlıklı Oda Raporlarını, sevgili Yavuz BAYÜLKEN bugün iki ayrı oturumda bizlere sunacağı için ben ayrıca değinmeyeceğim.

İki gün sürecek Kongremizde uzmanlar, bilim adamları ve mühendisler, Türkiye sanayisi ve sanayileşme sürecini ele alarak kamuoyuna önemli mesajlar vereceklerdir. Özellikle küresel rekabetin ulusal sanayileri tehdit ettiği ve yeniden yapılanmanın ön plana çıktığı bu dönemde, tartışmalar yaşamsal bir boyuta sahiptir. Bilindiği gibi Türkiye AB ile müzakere sürecine girmiş olup, çok önemli konulardan biri de Gümrük Birliği'ne, sanayiye ve sanayileşmeye ilişkin dosyalardır.

Türkiye, AB'ye aday ülkeler arasında Gümrük Birliği'ni gerçekleştiren tek ülke olarak istisnai bir duruma sahiptir. Üstelik Türkiye, AB'nin gümrük birliğine girdiği tek büyük ülkedir. Yani Türkiye eşitsiz koşullarda Avrupa Birliği ile aynı ticaret politikasını uygulamaktadır. Bu durumdan tüm sanayi sektörlerimiz

olumsuz etkilenmektedir. Gümrük Birliği ile AB'de yeni pazar imkanları elde edeceği yanılmasıyla yaşayan sanayimiz, geçen 10 yıl içerisinde 50 milyar ABD dolarından daha fazla değerinde AB teknolojisi ve altyapısına yatırım yapmıştır. Ancak bu yatırımlar makro bir programa, planlama ve fizibiliteye dayanmadığı için ne yazık ki sonuç olumsuz olmuş, ölü yatırımlara dönüşmüştür. Bir çok alt dala aşırı yatırım yapılırken, bazı dallara ise hiç yatırım yapılmamış, ülkemiz ithal makina ve ikinci el makina ile dolmuştur. Bu, tekstil makinelerinden iş ve inşaat makinelerine kadar bir çok sektörde böyledir. Yine bu süreçte mühendislik ve eğitilmiş işgücü unsurları ihmal edilmiştir. Öte yandan AB'nin pazara giriş politikası, ticaret dengesini ciddi derecede zarara uğratmıştır.

Örneğin Gümrük Birliği öncesi en avantajlı sektörlerden biri olarak gösterilen, Türk tekstil ve konfeksiyon sanayii bile, AB'nin pazara giriş ve geniş açık pazar politikasının olumsuz etkilerinden büyük zarar görmüştür. 1996'da Gümrük Birliği'nin başlangıcından itibaren sınav mamulleri için ortalama ithalat gümrük vergileri % 16'dan % 5,4'e indirilirken, tekstil ve konfeksiyonda bu vergiler ortalama % 27'den % 6'ya kadar düşürülmüştür. Türkiye, buna ilaveten, AB'nin ithalat ve ticaret kurallarını uygulamak, dolayısıyla ithalatı kolaylaştırmak durumunda kalmıştır. Yine Gümrük Birliği nedeniyle üçüncü ülkelere uygulanan basit menşekuralları, sıfır veya sıfıra yakın gümrük tarifeleri, Türkiye'yi sadece AB'ye değil tüm üçüncü ülkelere karşı da çok açık bir pazar haline getirmiştir. Bu haksız rekabet karşısında yerli sanayi sürekli olarak gerilemekte, ekonomik kriz ve milyonlara varan iş kaybını hızlandırmaktadır. Bu süreçte sanayi imalat indeksi % 50'den fazla düşmüştür. Tam üyelik müzakere süreçleri tamamlanmaya kadar GB anlaşması mutlaka askıya alınmalıdır.

Gümrük Birliği Anlaşması ile başlayan ve bugün AB müzakere süreçleriyle devam eden, teknik mevzuat uyumu ile üretimin uluslararası kabul görmüş koşullara uygun sürdürülmesi ve CE belgelendirmesi çalışmalarını da sanayimizin bütünü ve biz mühendisler için oldukça önem taşımaktadır. Ülkemizde AB tarafından tanınırlığı olan onaylanmış kuruluşlar oluşturulmadığı için üreticilerimiz uygunluk değerlendirme faaliyetlerini çok yüksek bedellerde AB test ve belgelendirme kuruluşlarına yaptırmak zorunda kalmakta ve bu alandaki mühendislik hizmetleri yurt dışından satın alınmaktadır. Odamızda, ülke genelinde CE uygulamaları konusunda üyelerimize ve sanayicimize eğitim ve seminerler verilmektedir. Şubelerimizde CE danışma merkezleri oluşturulmuş, Oda teknik görevlilerine yönelik eğitimler düzenlenmiş, kitaplar çıkarılmış, gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Odamız AB yeni yaklaşım direktifleri kapsamında bulunan ve meslek alanlarımıza giren, asansörler, basit basınçlı kaplar, gaz yakan cihazlar, sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları, basınçlı ekipmanlar ve makina emniyeti direktifleri olmak üzere 6 konuda Onaylanmış Kuruluş olmak için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na başvurmuştur. Makina Mühendisleri Odası'nın uzmanlık alanına giren konulardaki Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu başvurusunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na ivedilikle sonuçlandırılması, uyum sürecindeki sektörel çalışmaları ivmelendirecek ve bizzat Sayın Bakanın da bir çok kez dile getirdiği gibi ülkemizin milyarlarca dolara varan kaybı en azından bundan sonrası için önlenecektir.

TMMOB ve bağlı Odalarının tüm karşı çıkış ve uyarılarına karşın tek yanlı olarak imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasının ve ardından uygulanan teslimiyetçi politikaların ülkemizi getirdiği yer ortadadır. Aynı yanlış politikalar AB'ye üyelik müzakere süreçlerinde de sürdürülmemelidir. Ülkemiz sağlıktan eğitime, tarımdan çevreye, sanayiden enerjiye varana değin 115 bin sayfaya ulaşan AB müktesebatına uyum sağlamak zorunda kalacaktır. Sanayinin yeniden yapılanması, teşvik ve destek araçları, AR-GE ve bilim politikaları, OSB, KSS ve teknoparklar, KOBİ'lerin durumu

ve sorunları ile sanayide çalışanların ücret ve sosyal güvenlik durumları, mühendislerin konumu, tarama ve müzakere konuları arasındadır. Türkiye bu konularda neler üretecektir veya sanayileşme politikasını hangi ilkeleri esas alarak çizecektir. AB'nin bize biçmiş olduğu fason üretime yönelik taşeronlaşmış sanayi işletmelerinden oluşmuş bir yapılanma kabul edilecek midir? Yoksa Türkiye sanayi elbisesini yeni bir modele göre, sanayileşme hedeflerine yönelik bir biçimde mi oluşturacaktır? Bu konular son derece önemlidir. İçinde bulunduğumuz bilgi kirliliği ve yönlendirme ortamına ivedilikle son verilerek, tarama konusu olan 35 başlıktaki müktesebat değişikliklerinin ülkemiz geleceğine etkileri tüm alanlarda ve tüm sektörlerde tartışmaya açılmalı, izlenmesi gereken politikalar oluşturulmalıdır.

Ülkemizde özellikle son 25 yıldır uluslararası para ve finans kuruluşlarının denetiminde hazırlanan yapısal uyum programları ile ülkemiz kendi kaynaklarını kullanma, geleceğini planlama ve ekonomisini yönlendirme işlevlerinden arındırılmaya çalışılmaktadır. IMF ve Dünya Bankası tarafından belirlenen ekonomik politikaların ve hazırlanan paketlerin uygulanması ile sanayileşme istihdam ve refah artışı istenen düzeyde gerçekleştirilememiştir. Aksine ihracatımız ithalata bağımlı hale gelmiş ve bu makas aleyhimize açılarak önemli bir tehdit ortaya çıkarmıştır. Katma değeri yüksek mallar ülkeye girerken, düşük olanlar dışarıya çıkmış, sanayi işletmeleri düşük kâr marjları ile çalışmış, sınav yatırımlar giderek düşmüş, istihdam açığı büyümüştür.

Ülkemizde uygulanan sanayi politikaları, bilimi ve teknolojiyi dışlayarak, ucuz işgücünü sanayinin tek temel rekabet aracı haline getirmiştir. Ülke ekonomisinin büyüdüğü dönemlerde (!) bile işsizlik artmakta, çalışanların reel gelirleri düşmekte, gelir dağılımı çalışanlar aleyhine bozulmaktadır. Yatırımların azalması, özelleştirme uygulamaları, mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yetersizliği nedeniyle meslekdaşlarımızın istihdamı da beklenen düzeyde gerçekleşmemektedir.

Bu genel durum, meslekdaşlarımızın, eğitimle elde edilmiş bilgilerini ve mesleki becerilerini kullanma olanaklarının sınırlandırılmasına ve üretim süreçlerinden kopmalarına yol açmaktadır. Bu olumsuzluklar, işsizliğe, düşük ücretlere, mesleki tatminsizliğe, meslek alanı dışında çalışmaya ve beyin göçüne yol açmaktadır. Oysaki, küresel rekabette ayakta kalabilmek için AR-GE alt yapısının oluşturulması, yeni ürün geliştirme faaliyetlerini yürütecek Mühendislik Birimlerinin kurulması bir zorunluluktur. Bu konu bir devlet politikası olarak ele alınmak zorundadır. Ülkelerin eğitim ve AR-GE harcamaları ile sanayi ürünlerinin rekabeti arasındaki korelasyon katsayısı oldukça yüksek olup, eğitime yapılan harcama arttıkça küresel rekabete karşı sanayinin korunabilme ve rekabet edebilme olasılığı da artmaktadır. Ülkemizde işletmelerin çoğu KOBİ boyutlarında, küçük ölçekli, geri teknoloji ile çalışan ve fason üretime ağırlık veren firmalardır. Ana şirkete veya ihracat yapılan dış firmaya bağımlı bir durumdadırlar. Bağımsız bir tedarik ve pazarlama sistemleri bulunmamaktadır. Yönetim ve organizasyon zaafı vardır, öz kaynakları yetersiz olup kronik enflasyona bağımlı olarak zaman içinde erozyona uğramışlardır. Rekabet güçleri düşüktür. Özgün ürün ve tasarıma yönelik bir yetenekten yoksundurlar. KOSGEB, TÜBİTAK, TTGV desteklerinden yeterince yararlanamamaktadırlar. Bu hususlar dışında sanayimiz açısından diğer sorunları belirtmek gerekirse; yüksek ithal girdi maliyetleri, kayıt dışı ekonominin büyüklüğü, sanayi sektörleri arasında gerekli sinerjinin bulunmaması, AR-GE eksikliği, üniversite sanayi ve meslek kuruluşları arasındaki diyalog zayıflığı, yönlendirici ulusal strateji ve politika eksikliği, mikro elektronik ve nano teknoloji gibi yeni teknolojilerin geliştirilememesi ve nihayetinde teknoloji üretememe sıralanabilir.

Küreselleşme süreçlerinin ülkelerin sosyal yaşamlarında yol açtığı tahribatlara yalnızca küreselleşme karşıtlarının değil, uluslararası finans merkezlerinden yükselen uyarıların da eşlik ettiği bir dönemden geçiyoruz. Küreselleşme süreç ve politikalarının ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel vb. tüm düzlemlerde yıkım ve

tahribatlarına karşı durabilmek için ülkemiz öncelikle ve stratejik ön görüyle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarını oluşturmalıdır. Bilim ve teknolojide yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli, bu amaçla ulusal bir strateji belirlenmelidir. Yıllardır uluslararası para kuruluşlarının güdümünde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla, üretimi yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan uygulamalar terk edilmeli; planlama yönelimi benimsenmelidir.

Bu amaçla öncelikle,

- Bir Sanayi Envanteri çıkarılarak ülke sanayisinin maddi ve ekonomik varlığının durum tespitinin yapılması ve kaynakları buna göre en rasyonel biçimde kullanacak, destek ve teşviklerinin saptanması,

- Sanayi katma değerini, ekonominin tüm sektörleriyle dengeli bir biçimde artırarak yüksek katma değerli ürünleri, ihraç edebilecek alt sektör ve teknolojilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi,

- Mühendislik alt yapısı, AR-GE ve teknolojik gelişmenin, küresel rekabette önemli bir rol oynamasından hareketle bilim ve teknoloji seferberliğinin başlatılması,

- Ülkemizde mühendislik hizmetinin niteliğinin yükseltilmesi için; temel eğitimden başlayarak üniversite, oradan da meslek içi eğitime ve işletmelerin nitelikli kadro istihdamına kadar uzanan ulusal yol haritasının çizilmesi,

- Bölgeler arası dengeyi kuracak ve gelir dağılımını adil bir biçimde kalkınmada öncelikli yörelere yayacak politikaların oluşturularak, organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinin bu önceliğe göre geliştirilmesi,

- Sanayinin gelişmesini ve ekonomik büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayacak, refah ve istihdam sağlayacak, kamu yararına bir yatırım ve üretim planlamasının yapılması,

Oldukça önem taşımaktadır.

Kongremizin bu konulara yapacağı vurgu ve getireceği açılımların, Türkiye'nin geleceği açısından kayda değer bir katkı oluşturacağını umuyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da şunları söyledi

Sanayi Kongresi 2005 etkinliğimize hoş geldiniz.

Bugün bu etkinliğin yapılış nedenlerini, biçimini ve etkinlik kapsamı ile gerekli konuları Yürütme Kurulu Başkanım ve Oda Başkanım açıkladılar. Ben öncelikle burada hepimizin buluşmasını sağlayan arkadaşlarıma, Yürütme Kurulumuza, Düzenleme Kurulumuza, Makina Mühendisleri Odamızın Sevgili Yöneticilerine, TMMOB Yönetim Kurulu adına teşekkür ediyorum.

1962'den bu yana düzenlenmekte olan ve bu kez onbeşincisi düzenlenen bu Sanayi kongremizin ana başlığı Sanayileşme, refah, istihdam.

Bilindiği üzere, sözlük anlamları ile; "Sanayi: Hammaddeleri işlemek için uygulanan eylemlerin ve bu eylemleri uygulamak için kullanılan araçların topu. Sanayileşme: Sanayinin hızlı ve kesintisiz gelişimini dile getiren tarihsel, ekonomik hareket. İstihdam: Hizmette kullandırma, çalıştırma. Refah: Bolluk, varlık ve huzur içinde olma, rahatlama" demek.

Bu kongrede Türkiye'de sanayileşmenin gelişimi yeniden ele alınırken, bir yandan da

İstihdam ve Refah boyutlarına değinilecek ve Türkiye'de yaşananlara dair tespitlerde bulunulacak. Ancak Sanayileşme, Refah, İstihdam konularının konuşulacağı bu Sanayi Kongresi'nin yapılış günleri tam da, içinde örgütümüz TMMOB'nin de yer aldığı meslek ve emek örgütlerinin yurttaşlara yaptığı bir çağrıya denk geldi:

Yarın gerçekleştireceğimiz "Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe" başlıklı mitingimizden bahsediyorum.

Bu mitingi, "bu ülkede yaşananlara itirazı olanları", taleplerini topluca alanda söyleyebilmeleri için düzenledik. Bu ülkenin emek ve meslek örgütleri, yarın alanda üyeleri ile birlikte şu talepleri dile getirecek:

Emekten yana bir bütçe mümkündür. Biz, kaynakların toplumsal ihtiyaçlara göre dağılımını ve kullanımını sağlayacak bir bütçe istiyoruz. Ranta, faize, borç ödemelerine odaklanan değil, halkın ihtiyaçlarını gözetken bir bütçe istiyoruz. Böyle bir bütçe için öncelikle IMF ve Dünya Bankası'nın "Yapısal Uyum ve İstikrar Programları" reddedilmelidir. Kamu hizmetlerinin paralı hala getirilmesine karşı, eğitim, sağlık gibi en temel insan hakkı olan hizmetlerin herkes için ulaşılabilir, nitelikli ve parasız olmasını istiyoruz. Sözleşmeli çalışma, performans uygulaması gibi çalışma hayatını piyasa mantığı ile düzenleyen, esnek çalışma yöntemleri ile güvencesiz çalışmayı yaygınlaştıran uygulamalara karşı iş güvencesinin sağlanmasını istiyoruz. Asgari ücretin yoksulluk sınırının üstüne çekilmesini, çalışmayanları güvence altına alacak sosyal uygulamaların hayata geçirilmesini istiyoruz. Kamu Personel Yasa Tasarısı, Sosyal Sigortalar ve GSS Yasa Tasarısı başta olmak üzere tüm toplumsal yıkım yasaları geri çekilmesini istiyoruz. Özelleştirmelerin durdurulmasını, özelleştirilen kurumların satışının iptalini istiyoruz. Toplumsal eşitsizliğin her düzeyde yaygınlaşmış olmasına karşı, adalet ve eşitlik istiyoruz. Finans kapitalin hareketliliğine bırakılmış ekonomik gelişme yerine, üretime ve yatırıma dayalı ekonomik modelin hayata geçirilmesini istiyoruz. Yoksulluğun, işsizliğin ve eşitsizliğin tetiklediği toplumsal şiddetin önlenmesi, toplumsal

dışlanmanın ortadan kaldırılması için sosyal politikaların geliştirilmesini istiyoruz. Kültürel kimliklerin baskı altında tutularak yok sayılmasına, her düzeyde milliyetçiliğin kışkırtılmasına, şiddetin çözüm yolu olarak sunulmasına karşı, Kürt sorununun da demokrasi ve kardeşlik temelinde çözümünden yana taraf olduğumuzu, bu sorunun AB ile pazarlıklara sıkıştırılmış olarak değil, gerçekten niyetlerince çözülmesi gerektiğini ifade ediyor, barış istiyoruz. Susurluk'tan Şemdinli'ye kadar uzanan çetelerin açığa çıkartılmasını istiyoruz. Türkiye'nin IMF ve diğer uluslararası kurumlar eliyle yönetilmesine karşı, halkın her düzeyde yönetimine katılmasını, ülke yönetiminde halkın söz, yetki ve karar sahibi olmasını savunuyor, demokrasi istiyoruz.

Bunlar bu gün bu ülkede yaşananlara karşı hemen aklımıza geliveren talepler. Bu talepleri söylüyoruz. Çünkü bu ülkede işler mutlu bir azınlığın dışında hiç de iyi gitmiyor. Aslında, biz bunların böyle olacağını yıllardır söylüyoruz. Sosyal Devlet anlayışı içerisinde olması gereken bir ülkede bu taleplerin aslında çoktan gerçekleştirilmiş olması gerekmez miydi? Ama sermayenin küreselleşmesi döneminde, ülkemizde içsel bir olgu olan emperyalizmin yeni uygulamalarında, bu ülkeye ve siyasal iktidarlara biçilen rollere uygun bir uygulamanın dışında bir şey yok. Aslında bu günün böyle olacağı dünden belliydi.

TMMOB yıllardır üzerine düşeni yapmış, yerel ve merkezi iktidarları, meslek alanları ile ilgili ve sürekli olarak, bu günkü gibi topladığı kongrelerin sonuç bildirimleri ile uyarılmıştır. Bu etkinliklerimizde bilim insanlarının ve uzmanların yoğun emek harcayarak oluşturduğu bilgi erişilebilir ve ulaşılabilir hale geliyor. Bilgi bu etkinliklerimizde paylaşıyor. Görüşler, bilimin ve teknolojinin ışığında çalışmalarını sürdüren TMMOB'nin 50 yıllık birikiminin süzgecinden geçiriliyor ve sonuçları kamuoyuna duyuruluyor. Ama ne yazık ki, bu duyurulan sonuç bildirimlerinde yazılanlar her zaman yerel ve merkezi iktidarların uyarılması şeklinde oluyor.

Örneği; şimdi bir yenisini başlatmakta olduğumuz Sanayi Kongrelerinden verelim: Sanayi kongrelerinde ülkenin sanayileşmesi

ve demokratikleşmesi için neler söylemişiz: Birkaç alıntıyı sizinle paylaşmak istiyorum.

Sanayi Kongreleri 1962, 1964, 1972, 1974, 1976 tarihlerinde Makina Mühendisleri Odası yürütücülüğünde gerçekleştirildi. Bir süre verilen aradan sonra; gene Makina Mühendisleri Odası yürütücülüğünde düzenli bir şekilde sürdürüldü.

"1987'de 1980 Sonrası Sanayiinin Durumu, 21. Yüzyıla Girerken Türkiye Sanayi, 1989'da Bilimsel ve Teknolojik Gelişmeler, Sanayide Uygulamaları ve Etkileri, 1991'de Bilim ve Teknolojideki Olağanüstü Gelişmeler ve Ekonomilerin Uluslar arasılaşması Sürecinde Türkiye Sanayiinin Konum ve Geleceğinin Saptanması, 1993'de Türkiye'nin Sanayi ve Teknoloji Politikaları ve Uluslararası Rekabet Hedefleri, 1995'de Rant Ekonomisinden Üretim Ekonomisine, 1997'de Toplu Bakış" başlıkları ile yapıldı.

Mühendisler ve Sanayileşme başlıklı TMMOB 1999 Sanayi Kongresi'nde şunları belirttik:

Ulusal bilim, teknoloji ve sanayileşme politikalarının belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi yalnızca mühendislerin varlık nedenlerinin perçinlenmesi için değil, halkımızın refah düzeyinin yükseltilmesi için de en önemli hedefdir. TMMOB bu hedefin gerçekleştirilmesi için kamu oyunun bilgilendirilmesini ve sanayileşme alanında siyasal iradenin oluşturulmasını etkinliklerinin ana eksenlerinden biri olarak görmektedir. Sanayi Kongresi 1999 yeni bir yüzyılın eşliğinde yapıldı. Kongre gündeminde bilim, teknoloji ve sanayileşme alanlarında 20. yüzyıldan 21. yüzyıla doğru neyi devrettiğimiz ve yeni yüzyılda ne yapmamız gerektiği konuları yer aldı. Bilim ve teknolojideki gelişmeler ile üretim artışı 20. Yüzyılda diğer yüzyıllarla kıyaslanamayacak kadar hızlı oldu. Bilim ve teknoloji iç içe geçti. Teknoloji üretiminin, teknolojik yeteneğin yükseltilmesinin baş aktörlerinden biri olan mühendisler sona ermekte olan yüzyılda ön plana çıkan bir meslek topluluğu oldu. Tarih sahnesinde belirlediğinden bu yana mühendislerin iş süreçlerindeki yerleri ve sınıfsal konumları ve bu konumlardaki

değişikliklerin incelenmesi bu Kongrenin alt başlıklarından birisi oldu.

Kongre, mühendislerin sınıfsal konumlarını ve sorunlarını da inceleyerek, üretim ekonomisi yerine rant ekonomisini öne çıkararak, taşeronlaştırmayla, sendikasızaştırmayla, uluslararası tahkim yoluyla, özelleştirme yoluyla Türkiye'nin sanayisini ve geleceğini ipotek altına alan anlayışların aynı zamanda mühendislerin de geleceğini tehlikeye attığını, bu nedenle de TMMOB'nin toplumsal muhalefet odaklarıyla örgütlü işbirliğini geliştirerek sürdürmesinin kaçınılmaz bir görev olduğunu vurguladı.

Birbirinin devamı olarak düzenlenen "Küreselleşme ve Sanayileşme" başlıklı TMMOB 2001 Sanayi Kongresi ile "Küreselleşme ve AB Süreçlerinin Ülke Sanayii ve Mühendislerine Etkileri" başlıklı TMMOB 2003 Sanayi Kongresi sonucunda da şunları belirttik:

Küreselleşme, içinde yaşadığımız döneme damgasını vuran kapitalizmin çok uluslu şirketler aracılığıyla dünya boyutunda kurduğu ekonomik egemenliğin son aşamasıdır. Gelişmiş ülkeler mal, hizmet ve sermayeyi ülkeler arasında olağanüstü bir hızla dolaştırarak, gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini, sanayisini ve çalışanlarını büyük çapta etkilemekte, politik ve toplumsal dengeleri bozarak, gelir dağılımını kötüleştirmektedirler. Spekülatif sermayenin olağanüstü boyutlara ulaşarak verimli sermaye yatırımlarının önlediği, işsizliği arttırdığı, neden olduğu ekonomik krizlerin yıkıcı etkileri ile çalışanları yoksullaştırdığı açıktır. Özellikle son on yılda çalışanların sosyal hakları budanmış, ücretleri azalmış, refah düzeyi düşmüş ve tüm ülkelerde en üstte yaşayan %5 oranındaki kesim, büyük bir ranta ve sömürü artı değerine sahip olmuştur.

Küreselleşme aynı zamanda, tekellerin aşırı kâra dayanan birikimi için savaş, gerginlik, çevre sorunları, dünya kaynak ve değerlerinin yağması demektir. Bu talana karşı koymak isteyenleri yok etmek, temel strateji olarak çok uluslu şirketler tarafından benimsenen ana politikadır. Bu amaçla sendikasızaştırma, uluslar arası tahkim yoluyla, IMF/Dünya

Bankası baskısıyla özelleştirme ve rant ekonomisini egemen kılma gelişmekte olan ülkelerin geleceğini ipotek altına almaktadır. Ülkemizde de giderek artan bir ivmeyle sanayi yatırımı azalmakta, işsizlik oranı büyümekte, çıkan krizlerin sık ve dayanılmaz boyutları yoksullaşma sürecini kronik hale getirmektedir. Son dönemlerde ekonomik göstergelerde gözlenen iyileşmelerin temelinde yatırım, teknolojik gelişmeler gibi nedenler değil iş gücü üzerindeki baskılar yer almaktadır. Bu çerçevede istihdam daralmakta, işsizlik artmakta ve ücretler gerilemektedir.

Ülkelerin kalkınmasında sanayileşme en önemli kriterlerden biridir. Bugün de Türkiye'nin gelişmiş bir ülke olması, sanayileşmede izlenecek doğru politikalarla teknolojiye yenilikçi çalışma ve AR-GE'den geçmekte, kaynakların doğru ve etkin kullanımı ile yatırımların ülke boyutunda gerçekleştirilmesiyle mümkün görülmektedir. Teknolojinin hızla geliştiği bu dönemde, Türk sanayiinin ayakta kalabilmesi ve rekabet gücünü artırabilmesi, yeni teknolojileri kullanabilir ve üretebilir hale gelmesine bağlıdır. İnovasyon ve AR-GE bu anlamda Türkiye sanayiinde önem kazanmaktadır. GSMH'nin en az % 1.5 u AR-GE'ye ayrılmalıdır. Şu anda bu rakam binde 7 dir.

Türkiye sanayii içinde KOBİ'lerin önemli bir yeri bulunmaktadır. Tüm işyerlerinin % 97'sini oluşturan KOBİ'ler istihdamın % 52'sini, sanayi gelirinin % 46'sını, katma değer % 42'sini sağlamakta, buna karşılık % 26 ihracatta pay almakta, sanayiye verilen kredilerin ise ancak % 4'ünü kullanmaktadırlar.

Korumacılık oranlarının düşürülmesi, önemli ihracat sektörü olan tekstil - konfeksiyonda bile krizin yaşanmasına neden olmuş, atıl kapasite ve artan maliyetlerle bu sektörde bunalım derinleşmiştir. Tek taraflı anlaşmaların Türkiye sanayine zarar vereceği bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Küreselleşmenin ana mantığı gereği, sermayenin karlılığının düştüğü coğrafi ve sektörel alanları terk etme politikası Türkiye'de etkisini göstermiştir. Çok uluslu firmalar küresel stratejileri adına

Türkiye'deki üretim tesislerini kapatmışlar veya ithalatçı konuma geçmişlerdir. Bazı sektörlerde ise evlilik veya satın alma yolu ile yoğunlaşmayı belirgin hale getirmişlerdir.

Küreselleşme "yeni ekonomi" kavramını da gündeme getirmektedir. Yeni ekonomide, işçi sendikalarına yer olmadığı, hareket kabiliyeti yüksek sermayenin sendikası olmayan, emek haklarının sınırlı, ücretlerin düşük bulunduğu ülkeye akacağı savunulmaktadır. Dayanışma ve toplumsal pazarlık gibi kavramlar bu kimliğe yabancıdır. Dolarıyla küreselleşmenin emeği baskı altına alan bu stratejisine karşı, belirli ilkelere sahip çıkılması gerekmektedir. İstihdamın bir hak olarak kabulü, çalışma saatlerinin en aza indirilmesi, çalışmanın doğayı tahribinin en aza indirilmesi, her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması, sadece fırsat eşitliğinin değil eşitliğin kendisinin bir değer olarak kabulü, üretimin hem işçiler hem de çevre hakkını içerecek biçimde maksimum demokratik kontrolü, tüketimin eğitim, sağlık, ulaşım ve rekreasyonu da içerecek biçimde toplumsallaştırılması; bu ilkelere en önemlileri olmaktadır.

Küreselleşme sürecinde, işgücü üzerindeki pazarlıklar hızlanmış, sendikaların gücü iyice sınırlanmış, emek haklarının düşük ücretle baskılanması yasal zemine oturtulmuştur. Böylece Türkiye'nin ucuz emek cenneti olmasıyla birlikte sanayide katma değer içindeki ücret payının asgariye düşürülmesi planlanmıştır. Nitekim son beş yıl içinde hem işçi başına düşen katma değer, hem de çalışılan saat başına düşen katma değer artışı oldukça düşük kalmıştır.

Doğrudan yabancı sermaye yatırımları; Türkiye'de sanayiinin tüketim malları sektörüne, turizme, bankacılığa, sigortacılığa yani üretken olmayan, istihdamı daha karlı alanlarına gelmekte ve pek çok firmayı ucuzlaştırmaktadırlar. Bu durum da dahil her türlü avantaj sağlayacak kolaylıklar yapılmakta, çalışma teknoloji bölgeleri yasası, serbest bölgeler yasası, yabancı sermaye yasası ile talan hızlanmaktadır. Ülkemizde doğrudan yabancı sermaye yatırımları yeni yatırımlar olmayıp daha çok mevcut firmaların çok

uluslu şirketler tarafından satın alınması şeklinde karşılık bulmaktadır. Bunun da istihdama ve yatırımın artırılması konusunda olumlu bir etkisinin olmadığı açıkça görülmektedir.

Türkiye sanayinin bugünkü yapısı mühendislerin bilgi, beceri ve teknik gelişme düzeyini önemli ölçüde etkilemekte ayrıca ekonomik olarak bu kesimin gücünü de giderek düşürmektedir. Yatırımların azalması, mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yeterli olmaması, mühendisleri bir tekniyen durumuna düşürmektedir. Ayrıca birçok işletmede mühendis istihdamı da azalmaktadır. Mühendisler meslek dışı alanlarda çalıştırılmakta veya üretiminde egemen olan teknolojinin basit kullanıcısı durumuna düşürülmektedirler. Sanayide yapısal dönüşümler gerçekleşmeden, inovasyon (yenilikçi buluşlar) politikaları köklü olarak uygulanmadan ve mühendislik eğitimi çağdaş düzeye getirilmeden bu konularının değiştirilmesi mümkün değildir.

Bunlar söylediklerimizden sadece birkaçı idi.

Bitirirken şunları da söylemeliyim: TMMOB görevlerini yapmaya devam edecektir.

TMMOB; bu kongrede Türkiye'nin Sanayileşmesine ilişkin görüşleri oluşturmakta ve ilgililerini uyarılmaktadır. Sadece bu kongre değil, bağlı odalarımızın gerçekleştirdiği ve iki yıllık çalışma dönemi boyunca ikiyüze ulaşan etkinliklerin dışında bu dönem TMMOB, Diyarbakır'da GAP ve Sanayi Kongresini, Urfa'da Toprak Reformu Kongresini, Ankara'da Özelleştirmelerin 20. Yılı Sempozyumunu, Mühendislik Eğitimi Sempozyumunu gerçekleştirdi Gelecek hafta Enerji Sempozyumunu, Mart ayında Su Politikaları Sempozyumunu gerçekleştireceğiz.

Ben tüm bu çalışmaların sonuç bildirilerinin "Aydınlık bir Türkiye" istemlerinin gerçekleşmesi için siyasal iktidarlarca önemsenmesi gerektiğini belirtiyor, bu düşüncelerimle hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

TMMOB Sanayi Kongresi 2005 Sonuç Bildirgesi

Sanayi Kongresi 2005'te sunumu yapılan ve tartışılan konular, AB müzakere sürecinin başlangıcında, tarihsel önem taşıyan bir dönemde kamuoyuna duyurulmaktadır.

Amaç bu gündemin ülkenin çıkarları doğrultusunda sanayileşme kavramını yeniden değerlendirerek, refah ve istihdam ile bütünleştirerek tüm boyutlarıyla tartışmaya açılmasıdır. Kongrenin bu amaca yönelik kapsamı;

1923'ten Günümüze Türkiye'nin Uluslararası İşbölümündeki Yeri,

KOBİ'lerin Sanayideki Yeri ve Önemi, Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri ve Teknoparklar Yeni Sanayileşme Modeli, Küresel Üretim, İhracata Yönelik Sanayileşme; Fason Üretim ve aşeronlaşma, Sanayide İstihdam ve Sendikalaşma, Sanayi Politikalarına İlişkin Geleceğe Bakış, Kongre Öncesi Etkinlikler, Tartışma ve Genel Değerlendirme olarak saptanmış ve ilgili sunumlar, 7 oturumda 9 bildiri ile alan çalışmalarına dayalı 2 Araştırma Raporu özeti tartışmaya açılmıştır.

1923'ten Günümüze Türkiye'nin Uluslararası İşbölümündeki Yeri oturumunda "Uluslararası İşbölümünde Sanayi Kavramının Önemi ve Sanayileşmenin Evreleri" ve "Sanayileşmeye Genel Bir Bakış" bildirileri sunulmuştur.

Bu bildirilerde; sanayileşme kavramının yeniden tanımlanması, geçmişteki işlevinin değişiminin ve küresel rekabet içinde üretim olgusunun dışlanarak dönüştürülmesinin farkına varılması olarak ele alınmaktadır. Sanayi yapısı 1980'li yıllarda geri teknolojiye doğru dönüşmüştür. 1990'lı yıllarda kırılmalı ve sürekli kriz ortamında sanayileşme bir hedef olarak önemini kaybetmiştir. Bunun en önemli nedenlerinden biri, tutarlı ve sistemli sanayi ve teknoloji politikalarının olmamasıdır.

KOBİ'lerin Sanayideki Yeri ve Önemi Makina Mühendisleri Odası tarafından yapılan alan araştırması destekli bir Rapor ile ortaya konulmuştur. Bu rapora göre:

Sanayide üretim ve hizmet veren KOBİ'ler 266.000 adet olup, bunun 263.000'i 1-49 işçi çalıştıran küçük ölçekli işletmelerdir. 3.000'e yakın orta boy işletme üretim yapmaktadır. KOBİ'lerde çalışan 1.289.400 kişi toplam sanayi istihdamının % 61'ini oluşturmaktadır, bu işletmeler katma değerden yalnızca % 30 pay almaktadır. Mikro ölçekli işletmeler, sanayideki tüm işletmelerin % 98,4'ünü oluşturmaktadır. Bunların istihdamdaki payı % 47,1 olup, katma değer % 14,1'ini yaratmaktadır.

KOBİ'ler büyük işletmeler ve uluslararası tekeller için vazgeçilmez firmalardır. Ucuz işçi deposu olup düşük kâr marjları ile katma değer zincirinin son halkasında yer almaktadırlar. Çalıştırılan nitelikli işgücü toplam işgücünün % 27'sini oluşturmaktadır. Mühendisler ise bu nitelikli çalışanların içinde % 8 oranında düşük bir pay almaktadırlar.

Kongrede sunumu yapılan bir Araştırma da, Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri ve Teknoparklar Raporudur. Bu Raporda söz konusu bölgelerin geniş bir dökümü yapılmış, bölgesel dağılımları, yarattıkları katma değer, istihdam, ihracat, ithalat ve işlevleri incelenmiştir. Ülke boyutunda 77 Organize Sanayi Bölgeleri, 386 Küçük Sanayi Siteleri, 28 Teknopark olduğu saptanmış, bölgesel dağılımın dengesizliği verilerle ortaya konulmuştur. Yarattıkları katma değer 22 milyar USD olup, toplam sanayi katma değerinin % 14'ünü oluşturmaktadır. Organize Sanayi Bölgelerinin doluluk oranı ortalaması % 39'dur.

Yeni Sanayileşme Modeli, Küresel Üretim, İhracata Yönelik Sanayileşme; Fason Üretim ve Taşeronlaşma konulu oturumda "Üretimde Katmadeğerin Küresel Paylaşımı" ve "Türkiye'nin İthalata Bağımlı İhracatı" konulu bildiriler sunulmuş ve sanayinin yapısı ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Bu bildirilerde aşağıdaki saptamalar öne çıkmıştır.

Sanayi üretiminde verimlilik artışı ucuz işgücü ile birlikte ele alındığından, küresel rekabet az gelişmiş ülkeleri açmazla sürüklemektedir. Ucuz işgücü, çalışma sürelerinin çalışanlar aleyhine giderek artması ve sosyal güvenliğin kayıt dışı ekonomiye bütünleştirilerek ortadan kalkması gibi olgular sanayi sektörünü istihdam sağlayan bir sektör olmaktan çıkarmaktadır. İhracata dayalı bir model, sanayileşmeyi dışa bağımlı bir yapılaşmaya götürmektedir.

Az gelişmiş ülkeler ihracat yapabilmek için uluslararası şirketlere muhtaçtırlar. Burada az gelişmiş ülkelere düşen katma değer payı giderek azalmaktadır. Ara mal ihracatı gelişmiş ülkelerde sermaye birikimini hızlandırmakta ve tekelleşmeyi yoğunlaştırmaktadır. Türkiye'nin satın alma gücü paritesi buna paralel olarak giderek düşmektedir. İhracatın artması, satın alma gücünü, katma değer payını ve ücretleri düşürmekte, tasarruf gücünü (yatırım yapma potansiyeli) aşağı çekmektedir.

Sanayinin tüm sektörleri ele alındığında ihracata konu olan mal gruplarındaki ithal girdi oranı ortalama % 65 olmaktadır. Bu oran elektronik sektöründe % 85, tekstil ve gıda sektörlerinde % 55 olarak belirlenmiştir. Bunun sonucu olarak ithalat lehine makas açılmakta, cari açık GSMH'nin % 6,2'sine ulaşmaktadır.

Sanayide İstihdam ve Sendikalaşma oturumunda; “Kapitalizmin Dönüşümü; Kamu Politikalarında Dönüşümü ve İstihdam” ve “Sanayide İstihdam ve Sendikalaşma” konulu bildiriler sunulmuş ve istihdamın kamu personel rejimindeki esnekleşme eğilimleri ile yeniden ele alındığı, geniş çalışan kesimler aleyhine işlediği; kamu yatırımlarının azaldığı, stratejik sanayi işletmelerinin özelleştirildiği veya yabancı sermayeye satıldığı ve kayıtsız işgücü ile birlikte işsiz sayısının 10 milyonu aştığı, bu ortamda sendikaların işlevini göremez bir duruma getirildiği saptanmıştır.

Sanayi Politikalarına İlişkin Geleceğe Bakış oturumunda “İmalat Sanayiinde Teknolojik Gelişmeler ve İstihdam Sorunu”, “Taşeronlaşma Süreci ve İstihdama Etkileri” ile “Genel Denge Modelleri ve Bölüşüm” konulu bildiriler sunulularak değerlendirilmeye açılmıştır.

Yeni teknolojilerin yaygın kullanımının Türkiye sanayisi üzerindeki etkileri istihdamın azaltılmasını körüklemektedir. Bu durum aynı zamanda AR-GE çalışmalarının ve inovasyonun önemini ve işlevini öne çıkarmaktadır. Teknolojik gelişmenin özgün ürünlere ve tasarıma yönlendirilmesi bir zorunluluk olarak ortaya konulmaktadır. Ekonomik büyüme ve ihracat artışı üretimin artışı ve tam istihdamın sağlanmasını getirmemektedir. İhracatın dışa bağımlılığı ve ithalatın artışı ile sağlanması, refahı sağlayamamaktadır. IMF politikaları ile ülke yoksullaşmaya sürüklenmektedir. Genel denge modelleri ve bölüşüm yeniden düzenlenmeli ve sanayileşme bu bağlamda halkın refahına yönelik olarak planlanmalıdır.

Kongre Öncesi Etkinlikler ve Kongre Değerlendirmesi oturumunda ise, Kongre boyunca sunulan bildiriler tek tek ele alınarak tartışmaya açılmıştır. Bu bağlamda sanayileşme kavramının yeniden ele alınması ve tüm sanayileşme araçlarının değerlendirilmesi ile yeniden sanayileşmenin, refah ve istihdama yönelik olması talep edilmektedir.

“Küreselleşme ve Sanayileşme” başlıklı TMMOB 2001 Sanayi Kongresi ve “Küreselleşme ve AB Süreçlerinin Ülke Sanayii ve Mühendislerine Etkileri” başlıklı TMMOB 2003 Sanayi Kongresi ile “Sanayileşme, İstihdam ve Refah” başlıklı Sanayi Kongresi 2005, 1960’lardan beri düzenlenen Sanayi Kongrelerinin bir devamı olarak ortak temalar üzerinden gerçekleşmiş olup, TMMOB bu süreklilik içinde görevlerini yapmaya devam edecektir.

Uluslararası kuruluşların dayattıkları yeni liberal politikaların, Avrupa Birliği’ne adaylık sürecinin de baskısıyla tek seçenek olarak sunulmaya devam edildiği bir ortamda toplanan Sanayi Kongresi, bugüne kadar izlenen ve sermaye kesimlerinin kollanmasına yönelik politikaların yerine, ekonominin ve sanayinin ülke ve halkımızın çıkarları doğrultusunda planlanmasını savunmakta ve Sanayileşme-İstihdam-Refah ilişkisini bu kapsamda yeniden gündeme getirmektedir.

Ülkemiz ve sanayimiz aleyhine gelişen küresel güçlerin yarıştığı rekabetin sanayileşmeyi büyük çapta etkilediği günümüzde yalnızca sanayi üretimi ile kalkınma, refah ve tam istihdam gerçekleşemeyecektir. Zira küreselleşme, içinde yaşadığımız döneme damgasını vuran kapitalizmin çok uluslu şirketler aracılığıyla dünya boyutunda kurduğu ekonomik egemenliğin son aşaması olarak, gelişmiş ülkeler lehine mal, hizmet ve sermayeyi ülkeler arasında olağanüstü bir hızla dolaştırarak, gelişmekte olan ülkelerin ekonomisini, sanayisini ve çalışanlarını büyük çapta etkilemekte, politik ve toplumsal dengeleri bozarak, gelir dağılımını kötüleştirmektedir. Spekülatif sermaye olağanüstü boyutlara ulaşarak verimli sermaye yatırımlarını önlemekte, işsizliği artırarak nedeni olduğu ekonomik krizlerin yıkıcı etkileri ile çalışanları yoksullaştırmaktadır.

Ülkelerin kalkınmasında sanayileşme en önemli kriterlerden biridir. Bugün de Türkiye’nin gelişmiş bir ülke olmasının yolu, sanayileşmede izlenecek doğru politikalarla teknolojiye yenilikçi çalışma ve AR-GE’den geçmekte, kaynakların doğru ve etkin kullanımı ile yatırımların ülke boyutunda gerçekleştirilmesiyle mümkün görülmektedir. Türkiye sanayisinin ayakta kalabilmesi ve rekabet gücünü artırabilmesi, yeni teknolojileri kullanabilir ve üretebilir hale gelmesine bağlıdır.

AB ile müzakere sürecine girmiş olan Türkiye için çok önemli konulardan biri de Gümrük Birliği’ne, sanayiye ve sanayileşmeye ilişkin dosyalardır.

Türkiye, AB’ye aday ülkeler arasında Gümrük Birliği’ni gerçekleştiren tek ülke olarak istisnai bir duruma sahiptir. Türkiye, AB’nin gümrük birliğine girdiği tek büyük ülke olarak eşitsiz koşullarda Avrupa Birliği ile aynı ticaret politikasını uygulamaktadır. Bu durumdan tüm sanayi sektörlerimiz olumsuz etkilenmektedir. Korumacılık oranlarının düşürülmesi, önemli ihracat sektörlerimizde bile krizin yaşanmasına neden olmuş, atıl kapasite ve artan maliyetlerle bunalım derinleşmiştir. Tek taraflı anlaşmaların Türkiye sanayisine zarar verdiği bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Gümrük Birliği ile AB’de yeni pazar imkanları elde edeceği yanılmasıyla yaşayan sanayimiz, geçen 10 yıl içerisinde 50 milyar ABD dolarından daha fazla değerinde AB teknolojisi ve altyapısına yatırım yapmış; bu yatırımlar makro bir programa, planlama ve fizibiliteye dayanmadığı için sonuç olumsuz olmuş, ölü yatırımlara dönüşmüştür. Bir çok alt dala aşırı yatırım yapılırken, bazı dallara ise hiç yatırım yapılmamış, ülkemiz ithal ve ikinci el makina ile dolmuştur.

Kongredeki bu saptama ve değerlendirmelerden hareketle, Sanayi Kongresi 2005, aşağıda sıralanan gerekliliklere vurguyla dikkat çeker ve bu konuların takipçisi olacağını ilan eder.

Küreselleşmenin emeği baskı altına alan stratejisine karşı, en azından belirli ilkelere sahip çıkılması gerekmektedir.

- İstihdamın bir hak olarak kabulü,
- Çalışma saatlerinin en aza düşürülmesi,
- Çalışmanın doğayı tahribinin en aza indirilmesi,
- Her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması,
- Sadece fırsat eşitliğinin değil eşitliğin kendisinin bir değer olarak kabulü,
- Üretimin hem işçiler hem de çevre hakkını içerecek biçimde maksimum demokratik kontrolü,
- Tüketimin eğitim, sağlık, ulaşım ve rekreasyonu da içerecek biçimde toplumsallaştırılması,

bu ilkelerin en önemlileridir.

TMMOB ve bağlı Odalarının tüm karşı çıkış ve uyarılarına karşın tek yanlı olarak imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasının ve ardından uygulanan teslimiyetçi politikaların ülkemizi getirdiği yer ortadadır. Bu nedenle:

- Tam üyelik müzakere süreçleri tamamlanuncaya kadar GB anlaşması mutlaka askıya alınmalıdır.
- Aynı yanlış politikalar AB'ye üyelik müzakere süreçlerinde sürdürülmemelidir. İçinde bulunduğumuz bilgi kirliliği ve yönlendirme ortamına ivedilikle son verilerek, tarama konusu olan 35 başlıktaki müktesebat değişikliklerinin ülkemiz geleceğine etkileri tüm alanlarda ve tüm sektörlerde tartışmaya açılmalı, izlenmesi gereken politikalar oluşturulmalıdır.

- Küreselleşme süreç ve politikalarının ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel vb. tüm düzlemlerde yıkım ve tahribatlarına karşı durabilmek için ülkemiz öncelikle ve stratejik ön görüşle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarını oluşturmalıdır.

- Bilim ve teknolojiye yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli, bu amaçla ulusal bir strateji belirlenmelidir.

- Yıllardır uluslararası para kuruluşlarının güdümünde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla, üretimi yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan uygulamalar terk edilmeli; kamu yararını gözeten planlama yönelimi benimsenmelidir.

Bu amaçla,

- Bir Sanayi Envanteri çıkarılarak ülke sanayisinin maddi

ve ekonomik varlığının durum tespiti yapılmalı ve kaynakları buna göre en rasyonel biçimde kullanacak, destek ve teşvikler saptanmalıdır.

- Sanayi katma değerini, ekonominin tüm sektörleriyle dengeli bir biçimde artırarak yüksek katma değerli ürünleri ihraç edebilecek alt sektör ve teknolojiler desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

- Mühendislik alt yapısı, AR-GE ve teknolojik gelişmenin, küresel rekabette önemli bir rol oynamasından hareketle bilim ve teknoloji seferberliği başlatılmalıdır.

- Ülkemizde mühendislik hizmetinin niteliğinin yükseltilmesi için; temel eğitimden başlayarak üniversite, oradan da meslek içi eğitime ve işletmelerin nitelikli kadro istihdamına kadar uzanan ulusal yol haritası çizilmelidir.

- Bölgeler arası dengeyi kuracak ve gelir dağılımını adil bir biçimde kalkınmada öncelikli yörelere yayacak politikalar oluşturularak, organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri bu önceliğe göre geliştirilmelidir.

- Sanayinin gelişmesini ve ekonomik büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayacak, refah ve istihdam sağlayacak, kamu yararına bir yatırım ve üretim planlaması yapılmalıdır.

TMMOB
SANAYİ KONGRESİ 2005
"SANAYİLEŞME - İSTİHDAM - REFAH"

16-17
Aralık 2005
Milli Kütüphane
Ankara

TMMOB Adına Düzenleyen
Makina Mühendisleri Odası
Sümer 2 Sokak No: 36/1 Demirepe - ANKARA
Tel: 0312 231 31 59 • Faks: 0312 231 31 65
www.mmo.org.tr • e-posta: haber@mmo.org.tr

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2005 GERÇEKLEŞEN PROGRAMI

16 Aralık 2005 Cuma

AÇILIŞ OTURUMU

Yavuz BAYÜLKEN Kongre Yürütme Kurulu Üyesi
Emin KORAMAZ Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı
Mehmet SOĞANCI TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
Ali COŞKUN T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanı

I. OTURUM: 1923'ten Günümüze Türkiye'nin Uluslararası İşbölümündeki Yeri

Oturum Başkanı

Kaya GÜVENÇ Kongre Yürütme Kurulu Üyesi

Oturum Katılımcıları

Prof. Dr. İşaya ÜŞÜR

Uluslararası işbölümünde sanayi kavramının önemi ve Sanayileşmenin evreleri

Prof. Dr. Erol TAYMAZ

Sanayileşmeye Genel Bir Bakış

II. OTURUM: KOBİ'lerin Sanayideki Yeri ve Önemi

Oturum Başkanı

Kemal ULUSALER EMO Yönetim Kurulu Başkanı

Oturum Katılımcıları

Yavuz BAYÜLKEN

Rapor Sunumu

Aykut GÖKER

Değerlendirme

III. OTURUM: OSB, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri ve Teknoparklar

Oturum Başkanı

Ali Ekber ÇAKAR MMO YK Sekreter Üyesi

Oturum Katılımcıları

Yavuz BAYÜLKEN

Rapor Sunumu

Metin DURGUT

Değerlendirme

IV. OTURUM: Yeni Sanayileşme Modeli, Küresel Üretim, İhracata Yönelik Sanayileşme; Fason Üretim ve Taşeronlaşma

Oturum Başkanı

Oğuz TÜRKYILMAZ

Kongre Yürütme Kurulu Üyesi

Oturum Katılımcıları

Doç. Dr. Cem SOMEL

Doç. Dr. Ahmet Alpay DİKMEN

Üretimde Katmadeğerin Küresel Paylaşımı

Mustafa SÖNMEZ

Türkiye'nin İthalata Bağımlı İhracatı

V. OTURUM: Sanayide İstihdam ve Sendikalaşma

Oturum Başkanı

Mehmet TORUN Maden Mühendisleri Odası YK Başkanı

Oturum Katılımcıları

Dr. Seyhan ERDOĞDU

Kapitalizmin Dönüşümü; Kamu Politikalarında Dönüşümü ve İstihdam

Adnan SERDAROĞLU DİSK Genel Başkan Yardımcısı

VI. OTURUM: Sanayi Politikalarına İlişkin Geleceğe Bakış

Oturum Başkanı

Melih ŞAHİN

MMO Başkan Vekili

Oturum Katılımcıları

Prof. Dr. Hacer ANSAL

İmalat Sanayinde Teknolojik Gelişmeler ve İstihdam Sorunu

Dr. Metin ÖZUĞURLU

Taşeronlaşma Süreci ve İstihdama Etkileri

Prof. Dr. Erinç YELDAN

Genel Denge Modelleri ve Bölüşüm

VII. OTURUM : Kongre Öncesi Etkinlikler, Tartışma ve Genel Değerlendirme

Oturum Başkanı

Emin KORAMAZ Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Oturum Katılımcıları

Prof. Dr. Oktar TÜREL

Genel Değerlendirme: Kalkınma Politikaları ve Geleceğe Bakış

TMMOB V. ENERJİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİ

V. Enerji Sempozyumu, TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası yürütücülüğünde 21-23 Aralık 2005 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Sempozyum açılışında EMO Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler şunları söyledi:

Bundan iki yıl önce - 10 Aralık 2003 tarihinde- yine burada, bu salonda 4. Enerji Sempozyumu açılış konuşmamda enerji ve enerji kaynaklı savaşlardan söz etmiştim. "Enerji yaşamak ve yaşatmak içindir" söyleminin altını çizerek sempozyumun enerji alanına çok şey katacağını, fakat yolsuzluklar ve savaşın devam edeceğini de söylemiştim. Düünden bugüne iki yıllık süreç içerisinde gerek dünyada gerekse ülkemizde enerjiye ulaşımında, enerji teknolojilerinde ve çevre ilişkilerinde yenilenebilir enerji alanında göreceli de olsa olumlu gelişmeler sağlanmıştır. Fakat ne yazık ki; enerjinin paylaşımı üzerinden yıkımlar, savaşlar, yolsuzluklar hız kesmeden süregelmiştir. Petrol ve doğalgaz ile birlikte en az onlar kadar önem taşıyan su kaynaklarını içerisinde barındıran, aynı zamanda geçiş yollarını da kapsayan bir coğrafyada yer alan ülkemiz şu ya da bu oranda kopan fırtınadan etkilenmektedir. Dolayısıyla hepimiz etkilenmekteyiz.

Bugün Ortadoğu'da ABD müdahalesi ile petrol ilişkisinin belirleyici olmadığını söyleyenler bulunmaktadır. ABD

Ulusal Güvenlik Komisyonu'nun 15 Eylül 1999 tarihli -"21. yüzyıl ilk çeyreği için oluşmakta olan küresel güvenlik ortamı birinci safha raporu"nun sonuç bölümünde; "Enerji çok büyük stratejik öneme sahip olmaya devam edecektir. Önemli gelişmekte olan ekonomiler -Asya'dakiler- en hızlı bir biçimde büyüdükçe fosil türü yakıt talepleri artacaktır. Önümüzdeki 20 yılda ABD'nin dış enerji kaynaklarına bağımlılığı da artacaktır. Dünya petrol piyasasının istikrarı, İran Körfezi'nden kesintisiz petrol teminine bağlı olmaya ve fosil türü yakıt rezervleri jeopolitik önemini korumaya devam edecektir" saptaması dikkat çekicidir.

Petrol konusunda son sözü İngiltere'nin 1920'li yıllardaki Donanma Bakanı Walter Hume Long'un sözü ile söylemiş olalım. Şöyle demiş Long; "Bu geniş ölçüde petrole yönelik bir savaştı. Geleceğin savaşları tamamen bu amaca yönelik olacaktır. Bismark'ın 'kan ve demir' özdeyişi artık 'kan ve petrol' şeklinde ifade edilecektir." Evet 85 yıldan bu yana bu böyle.

Öte yandan içinde bulunduğumuz coğrafya su kaynakları bakımından da son derece önemlidir. Özellikle Fırat ve Dicle Havzası üzerinde yürütülen pa-

zarlıklar, Irak ve Suriye'nin ötesinde AB müzakere sürecine kadar uzanmaktadır. Diğer yandan unutmamak gerekir ki, bu coğrafya bazılarınca "vaad edilmiş topraklar" içerisinde görülmektedir.

ABD, Japonya ve diğer G8 ülkelerinin yanısıra AB içinde önümüzdeki yıllar enerjiye bağımlılığın artacağı yıllar olacaktır. AB günümüzde hala Rusya Federasyonu ile güven sorunu yaşamaktadır. Dolayısıyla petrol ve doğalgaz için önemli bir alternatif güzergah "geçiş yolu" Türkiye'dir. Ülkemiz hem öz kaynakların kullanımında hem de enerjide uluslararası geçiş yolu olma noktasında, bağımsızlığı esas alan reel politikalar oluşturmak ve izlemek zorundadır. Süreci içerisinde sanayii ve ulaşım politikalarını gözden geçirmek, Dünya Bankası ve IMF politikalarının ötesinde kamusal bir hizmet anlayışıyla planlamanın önemini kavrayarak bir yandan petrol ve doğalgaz bağımlılığını aşağı çekerken diğer yandan da kömür ve tüm su kaynaklarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Yine biokütle, biomas, rüzgar gibi enerji kaynaklarının kullanımını teşvik ederek enerji portföyü içerisinde olabildiğince katmak gerekmektedir. Biyoyakıt, biodisel alternatifi mutlaka değerlendirilmelidir.

Enerji, ithalatçı ülkeler için dış ticaret açığı nedenlerindedir. Enerji ithalinde kopmalar tehlikesi kendi ekonomilerinin işleyişini etkileyebilir. Bu nedenle bir kaynağa fazlası ile bağlı olmak ülke enerji arz güvenliğini tehlikeye düşürecektir.

İçinde bulunduğumuz günlerde bütçe görüşmeleri sürmektedir. Bütçeden enerjiye ayrılan pay son derece küçüktür. Görülüyor ki özelleştirmeler gerekçe gösterilerek kamu enerji alanından tamamen çekilmiştir. Liberal piyasanın getirdiği en önemli risk,

planlama görevi ve bunun gereklerinin piyasa aktörlerine bırakılmış olmasıdır. Bu noktada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bütçeden ayrılacak pay mutlaka artırılmalı, yeni yatırımlar hızla gerçekleştirilmelidir. Diğer yandan mevcut santraller yenilenmeli, ıslah edilmelidir. Elbistan'da olduğu gibi yıllardır türbin arızası bekleyen termik santrallerde onarım hızla gerçekleştirilmeli, Soma'da olduğu gibi 8 ünitenin 6'sı çalışmayan, yine baca gazı arıtma tesisleri yapılmadığı için sık sık devreden çıkartılan Yatağan gibi santrallerin sorunları hızla çözülmelidir.

Bütün bu sıkıntılar göz önünde iken EPDK Başkanı Sayın Yusuf Günay'ın yabancı sermayenin gelmesi için devletin yatırım yapmayacağına dair söz vermesini istemesi son derece yadırganacak bir durumdur.

EPDK'nın son zamanlarda mevcut görevlerinin dışında kendine misyon biçerek enerji politikalarına müdahil olması kabul edilemez bir durumdur. Burada sorulması gereken soru; "yetkisi olan fakat kamuoyuna karşı hiçbir siyasi sorumluluğu olmayan bu düzenleyiciyi kim kontrol edecektir? Kamu vicdanı mı? Parlamento mu? Düzenleyicinin düzenleyicisi kimdir? DB mi, IMF mi, Brüksel mi?"

Günümüzde finans-kapital yapılanmanın anahtar sözcüğü rekabettir. Doğası gereği rekabetten hiç de hoşlanmayan bu tekeli yapılanma için rekabet lafı gerçek anlamda lafı güzafıdır. Bu kozmetik söylemin dünyayı nasıl bir karanlığa sürükleyecek olması başlı başına ayrı bir sempozyum konusudur aslında. Biz burada genel enerji içerisinde elektrik sektöründe rekabetin mümkün olmadığını vurgulamak durumundayız. Elektrik sektörü klasik iktisat kitaplarında doğal tekel olarak nitelendirilen piyasa yapısına sahiptir. Doğal tekel, piyasa mekanizmasının işlemediği yani serbest rekabet sisteminin işlemediği bir düzeni ifade eder. Yine özelliğinden dolayı tüketici talep eğrisi esnek değildir. Yani fiyat yükselttiğinizde tüketicinin tercih edebileceği ikame ürün

yoktur. Yine elektrik piyasası özelinde olaya baktığımızda dikey entegrasyon ciddi rekabet sorunları ortaya çıkarmaktadır. Tüm bu gerçeklerden yola çıkarak özellikle vatandaşın elektrik fiyatlarını neredeyse ikiye katlayacak durumların da kaçınılmaz görüldüğü bölgesel tekeller oluşmasına neden olacak dağıtımda özelleştirme uygulamaları derhal durdurulmalıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi Güler uzun bir süredir elektrik fiyatlarına zam yapmadıklarını söylemektedir. Bu doğrudur. Fakat bir başka doğru da elektrik fiyatlarının bugün için yüksek olduğudur. Yoksulu bol bir ülkede bu durum kaçığın en önemli nedenlerinden biridir. Batı ülkelerine göre enerji ekonomisine toplum yönünden baktığımızda elektrik giderlerinin aile gelirinin yüzde 0,5 ile 1'i arasında olduğu görülür. Oysa ülkemizde bu oran asgari ücretli için yüzde 10'un üzerindedir. Gaz fiyatlarında da bu böyledir.

Doğalgazdan söz açılmışken şunu da vurgulamadan geçmeyelim. Biliyorsunuz "al ya da öde" anlaşmalarından kaynaklanan bir sorunumuz var. BOTAŞ verilerine göre; 2005 yılında 24,3 milyar metreküp talebe karşılık 32 milyar metreküp arz, 2010 yılında 40,7 milyar metreküp talebe karşılık 51,1 milyar metreküplük arz söz konusudur. Bu gerçekten yola çıkarak ülkenin hemen her yerine doğalgaz götürülmekte ve arz-talep dengesi oluşturulmaya çalışılmaktadır. "Yerli kaynaklara mutlaka ağırlık vermeme lazım" diyen Sayın Hilmi Güler jeotermal kaynakların bulunduğu bölgelere neden doğalgaz götürüldüğüne ilişkin bir açıklama yapacaklardır sanırım.

Diğer yandan, halen 1997 yılından bu yana bekletilen ve geçtiğimiz günlerde Meclis gündemine giren "Verimlilik Yasası" hızla yaşama geçirilmelidir. Mevcut Parlamento'nun olumlu icraatlarından biri de Yenilenebilir Enerji Yasası'nın çıkartılmış olmasıdır. Bu yasanın uygulama alanında da kendine yer bulması için

gerekli çalışmalar desteklenmelidir. Mevcut Parlamento'nun bir ayı ise yolsuzluklar konusunda hazırlanmış olan raporların neredeyse iki yıldır TBMM'de bekliyor olmasıdır.

Sözlerimi bitirirken, önümüzdeki 25 yıl içerisinde; Türkiye'nin öz kaynaklarına yönelmesi, enerjii verimli-etkin kullanması, tasarruf bilincini yerleştirmesi, kayıplar ve kaçakları OECD ortalamalarına çekmesi durumunda enerji potansiyelimizin yeterli olacağını söylemekteyiz. Bu durumda hiçbir gerekçe ile nükleer santrallere ihtiyaç olmadığını bir kez daha vurguluyoruz. Nükleer santrallerin sadece emisyonlardan yola çıkarak temiz olduğu söylemi son derece yanlıştır. Nükleer atıkların günümüzde geçici depolarda muhafaza edildiği, kesin çözümün bulunmadığı ve nesilden nesile aktarılan kalıcı zararları göz ardı edilmemelidir. Karar vericilerin bu konuda verecekleri karar, isimlerinin tarihe nasıl geçeceğini belirleyecektir. Çocuklarımızın sizleri yarın minnet ile anmasını istiyorsanız, eğer teknoloji sahibi olmak gibi bir hedefiniz varsa; dünya petrol devlerinin de yöneldiği, Ar-Ge harcamalarına büyük paylar aktardığı "gelecek güneştedir" saptamasını dikkate alarak güneş teknolojilerine sahip olmak hedef olarak seçilmelidir. Ve bu hedef doğrultusunda sayıları hızla çoğalan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, üniversiteler ve TÜBİTAK değerlendirilmeli, yönlendirilmeli, desteklenmelidir.

Son olarak bulunduğu coğrafyadan dolayı çevresinde ve üzerinde kara bulutlar dolaşan ülkemizi bu karanlık, gölgeli ortamdaki çıkarmak öncelikli hedefimiz olmaktadır. Gölge olan yerde ışık da vardır diyoruz ve bu sempozyumun bu hedefe ışık tutacağı inancı ve umudundayız.

Bu inanç ve umutla sempozyuma emeği geçen başta Sempozyum Yürütme Kurulu olmak üzere herkese çok teşekkür ediyor, başarılı bir sempozyum diliyor ve Odam adına saygılar sunuyorum.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'da şunları söyledi:

Bugün bu etkinliğin yapılış nedenlerini, biçimini ve etkinlik kapsamı ile gerekli konuları Yürütme Kurulu Başkanım ve Oda Başkanım açıkladılar. Ben öncelikle burada hepimizin buluşmasını sağlayan arkadaşlarıma, Yürütme Kurulumuza, Düzenleme Kurulumuza, Elektrik Mühendisleri Odamızın Sevgili Yöneticilerine, TMMOB Yönetim Kurulu adına teşekkür ediyorum.

Bu kez beşincisi düzenlenen bu Enerji Sempozyumumuzun başlığı "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Enerji Politikaları".

Bu sempozyumda "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Enerji Politikaları" tüm boyutlarıyla konuşulurken bir yandan da Türkiye'de yaşananlara dair tespitlerde bulunulacak. Sempozyumun sonunda da çıkardığımız sonuçlar kamuoyunun bilgi ve değerlendirmesine sunulacak.

Enerji Sempozyumlarını TMMOB, Elektrik Mühendisleri Odamızın yürütücülüğünde 1996 yılından beri yapılmaktadır. Bu sempozyumların 1999 da yapılanında panelimizin ismi "2000'li Yıllarda Ulusal Enerji Politikaları" idi. 2001 Sempozyumun paneli ise "Enerji Sektöründe Yapısal Değişiklikler ve Sorunlar" ismini taşıyordu. "Küresel Enerji

Savaşları Kamusal Enerji Politikaları" başlıklı geçen dönemki sempozyumda da panelimiz "Enerjide Yeniden Yapılanma" başlığında idi. Bu sempozyumumuz da da panelde "Türkiye'de Enerji Politikaları ve Yasal Düzenlemeler"i tartışacağız.

TMMOB yıllardır üzerine düğeni yapmakta ve meslek alanları ile ilgili ve sürekli olarak, bu günkü gibi topladığı sempozyumların sonuç bildirimlerini oluşturmaktadır. Bu etkinliklerimizde bilim insanlarının ve uzmanların yoğun emek harcıyarak oluşturduğu bilgi erişilebilir ve ulaşılabilir hale geliyor. Bilgi bu etkinliklerimizde paylaşılıyor. Görüşler, bilimin ve teknolojinin ışığında çalışmalarını sürdüren TMMOB'nin 50 yıllık birikiminin süzgecinden geçiriliyor ve sonuçları kamuoyuna duyuruluyor. Ama ne yazık ki, bu duyurulan sonuç bildirimlerinde yazılanlar her zaman yerel ve merkezi iktidarların uyarılması şeklinde oluyor.

1999 yılında TMMOB'nin gerçekleştirdiği Demokrasi kurultayından da alıntılar yaparak ve bu gün şimdi başlatmakta olduğumuz sempozyumun ön sözü olması anlamında da Enerji üzerine Birliğimizin şimdiye kadar biriktirdiklerini sizlerle paylaşmak isterim. Şüphesiz bu sözler Oda Başkanımın söyledikleri ile bir arada algılanmalıdır.

Hepimiz biliyoruz:

İnsanoğlunun dünyadaki diğer canlılardan temel farklılıklarından en önemlisi kültürel bir yaşam sürdürüyor olabilesidir. insanoğlu yaşamını coğrafi veya meteorolojik koşullara bağlı kılmaksızın dünyanın her bölgesinde sürdürür. Bu durumda da her zaman enerjiye gereksinim duyar.

Bu temel davranış biçiminden hareketle, gereksinim duyduğu enerjiyi kültürel düzeyine bağlı olarak üretir ve tüketir. Bu yaşam ve tüketim biçimleri onun için aynı zamanda yaşamsal bir zorunluluk haline dönüşür. Bu zorunluluğu yaşadığı çağdaki teknoloji düzeyi belirlemektedir.

Bu nedenle; kısaca ve özetle söylenmelidir ki; "Tüm bu yaşamsallıklardan dolayı enerji, ticari bir mal değil, toplumsal bir hizmettir. Borç nedeni ile enerjisiz bırakılma insan hakları ihlalidir. Enerji, toplumsal bir varlıktır. Elektrik üretimi yapısı gereği doğal tekeldir. Elektrik enerjisinde merkezi planlama zorunludur. Enerji üretiminde kamu yararını koruyucu merkezi denetim mekanizmaları zorunludur. Elektrik katma değeri ticari değerinden yüksektir."

1999 Demokrasi Kurultayında TMMOB "Ülkemizdeki Elektrik Enerji Sektörünün Acil Sorunları" başlığında gerçeklerini de belirterek demişti ki: "Sektörde yönetim krizi yaşanmaktadır. Sektörde çok başlılık ve eşgüdüm eksikliği yaşanmaktadır. Elektrik enerjisi üretimi ihmal edilmiştir. Elektrik dağıtım şebekeleri yetersizdir. Termik santrallerde kapasite kullanma oranları düşüktür. Sektör dışı bağımlı hale getiriliyor. Başta özelleştirilen bölgeler olmak üzere alt yapı yatırımları yatırımlar durmuştur."

Gene 1999 da bu sorunlara TMMOB, "Ne yapmalı" başlığı altında da şunları çözüm olarak önermişti:

"Öncelikle gerçekçi ve merkezi bir enerji planlaması yapılmalıdır. Ülkemizde geleceğe yönelik projeksiyonlar ve planlamalar genellikle bugünkü üretim/tüketim dengesine ve bugünkü kurulu güç dengesine dayandırılmaktadır. Oysa yapılması gereken fiili tüketimin esas alınması ve ondan geriye doğru gidilmesidir. Özellikle termik santrallerin baca gazı arıtma ve kül tutma tesisleri hızla devreye sokulmalı ve çevreye olan etkileri azaltılmalıdır. Böylelikle kapasite kullanma oranı yukarı çekilecektir. Özellikle ulusal kaynaklarla çözüme yönelinmeli ve gerek proje, gerek plan, gerekse başlanılmış olan ve bitirilmiş olan toplam 702 hidroelektrik santralının tümünün çalışmaları tamamlanmalıdır. Ülkemizin acilen bir rüzgar haritası çıkarılmalı ve bu konudaki potansiyel tespit edilmelidir. Rüzgar konusunda hızla pilot

uygulamalar başlatılmalıdır. Güneş enerjisinde en çok oranda yararlanma konusunda teşvik edici bir politika benimsenmelidir. Fotovoltaik piller henüz elektrik enerjisi üretimi için ekonomik değildir. Ancak özellikle güneyde su ısıtmada güneş enerjili sistemler teşvik edilmeli ve bu işler için harcanan elektrik enerjisinden tasarruf sağlanmalıdır. Fotovoltaik piller 2015-2020 yıllarından itibaren kwh başına maliyetlerinin makul düzeylerde olacağı bilinmektedir. Bu konudaki Araştırma/geliştirme AR/GE çalışmalarına başlanmalıdır. Elektrik tüketiminde tasarrufu teşvik edici uygulamalara gidilmelidir. Elektrik enerjisinin verimli kullanımı konusunda merkezi projeler geliştirilmeli, özellikle elektrik enerjisinin yoğun olarak kullanıldığı çimento ve demir çelik sektörlerinde hızla az elektrik tüketen teknolojilere yönelinmelidir.

Üretim, iletim ve dağıtımda bozulan merkezi yapı yeniden oluşturulmalı ve sistemin bütünlüğü sağlanmalıdır. Özelleştirme uygulamalarından hızla vazgeçilmelidir. Özelleştirilmiş olan bölgeler derhal merkezi sisteme dahil edilmelidir. Planlama ve karar vermede çok merkezli yapı terk edilmeli ve ulusal düzeyde konunun tüm taraflarının yer aldığı Elektrik Enerjisi Ulusal Kurulu oluşturulmalıdır. Sektördeki ekonomik olmayan küçük ölçekli yatırımlardan vazgeçilmelidir. Bu konuda merkezi kurul optimum ölçekleri belirlemelidir. Siyasi nedenlerle kenara itilmiş olan deneyimli kadrolar derhal sistemin ilgili birimlerinde görevlendirilmelidir. Oluşturulacak olan merkezi kurula siyasi iktidarların kolayca müdahale edemeyeceği özerk bir yasal statü kazandırılmalıdır. Başta Avrupa Enerji Şartı olmak üzere ülkemiz enerji sektörü üzerine ipotek getiren tüm uluslararası sözleşmeler iptal edilmelidir. Özelleştirme adı altında verilen tüm imtiyazlar geri alınmalıdır. Bütün dünyanın gerek çevre ve insan üzerindeki olumsuz etkileri gerekse ekonomik olmayışı nedeniyle terk ettiği nükleer teknoloji ülkemiz gündeminden çıkarılmalıdır. Sonuç olarak ekonomik

sistemin gereği sanayileşme ve elektrikleştirme birlikte kavranmalıdır. Kapsamlı ve uygulanabilir bir planlama söz konusu olmadığından sanayinin tutarlı gelişiminin ve buna bağlı elektrik üretiminin sağlanamayacağı ortadadır. Sanayileşme tercihleri ve bunun bir parçası enerji politikaları doğrudan sisteme bağlıdır. Küresel Kapitalist sistem içerisinde ve kapitalist yoldan kalkınma söylemi ile ülkenin az gelişmiş sürecinden çıkarılması ve toplum yararına bir sanayileşmenin gerçekleştirilmesi olanaklı değildir. Bu sorun ise ancak halkın doğal kaynaklara, sanayiye ve geleceğe sahip olduğu bir sistem içerisinde ve halkın iradesinin ürünü olan iktidarlarca çözülür.”

Bunlar 1999 da TMMOB'nin Enerji konusu üzerine tespitleri ve çözüm önerileri.

Şimdi 2005 yılındayız ve gene neredeyse aynı tespitleri yapıyor ve benzeri çözüm önerilerini sıralıyoruz. Nedir söylediklerimiz:

Türkiye’de enerji alanında: Yeterli ve sürdürülebilir enerji temini, Yurttaşlara yeterli ve modern koşullarda enerjiye erişim olanağının sağlanması, bu konuda bölgeler ve gelir grupları arasındaki eşitsizliğin önüne geçilmesi, Enerji maliyetleri ve fiyatlar, Çevre sorunları, Enerjinin verimli kullanımı, Bilimsel teknolojik gelişmeler kritik konular olarak öne çıkmaktadır. Ülkemizde enerji; Enerjinin yetmezliği, kayıp-kaçaklar, nükleer santral ihaleleri ve enerjide özelleştirme söylemleri ile her zaman gündemdeki yerini korumaktadır. Tüpraş ve Erdemir’in özelleştirilmesinden sonra, son günlerde Elektrik Enerjisi Dağıtım Şebekelerinin özelleştirilmesi de gündemdedir. TMMOB bu sürecin yanlış olduğunu ısrarla vurgulamaktadır.

TMMOB olarak sürekli uyardık: Elektrik enerjisinde kayıp ve kaçaklar konusunda kalıcı çalışmalar yapılmamaktadır. Özellikle de kaçaklarla mücadele kamudaki üyemiz ve meslektaşlarımızın sırtına bindirilmiştir. Üstelik bu arka-

daşlarımızın hiçbir güvencesi de yoktur. Bunun en somut örneği EMO Adana Şubesi Yazman üyesi ve TMMOB İKK sekreteri Hasan Balıkcı'nın başına gelendir. Arkadaşımızı sevgiyle anıyorum. Hasan arkadaşımızın uğruna canını verdiği enerjideki kayıp kaçığın gerçek suçlularını bulmada bu sempozyum bize ışık tutacaktır.

Türkiye gelinen durumda “piyasa” uygulamalarıyla ortaya çıkan belirsizlikleri/riskleri ortadan kaldırmayı veya azaltmayı hedefleyen bir program izlemelidir. Bu nedenle başta enerji kaynakları, teknoloji ve finansman açısından dışa bağımlılığını azaltmayı ve ithalatını yönetebilir düzeylere indirmeyi hedefleyen bir geçiş programı hazırlanmalı ve kararlılıkla uygulanmalıdır.

Bu konular ekonomik olduğu kadar sosyal politikalarla da yakından ilişkilidir. Bu nedenle Türkiye’de “enerji sorunu/sorun alanları”nın piyasa mekanizmalarıyla çözüleceğine ilişkin bir politika bildirim sorunu çözmeye yönelik bir politikaya karşılık gelmemekte, aksine toplumda belirli kesimlerden diğerine ya da uluslar arası şirketlere kaynak aktarılması doğrultusundaki bir gerçekliğe karşı gelmektedir.

Öte yandan, dünyada enerji üretiminin geleceği ile ilgili senaryolar giderek artan ölçüde yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları, özellikle de rüzgar, biyokütle ve güneş enerjisi üzerine kurulmakta; nükleer güç santralleri mevcut haliyle gelişmiş ülkelerin enerji envanterinden çıkarılmaktadır. Önerilen geçiş programının yaşama geçirilebilmesinin öncelikli koşulu sektördeki kamu yönetiminin güçlendirilmesi ve kamu kuruluşlarında etkinlik düzeyinin yükseltilmesidir.

Sektördeki farklı alanlarda faaliyet gösteren kamu kuruluşları arasında eşgüdüm sağlanmalı; yıllardır çalışmalarını ağırlıklı olarak sektörün ticarileştirilmesi ve özelleştirilmesi uygulamalarına bağlı kılınmış olan ETKB, öncelikle ulusal bazdaki politikaları

oluşturma ve kurumlar arası eşgüdüm görevine dönmelidir. Türkiye alanın ticarileştirilmesi sonucu ortaya çıkacak riskleri azaltacak bir altyapıya sahip olmalıdır. Bu nedenle kamu yatırımcı kuruluşlarının piyasanın belirsizliklerini dengeleyen bir işleve sahip olması kaçınılmaz olacaktır.

Kaynakların planlanması ve teknolojik değerlendirilmesi yapılmadan hiçbir projeye başlanmamalı; fizibilite çalışmaları göstermelik belgeler olmaktan öte teknik ve mali gerçeklere uygun olarak hazırlanmalıdır. Yatırım seçeneklerinin oluşmasında finans grupları ve firmaların baskısı ve etkisi geri çekilmelidir.

Sektördeki teknik yetenek geliştirilmelidir. Mühendislik hizmetlerinin niteliğinin geliştirilmesine yönelik sürekli eğitim politikaları ve uygulamaları gündeme getirilmelidir.

Türkiye'nin enerji konusunda acil öncelikleri şunlardır: Bu önceliklerin birbirinden bağımsız olarak değil, bir programın alt başlıkları olarak ele alınması gereklidir. İthal enerji kaynaklarına olan bağımlılık azaltılmalıdır. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları uygun, verimli ve gelişmiş teknolojiler kullanılarak üretime sokulmalıdır. Enerji sektörüne yönelik politikaların uzun vadeli, ve planlamaya dayalı olması gereklidir. Kaynakların etkin şekilde kullanımının yolu planlamadan geçmektedir. Türkiye'de enerji verimliliğinin yükseltilmesi gereklidir. Verimliliğin ve tasarrufun artırılması için düzenlemeler gerektiği gibi esas itibarıyla konu teknolojik gelişme ve kullanılan teknoloji ile ilişkilidir. Bu konu, hem enerji kaynaklarının elde edilmesi, dönüşüm ve tüketim aşamasında kullanılan teknolojiler hem de sanayi ve ulaşımda kullanılan teknolojilerle bir bütün olarak ele alınmalıdır. Enerji alanında bilim-teknoloji politikalarının oluşturulması, teknolojik yenilenme ve gelişmenin programlanması gereklidir. Bilim ve teknoloji politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında her düzeyde toplumsal yarar dikkate alınmalı

ve gözetilmelidir. Enerji sektöründeki adımların Türkiye'deki sosyal dengesizliği ve bölgelerarası eşitsizliği arttırıcı yönde olması kabul edilemez. Enerjinin tüm yurttaşlar için temel bir ihtiyaç olduğundan hareketle bu yönde gerekli önlemler alınmalı, sosyal politikalar enerji sektörüne içselleştirilmelidir. Şeffaf bir enerji piyasası oluşturulacağı iddia edilmektedir. Enerji alanı ile ilgili tüm veriler, projeksiyonlar, fiyatlar dahil bir veri bankası oluşturulmalı ve kamuoyuna açık olmalıdır.

Bu sempozyumun ana teması olan "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Enerji Politikaları" çerçevesinde Türkiye-AB ilişkilerinde bakmak gerekiyor.

AB nin kendi belgelerinde enerji politikasının amaçları arasında rekabet gücünün iyileştirilmesi, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve çevrenin korunması bulunmaktadır. Enerji müktesebatı, özellikle rekabet ve devlet yardımları (kömür sektörü dahil olmak üzere, iç enerji pazarı elektrik ve gaz pazarlarının açılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesi), enerjinin verimli kullanımı, nükleer enerji ve nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma alanlarındaki kural ve politikalarından oluşmaktadır.

Türkiye ile katılım müzakerelerine başlanması kararının alındığı 17 Aralık 2004 AB Konseyi Zirvesi öncesi Komisyonun açıkladığı üç rapordan biri olan "Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Muhtemel Üyeliğinin Sonuçları"nda da Türkiye'nin üyeliğinin Birliğe katacağı avantajlar arasında enerjiye ilişkin olanlar ön plana çıkmaktadır. Raporda enerjiye ilişkin olarak şu ifadeler yer almaktadır. "Özellikle enerji konusunda Türkiye'nin oynayacağı rol tartışmasız çok önemli olacaktır. AB bu sayede dünyanın enerji bakımından en zengin bölgeleri ile komşu olacaktır. Türkiye, coğrafi konumu nedeni ile, tam üyelikle birlikte AB enerji arzının güvenliğinde büyük rol oynayacak, petrol ve doğalgaz açısından önemli bir geçiş ülkesi olacaktır. Türkiye'nin katılımı, AB'ye

enerji tedariki açısından daha iyi nakil yolları sağlayabilecektir. Böylelikle hem AB enerji arzını koruyabilecek, hem de bu bölgeler enerji ürünlerine yeni pazarlar sağlayabilecektir. Türkiye'nin üyeliği ayrıca AB ve güney komşuları arasında karayolu, demiryolu, hava, deniz ve boru hattı bağlantılarını ciddi biçimde güçlendirecektir."

Bu ifadeler "yeni dünya düzeni"nde Türkiye'ye biçilen rolü de anlatmaktadır. Dikkat edilirse bu süreçte Türkiye'nin enerji sorunları ve çözüm yolları yoktur. Bu yaklaşım benimsenirse ülkemiz enerji politikaları AB nin sorunlarına çözüm temelinde gerçekleşecektir. Enerji politikalarında temel çözüm önce bizim önceliklerimiz ve ihtiyaçlarımız olmalıdır. Bu sempozyumda bunların cevaplarını arayacağız ve bulacağız.

Bitirirken şunları da söylemeliyim: TMMOB insana karşı sorumluluklarında dolayı, kim ne derse desin görevlerini yapmaya devam edecektir. Panelde Oda Başkanının konu ile ilgili söyleyecekleri bizim sözlerimizdir.

TMMOB; bu sempozyumda Türkiye'nin Enerji sorununa ilişkin görüşleri oluşturmakta ve ilgililerini uyarmaktadır. Sadece bu sempozyum değil, bağlı odalarımızın gerçekleştirdiği ve iki yıllık çalışma dönemi boyunca ikiyüze ulaşan etkinliklerin dışında bu dönem TMMOB, Diyarbakır'da GAP ve Sanayi Kongresini, Urfa'da Toprak Reformu Kongresini, Ankara'da Özelleştirmelerin 20. Yılı Sempozyumunu, Mühendislik Eğitimi Sempozyumunu, geçen hafta da gene bu salonda Sanayi Kongresi 2005'i gerçekleştirdik. Mart ayında Su Politikaları Sempozyumunu gerçekleştireceğiz.

Ben tüm bu çalışmaların sonuç bildirilerinin "Aydınlık bir Türkiye" istemlerinin gerçekleşmesi için siyasal iktidarlarca önemsenmesi gerektiğini belirtiyor, bu düşüncelerimle hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

TMMOB V. ENERJİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞEN PROGRAMI

21 Aralık 2005 Çarşamba

Açılış Konuşmaları

Cem KÜKEY (Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı)

Kemal ULUSALER (EMO Yönetim Kurulu Başkanı)

Mehmet SOĞANCI (TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)

Soner Aksoy (TBMM Enerji Komisyonu Bşk.)

Açılış Bildirisi

Public Services International Resarch Unit (PSİRÜ)

Enerji Alanında Özelleştirme ve Liberalleşme

1. OTURUM: KÜRESELLEŞME POLİTİKALARI ENERJİ VE GELECEK

OTURUM BAŞKANI-TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin YEŞİL

-Türkiye'de Enerji Sektöründeki Gelişmeler ve Kamu Mülkiyeti-Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden Dr. Seyhan Erdoğan (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi)

-Dünyada Enerji Sektöründe Neler Olacak-ASAM Genel Koordinatörü Necdet Pamir

-Küreselleşme Politikaları Çerçevesinde Enerji-38. Dönem EMO Başkanı Cengiz Göltaş

-Türkiye'nin İsrail Enerji Aksına Endekslenmesi-Araştırmacı Gazeteci-Yazar Fırat Gazel

II. OTURUM: ENERJİ SEKTÖRÜNDE YENİDEN YAPILANDIRMA VE ÖZELLEŞTİRMELER

OTURUM BAŞKANI-Sempozyum Yürütme Kurulu Üyesi Aytekin ZİHNİ

-Küreselleşmenin Bir Alt Versiyonu Olarak Özelleştirmeler-EMO adına EMO Ankara Şube Başkanı Necati İpek.

-Ülkemiz Elektrik Sektöründe Özelleştirme Uygulamaları Üzerine Düşünceler-DEK TMK Genel Sekreteri Gültekin Türkoğlu.

-Özelleştirme Politikalarının İstihdam Boyutu-ESM Başkanı Kemal Bulut.

-Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye ve Enerji Açılımları-İTÜ

Enerji Enstitüsü'nden Prof. Dr. A. Beril Tuğrul.

22 Aralık 2005-Perşembe

III. OTURUM: YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINDA YENİ AÇILIMLAR

OTURUM BAŞKANI Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ

-Yeni, Yerli ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları-Makina Mühendisleri Odası adına MMO Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Eniş.

-Dünya ve Türkiye'de Rüzgar Enerjisi-İTÜ Enerji Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Önder Güler.

-Türkiye'de Jeotermal Enerji Potansiyeli-Jeoloji Mühendisi Ali Koçak.

-Küreselleşme Fosil Katı Yakıtlar ve Jeotermal Enerji-Jeoloji Mühendisleri Odası'ndan Doç. Dr. Mehmet Şener.

IV. OTURUM: FOSİL YAKITLAR

OTURUM BAŞKANI-TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Ö. Serdar KAYNAK

-Türkiye'de Kömür-Maden Mühendisleri Odası adına Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Torun.

-Kömür Rezervleri Zengin Ülkelerin Enerji Politikaları-Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Nejat Tamzok.

-Doğalgaz Talep Tahminleri-Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yrd. Doç. Dr. Haydar Aras.

-Petrol Yasa Tasarısı Değerlendirmesi-TMMOB adına Jeofizik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Uğur Gönülalan.

V. OTURUM: HİDROELEKTRİK SANTRALLERİN POTANSİYELİ VE GELİŞTİRİLMESİ

OTURUM BAŞKANI -İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner YÜZGEÇ

-Enerji Piyasalarında Hidroelektrik Enerjinin Yeri ve Arz Güvenilirliği-DEK TMK Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Altun.

-Hidroelektrik Potansiyelimiz ve Yeni Dönemde Geliştirilmesi-İnşaat Mühendisi Erdoğan Basmacı.

-Hidroelektrik Perspektifinden Türkiye ve AB Enerji Politikalarına Bakış-ERE Hidroelektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Nuh Nadi Bakır.

-Hidroelektrik Projelerin Elektromekanik Ekipmanının Yurtiçinden Hazırlanması-DEK TMK Yönetim Kurulu Üyesi Ayla Tutuş, DEK TMK Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Altun, Makina Mühendisi Fuat Tiniş.

VI. OTURUM: VERİMLİLİK VE ETKİN KULLANIM

OTURUM BAŞKANI-ODTÜ Kimya Bölümü'nden Prof. Dr. İnci GÖKMEN

-Elektrik İletim ve Dağıtım Sistemlerinin Performans Kriterlerinin ve Birbirleri Üzerlerindeki Olumsuz Etkilerinin Değerlendirilmesi-TEİAŞ'tan Murat Özdemir, Gazi Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. M. Cengiz Taplamacıoğlu.

-Enerjinin Verimli Kullanımına Bir Yaklaşım-TMMOB Enerji Çalışma Grubu adına TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Ö. Serdar Kaynak.

-Türkiye'de Enerji (Elektrik, Gaz, Su Sektöründe Verimlilik Göstergeleri)-Milli Prodüktivite Merkezi'nden Serdal Ergün.

23 Aralık 2005-Cuma

VII. OTURUM: ENERJİ VE ÇEVRE

OTURUM BAŞKANI-TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi SUIÇMEZ

-BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Taraf Olunmasının Ardından Türkiye'de Enerji-Çevre Alanında Değişenler, Değişmeyenler, Değişebilecekler-Çevre Mühendisleri Odası adına Yunus Arıkan.

-AB'de Enerji ve Çevre-Maden Yüksek Mühendisi Çağatay Dikmen

-Küreselleşme ve Çevresel Etkileri-AÜ Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü'nden Prof. Dr. A. Ergin Duygu.

ÖZEL OTURUM:

Konuşmacı: Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. Mehmet Hilmi Güler

VIII. OTURUM: ENERJİ KAYNAKLARI VE PAYLAŞIM SENARYOLARI

OTURUM BAŞKANI Mehmet TORUN-Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

-Enerji Koridoru Olarak Türkiye-ETKB Transit Petrol Boru Hatları Daire Başkanlığı'ndan Cem Selanik.

-Rusya'da Petrol ve Doğalgaz Endüstrisinin Yeniden Yapılandırılması-Araştırmacı Gazeteci-Yazar Fırat Gazel.

-Büyük Ortadoğu Projesi Çerçevesinde Petrolün Yeniden Dağılımı-Jeoloji Mühendisleri Odası'ndan Tufan Erdoğan

PANEL : TÜRKİYE'DE ENERJİ POLİTİKALARI VE YASAL DÜZENLEMELER

PANEL YÖNETİCİSİ Oğuz TÜRKYILMAZ

-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına Müsteşar Yardımcısı Selahattin Çimen.

-TÜSİAD adına Enerji Çalışma Grubu Üyesi Sami Sevinç.

-Petrol-İş Sendikası adına Kimya Mühendisi Ayfer Eğilmez

-TMMOB adına EMO Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler

V. ENERJİ SEMPOZYUMU

KÜRESELLEŞMENİN ENERJİ SEKTÖRÜNDE YAPISAL DEĞİŞİM PROGRAMI VE ENERJİ POLİTİKALARI

21-23 Aralık 2005 - Milli Kütüphane/Ankara

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İhlamur Sokak No: 10/1 Kızılay-Ankara
Tel: (0.312) 425 32 72 -73 • Faks: (0.312) 417 38 18
e-posta: enerji.sempozyumu@emo.org.tr • http://enerjisempozyumu.emo.org.tr

2005 OLMADI, 2006 YENİ BİR YIL OLSUN

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Yönetim Kurulu'nun yeni yıl ile ilgili dileklerini kamuoyuna ilettiler.

İKİBİNALTI

Emperyalizm ve onun yerli işbirlikçilerinin ve çok uluslu şirketlerin, "Küreselleşme" adı altında oluşturdukları mekanizmalarla, halkımızı daha çok işsizliğe, pahalılığa ve yoksullaşmasına doğru götürmelerinin önüne geçildiği,

Serbest Piyasa Ekonomisi adı altında hırsızlık, soygun ve rüşvetin hakim olduğu rant ekonomisinin, üretim ekonomisine çevrildiği,

Özelleştirme adı altında yağma ve talanın olmadığı,

Çok uluslu şirketlerin yapılarını güçlendirerek, bize benzer ülkeler gibi ülkemizin de sömürgeleştirilmesini sağlayan her türlü anlaşmanın yok edildiği,

Mühendislerin, Mimarların ve Şehir Plancılarının ülkemiz ve halkın çıkarları için ürettikleri plan, proje ve programların ülkeyi yönetenlerce tersine çevrilmemesi,

Meslek alanlarımızda işsizliğin korkunç boyutlarda olmadığı,

Mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının ülke gündeminde gözden çıkarılmadığı,

Yönetilenlerin, yönetime katılımına yönelik araçları dışlayan Sözde Demokrasinin yerine Gerçek Demokrasinin yaşama geçirildiği,

Ülkemizin demokratikleşmesi yönünde düşünce ve örgütlenme özgürlüklerinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı,

Yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı emperyalizme, çok uluslu şirketlere ve onun temsilcilerine peşkeş çeken, ülke ekonomisini, siyasetini, kültürünü, tarımını, ormanını, sanayisini ve sonuçta devleti bağımlı hale getiren, darbecilere ve şeriat özcülerine ödün veren tüm yapıların yok edildiği,

Toplumsal değerlerin öne çıkarıldığı, kültürün arabeskleşmediği, işkencenin, yargısız infazların, savaşın ve ölümlerin olmadığı,

Çetelerin, rantçıların, barış düşmanlarının, mafya liderlerinin, uyuşturucu kaçakçılarının, rüşvetçilerin, katillerin toplumun en saygıdeğer kesimleri olarak anılmadığı,

Özgürlük ve barış rüzgarlarının tüm ülkeyi ve dünyayı etkisi altına aldığı

YENİ BİR YIL OLSUN

İKİBİNALTI,

Emeği en yüce değer sayanların,

Bilimsel düşünceyi rehber edinenlerin,

Çağdaş ve demokratikleşmeden yana olanların,

Düşünce ve inançlara saygılı, hoşgörülü ve sevecen olanların,

Doğruların ve haksızlıkların karşısında olanların,

Gerçekleri söylemekten ve yanlışlıkları eleştirmekten çekinmeyenlerin,

Ülke sorunları ile yakından ilgilenen ve çözüm yolları arayanların,

Ülke ve halkın çıkarlarını kendi çıkarının üstünde tutanların,

Zorluk ve yoksunluklarla savaşmaktan yılmayanların,

Ayrılıkları değil, buluşma noktalarını öne çıkaranların,

Farklı duruş noktalarında ama yanyana olanların,

Aydınlık bir Türkiye için bir karşı duruşu gerçekleştirdikleri,

YENİ BİR YIL OLSUN...

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB, YÖK İLE GÖRÜŞME YAPTI

YÖK'ün "diplomalara unvan yazılmaması" yönünde aldığı kararı görüşmek üzere TMMOB tarafından talep edilen toplantı 3 Ocak 2006 da gerçekleşti.

Toplantıya YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Aybar Ertepinar ile TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı,

TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez, TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldılar.

YÖK, aldığı karar ile ilgili gerekçeli açıklamayı TMMOB'ye ileticek

Kanaltürk'de yayımlanan ve gazeteci Tuncay Özkan'ın sunduğu Söz Meclisi programının 30 Aralık 2005 tarihinde yayımlanan bölümünün konusu "2005 Yılıın Değerlendirilmesi" oldu. Söz Meclisi her ayın son Cuma akşamı emek ve meslek örgütü başkanlarının katılımı ile canlı olarak yayımlanıyor. Programa TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da katıldı.

2005 VE TMMOB

Mehmet Soğancı konuşmasında şunları da söyledi:

Sayın Özkan, öncelikle, belki de her yıl olduğu gibi bu yıl da çok sayıda meslektaşımızı, çok değerli insanları, bilim insanlarını, sanatçıları, şairleri, yazarları kaybettiğimiz bir yılın sonunda onları saygıyla ve sevgiyle anarak bir yılın değerlendirmesine başlamak doğru olacak. Sevdiklerimizi ve topluma mal olan ve kaybettiğimiz değerlerimizi saygıyla anıyorum.

TMMOB, hemen her yılın sonunda bir meslek örgütü anlayışı içerisinde, o yıla ilişkin yaptığı değerlendirme ile bir sonraki yıla ilişkin dileklerini gerek örgütümüze, gerekse de kamuoyuna iletir, düşüncelerini paylaşır. Bu yıl da öyle yaptık. Bu gün yayımladığımız değerlendirmenin başlığı da "2005 olmadı, 2006 yeni bir yıl olsun" şeklindeydi.

Aslında bir yılı değerlendirirken içinde yaşadığımız günlere ilişkin bir tespiti öncelikle yapmamız gerekiyor. Bu tespit de aslında "Nasıl bir dünya ve nasıl bir Türkiye" tespiti olmalı. TMMOB belgelerinden kısa bir alıntı ile bütün yaşananları anlaşılır bir şekilde koymak çok kolay. Şöyle yazılı:

"Dünya küreselleşmenin yıkıcı etkisiyle şekilleniyor, sermayenin sınırsız hareketlerini ifade eden küreselleşme çağında sermaye fiili ve ideolojik olarak yaşamın bütün gözeneklerinde tahakküm kuruyor. Küreselleşmeyle dünya kaos ortamına sürükleniyor, ülkeler, bölgeler, şehirler, mahalleler arasında eşitsizlikler gün geçtikçe artıyor. Yoksulluk, açlık ve işsizlik yaygınlaşıyor, şiddet yaşamın her noktasında boy gösteriyor, ABD Orta Doğu'yu kan gölüne

çevirdi, işgal derinleşerek sürüyor. Uygulanan neoliberal politikalar dünyayı bir karabasana sürüklüyor, ideolojilerin sonu kapitalizmin sonsuzluğunu ilan edildiği dönemde egemenlerin tüm dünyaya sunduğu refah, demokrasi ve özgürlük vaadini savaş, yoksulluk, işsizlik ve açlık yalanlıyor."

Tabii bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları bu ülkenin hangi dünyada, hangi çağda, hangi iklimde, hangi coğrafyada, hangi yüz yılda yaşadığını bilerek bunları yazıyorlar. Niye? Onu yer yerde söylüyoruz: Biz, bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir mesleği icra edenlerin örgütüyüz. Bizim mesleğimizin, bizim çalışmalarımızın öznesinde, odağında insan vardır. Bizim örgütümüz onun için yaşadığı çağı ve coğrafyayı bilmek ve anlamak durumundadır. Sermayenin küreselleşmesi burada tüm katılımcılarca da söylendiği gibi dünyada iki yöntemle sürdürülüyor. Birincisi Irak'ta olduğu gibi açık işgal, ikincisi de Türkiye gibi ülkelerde de çıkartılan uyum yasaları ile sisteme entegrasyon. Bu anlamda bu iktidar kendinden öncekilerden başarılıdır. IMF ve Dünya Bankası programlarını en istenilen(?) bir şekilde hayata geçirmiştir, bu dönemde de bu programı tam bir biat etme düzeneği içerisinde yürütmeye niyetlidir. Sermayenin küreselleşmesi doğrultusunda uygulamaya sokulan uyum yasalarının yürürlüğe sokulmasında, sağlıkta reform adı verilen yasaların çıkarılmasında çok başarılıdır, başarılı bir şekilde bu yasaları çıkarmaya devam etmektedir. Kamu reformu adı verilen yasaları gündeme getirip bunları çıkarmada çok başarılıdır. Özelleştirme önündeki engelleri kaldıran yasaları ortaya çıkarmada

çok başarılıdır. Özetle siyasal iktidar neoliberal politikaların hayata geçirilmesinin de, insanımızı işsizliğe ve açlığa sürüklemeye gerçekten çok başarılı bir hat izlemiştir 3 senedir. 2005 yılında da bu politikaları hayata geçirmede gerçekten başarılı bir dönem geçirmiştir. Tabii, hemen söylemek gerekir ki, başarı onların durduğu yerden değişiyor. Bu başarı onların durduğu yerden ülkenin tablosunu pembe gösteriyor. Bizim taraftan bakıldığında tablo maalesef gri tonlu olarak görülüyor.

Türkiye, IMF ve Dünya Bankası programları çerçevesinde, sadece bu iktidar değil, haksızlık yapmayalım, 1980'li yıllardan beri hüküm süren bu iklim Türkiye'de tüm siyasal iktidarlar aracılığıyla hiç kesintisiz sürdürülen program ile sermayenin küreselleşmesi sürecine eklenmektedir. Hakkını yemiyelim: Bu iktidar geçmiştekilerden ve geçmiş yıllardan daha başarılı bir yılı bu ülkede bu yıl uluslararası sermayeye yaşattırıyor.

2005'e baktığımızda, dünyada Asya'da Tsunami, Amerika Birleşik Devletleri'nde Katrina Fırtınası. Önemliydi. Bunların ikisi aslında dünyada sadece yoksulların vurulduğu bir doğa olayıdır. Küresel güç, yok ettiği doğaya yenildi, ama, bir şey de açığa çıktı: Bu küreselleşme çağında açığa çıkan içindeki yoksulluk ve çoğu ülkede ırkçılığın ön plana çıkması. Bunu Katrina olayında Amerika Birleşik Devletleri'nde çok yakından gördük.

Türkiye'nin en önemli hadiselerinden biri, AB müzakere sürecinin başlaması oldu. Bir tarama süreci geçilecek. Sonra da normal program devreye girecek. 35 dosya incelenecek. Bu süreç ile ilgili

olarak Birliğimiz çok detaylı çalışma yapıyor. Biz siyasal iktidarın tüm çalışmalarını yakından takip ediyoruz. Siyasal iktidarın, bu konularda çok hazırlıklı olmadığını ve yeterli kadrolara sahip olmadığını görüyoruz. Bu süreç, işte tokalaşarak senden 3, benden 5 süreci değil, bunu hepimiz biliyoruz. Uyumlaştırmanın esaslarının konuşulacağı özel bir süreç ama, biz siyasal iktidarın bu konularda yeterli kadrolara sahip olmadığını biliyoruz, görüyoruz. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin de yönetim kadroları üyelerine verdiği söz "Müzakere sürecinin bir mücadele süreci olarak algılanması gerektiği ve gereğinin yapılması şeklindedir. 2006'da da bu süreç hepimizi yeterince meşgul edecek bir olay olarak Birliğimizin önünde duruyor. Meslek alanlarımız ile ilgili her konuda siyasal iktidarı uyarmaya, konuları ve gerçekleri kamuoyu ile paylaşma görevimizi sürdürmeye kararlıyız.

Özelleştirmeler, unutursam eklenebilir, Türk Telekom, Tüpraş, Galataport, Erdemir, Seydişehir değişik tarz ve yöntemlerle bitirildi. Bunda çok başarılıdır hükümet, bu yılın birileri açısından çok başarılı geçtiğini burada bir kez daha ifade etmek gerekiyor. Gerçekten az önce söyledim: Neoliberal bir ekonomik sistemin gerekleri bu yıl yapılmıştır. Bizim mitinglerimizde gençlerin söylediği çok hoş bir söz var: "Biz çocuklarımıza onurlu bir gelecek bırakıyoruz, ya siz" derler. Biz, emek ve meslek örgütlerinin bir grubu DİSK, HAK-İş, Türk-İş, KESK, TTB, KİGEM bir arada "20. yılında özelleştirme gerçeği sempozyumu" başlıklı bir çalışma yaptık. Bir programda da ben size kitabımı iletmiştim. Biz geleceğe öyle bir kitap bıraktık. Bu kitap, bizim tarafta olanların çektiği, gerçekten bu 20. yılında özelleştirmelerin Türkiye'yi ne hale getirdiğinin çok güzel bir fotoğrafıdır. TMMOB özelleştirmelere karşı mücadelesini 2006 yılında sürdürmeye kararlıdır.

2005 yılı, Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler için aslında mücadelelerle dolu bir yıl oldu. Bu mücadele, burada temsil edilen emek ve meslek

örgütlerinin çoğu ile birlikte gerçekleştirildi. Birkaç tanesini hatırlatmak isterim: 6 Ocak'ta emek platformunun çok yoğunluklu bir grubu ile SSK hastanelerini koruma ve kollama etkinlikleri yaptık. SSK hastanelerini koruyup kollayamadık ama, siyasal iktidarı bu noktada deşifre ettiğimizi ben çok iyi biliyorum. ABD Dışişleri Bakanı Ankara'ya gelmiş: Bayan Rice. Onu protesto etmiş 5 Şubat'ta. 16 Şubat emek platformu 81 ilde siyasal iktidarı insanca yaşam ve sosyal ekonomik yıkımları durdurma için uyarı eylemi yaptı. 19 Mart'ta işgalin 2. yılında Dünyanın bütün sokakları bizim diye İstanbul'da bir miting gerçekleştirildi. TMMOB, KESK, DİSK, Diş Hekimleri Birliği, Tabipler Birliği, Eczacılar Birliği, TÜRMOB, İstanbul Barosu ortaklaşa gerçekleştirdik. 1 Mayıs'ta yine Emek ve Demokrasi Güçleri alanlarda emeğin bayramını kutladılar. 9-10 Mayıs'ta Dünya Kadın Yürüyüşü vardı, kadın hakları noktasında, Bu yürüyüş Türkiye'de karşılandı. Yamalı yorgana bir yama da Türkiye'de eklendi. Seydişehirli özeleştirme karşı Ankara'da miting yaptı, TMMOB oradaydı. 11 Eylül'de 12 Eylül faşizmini lanetledik, topluca Ankara'da. 8 Ekim'de bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları TMMOB çağrısı ile "insanca yaşamak istiyoruz, demokratik Türkiye istiyoruz, bu ülkede yaşananlara itiraz ediyoruz" diyerek Sıhhiye'de Ankara'da buluştu. 7-8 bin arkadaşımız ile birlikte coşkulu bir miting yaptık. Sonra yine TMMOB, KESK, DİSK, TTB 17 Aralık'ta tüm yurttaşlarımızı çağırdığımız "Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe" başlıklı yoğun katılımlı gösterimizi gerçekleştirdik. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları hakikaten kendi yaşadıklarına itiraz ediyorsa ve bu itirazlara karşı "2005 yılında ben bu ülkeyi iyi yönetiyorum" diyenler hala varsa, bizim söyleyebileceğimiz başka bir şey yoktur. Hızımızı alamadık, 28 Aralık'ta da meclise sadece üyelerimizden topladığımız on binlerce imzalı dilekçeyi teslim ettik. İktidarıyla, muhalefetiyle Türkiye Büyük

Millet Meclisi Başkanlığı'na bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları ve bunların örgütü neler talep ediyor bunları ifade ettik. 2005 o anlamda da emek ve demokrasi güçleri açısından hakikaten ekonomik, demokratik hak ve özgürlükler için mücadeleyle dolu bir yıl olmuştur, bunları buradan ifade etmek gerekir.

TMMOB, 2005 yılında Kürt sorununun "barış içinde bir arada yaşama ve demokratik yollarla çözümü" perspektifinde aktif tavır almıştır. Geçen programda sözünü ettiğim 99 Demokrasi Kurultayı kararları çerçevesinde bu konuda çalışmalarımızı sürdürdük. Bir grup yönetici arkadaş yurttaş girişiminin "kaygılıyız uyarıyoruz" diye bilinen metnine imza attık. Arkasında bu ülkede olmazsa olmaz bir olay yaşandı, mutlaka çözülmesi gereken bir olay yaşandı, Şemdinli'den bahsediyorum. Bir grup emek ve meslek örgütü ile birlikte "Dün Susurluk, bugün Şemdinli, yarın neresi?" diye sorduk. Bu ülkede eğer demokrasiden bahsedilecek ise, Şemdinli olayının tamamıyla çözülmesi gerekir diye düşünüyorum.

2005 yılı, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin ilgi sahası içinde, bizim meslek alanlarımızla ilgili olarak, yani bu ülkenin enerjisi, tarımı, sanayisi, toprağı, kenti, havası, suyu ile ilgili çok fazla sayıda düzenlenmenin yapıldığı bir dönem de oldu. Ama trajik komiktir, her dönem olduğu gibi bu dönem de de, bu yasalar çıkarılırken ya bizden hiç görüş alınmadı ya da alınan görüşlerimizin hiç biri ciddiye alınmadı. Söz meclisinin her programında söylüyorum: Anayasanın 135. maddesinde ifade edilen bir meslek örgütüyüz, 1954 yılından beri de varız. Bu kurulmuş. Mühendisler, mimarlar, şehir plancıları bu çatı altında mesleki faaliyetlerini sürdürüyor. Neden yasaları oluştururken bundan yararlanmayı düşünmezsin. Bizim meslek alanlarımız ile ilgili ve halkın yararına yönelik bir bilgiye bizden başka nereden ulaşabilirsin? Ama senin derdin kamu değil de sermayenin yararı ise, işte o zaman haklısın, bize başvurmana gerek yok. Şimdi, Orman mühendislerimize ilişkin bir meslek

yetki yasası çıkartılmaya uğraşıyorlar. Komisyonlara, yasası gereği o meslek alanı ile ilgili yaptırımları ve düzenlemeleri yapan TMMOB çağırılmıyor. Görüşü bile alınmıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Bazılarının uyarısı ile “lüt-fen” kabul ediliyoruz.nedir? TMMOB çağırılmıyor, çünkü maksat başka. Maksat orada üzüm yemek filan değil: Tabi ki mesleklerin yetki alanlarını belirleyen yasal düzenlemeler yapılacak. Ama niyet o değil. Bizce niyet, TMMOB'ye karşı girişilmiş bir “zavallı” operasyonu gerçekleştirmek. Bunu biz yandaşlara mesaj vermek olarak görüyoruz. Orman Mühendisleri yetki yasası derhal, şimdi, hemen geri çekilmelidir.

TMMOB ve bağlı odaları her dönem olduğu gibi bu dönemde de iki yüze yakın etkinlik ile kamuoyu önüne çıkmıştır. Bu etkinliklerde en azından onar tane bildiri sunulduğunu kabul edersek 2000'e yakın bildirin bu etkinliklerimizde bilim insanlarının ve uzmanların görev aldığını söyleyebiliyoruz. Oda etkinliklerinin dışında TMMOB bu yıl, Diyarbakır'da Gap ve Sanayi Sempozyumu, Urfa'da Toprak Reformu Kongresi, Ankara'da Eğitim sempozyumu, Öğrenci üye Kurultayı, Sanayi Kongresi ve Mühendislik eğitimi Sempozyumu gerçekleştirdi. Mart ayında da Su politikaları kongresini gerçekleştireceğiz. Bu dönem meslek alanlarımız ile ilgili ülke gerçeklerini,

sorunları, çözüm yollarını bu etkinliklerimizin sonuç bildiri ile kamuoyuna ilettik. Biz insanımıza karşı görevlerimizi yerine getirmenin, sorumluluğumuzun gereklerini yerine getirmenin rahatlığı içerisindeyiz. Siyasal iktidarın bu sonuç bildirilerinden çıkaracağı çok ders vardır. Buna inanıyoruz. 2006 da da bu görevlerimizi yerine getireceğiz.

2005 de burada temsil edilen çok meslek ve emek örgütünün yer aldığı Türkiye Sosyal Forumu kuruldu. “Başka bir yaşam mümkün, başka bir Türkiye mümkün , başka bir dünya mümkün” diyenler bu forumda bir araya gelerek özledikleri yaşamı birbirleri ile paylaşacaklar. Porto Allegro sürecinden gelen bir tartışmanın Türkiye’de yürütülmesi tarafındayız. Buna öyle bakıyor TMMOB. Bu çalışmanın odağında olmaktan çok büyük keyif alıyoruz. Bunun gereklerini yapacağız. Atina’da Nisan’da gerçekleşecek Avrupa Sosyal Formuna da buradan çok sayıda arkadaşımızı götüreceğiz.

“2005 yılı meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız için işsizliğin arttığı, yoksulluğun arttığı ücretli ve kamu çalışanı arkadaşlarımızın gelecek dertlerinin arttığı, mimarların, mühendislerin , şehir plancılarının gözden biraz daha çıkartıldığı bir yıl olarak geçti” demek yanlış olmayacaktır.

Ama öte yandan 2005 umudun da yeşerdiği bir yıl oldu: Evrenin efendisi

ABD'nin arka bahçesinde, yani Latin Amerika'da umutların yeşerdiği , ABD emperyalizmine karşı Küba'da, Venezuela'da, Arjantin'in yanında , Bolivya ve Şili'ninde dahil olduğu bir bloğun ortaya çıktığı bir yıl oldu. Bu blok gerçekten dünyadaki sermayenin küreselleşme rüzgarlarına karşı belki bir “umudun rüzgarını oluşturacak” diye düşünüyoruz.

Ben bitirirken 2006 ile ilgili yazdığımız mesajın son cümlelerini sizle paylaşmak isterim:

Biz 2006 yılının emeği en yüce değer sayanların, bilimsel düşüncüyü rehber edinenlerin, çağdaş ve demokratikleşmeden yana olanların, düşünce ve inançlara saygılı, hoşgörülü ve sevecen olanların, doğrulardan yana ve haksızlıkların karşısından olanların, gerçekleri söylemekten ve yanlışlıkları eleştirmekten çekinmeyenlerin, ülke sorunları ile yakından ilgilenen ve çözüm yolu arayanların, ülke ve halkın çıkarlarını kendi çıkarları üzerinde tutanların, zorluk ve yoksullukla savaşmaktan yılmayanların, ayrılıkları değil buluşma noktalarını öne çıkaranların farklı duruş noktalarında ama yan yana durabilenlerin aydınlık bir Türkiye için bir karşı duruşu gerçekleştirdikleri ve bunun için çaba harcadıkları bir yeni yıl olsun diliyoruz.

İzleyenlere iyi geceler diyerek sözlerimi bitiriyorum.

TMMOB, ŞEHİR PLANCILARI ODASI ONUR KURULU KARARINA, TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU NEZDİNDE İTİRAZ ETTİ

TMMOB, TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu üyelerine yönelik yapmış olduğu şikayet hakkında, TMMOB Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu'nun “ disiplin işleminin yapılmasının mümkün olmadığına “ ilişkin kararına karşı, TMMOB Yüksek Onur Kurulu'na itiraz etti.

TMMOB Yönetim Kurulu konu ile ilgili olarak 18 Aralık 2005 tarih ve 25. toplantıda 436 no'lu kararı aldı: TMMOB Yönetim Kurulu'nun, TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu üyelerine yönelik olarak yapmış olduğu şikayet hakkında, Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu'nun 04 Aralık 2005 tarihli

toplantısında verdiği “Oda Yönetim Kurulu üyeleri hakkında disiplin işleminin yapılmasının mümkün olmadığına” ilişkin kararına karşı, TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 19.maddesi uyarınca TMMOB Yüksek Onur Kurulu'na itiraz edilmesine (Remzi Sönmez'in çekimser oyuyla) oyçokluğuyla,

SİYASAL İKTİDAR, KAMU KURULUŞLARINDAN SONRA MESLEK ODALARINDA DA KADROLAŞMA NİYETİYLE TMMOB BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZMAYI HEDEFLEMEDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı 7 Aralık 2005 tarihinde “Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Yasa Tasarısı” konulu basın açıklaması yaptı

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanmış belirtilen “Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Yasa Tasarısı”, TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu’nda görüşülerek, kabul edilen son şekli ile TBMM Genel Kurulu’na sevk edildi.

Bu süreçte, anılan yasa tasarısı ile yetkilendirilen Orman Mühendisleri Odası’nın üst örgütü olan TMMOB; Yasa Tasarısı’nın hazırlanması ve TBMM’nde görüşülmesi sürecinde, ne yazık ki, en son haberdar olan kurumdur.

6235 sayılı TMMOB Yasası “Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarların..” bu faaliyetlerine ve ihtisas alanlarına ilişkin düzenlemelerde, esas olarak Birliği muhatap kabul etmiştir. Yürürlükteki yasal mevzuat, söz konusu alanlardaki faaliyetlerde genel kamu yararının belirleyicisi ve takipçisi olarak Birliği kabul etmesine karşın, Çevre ve Orman Bakanlığı ile yasa tasarısını tartışan “TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu”, Birliği muhatap kabul etmemiştir. Anayasal kurum olan Birliği muhatap olarak kabul etmeyen siyasal iktidarın tek gerekçesi, ideolojik tutumu ile ilintili olduğundan, yasa tasarısının hazırlanış süreci ve tasarının üzerine yapılan tartışmalar da bilimsel bir temelden yoksundur. Nitekim, Komisyon toplantılarına son anda müdahil olabilen TMMOB, bu yanlışları açıkça ortaya koymuş ve bazı düzeltmelerin yapılmasını sağlayabilmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı; anılan yasa tasarısını hazırlarken, mesleğin öznel koşullarına, bilimsel ve teknik kriterlere uygun bir

araştırma ve çalışma yapmamıştır. Yasa tasarısı, aslında, TMMOB Orman Mühendisleri Odası’na kayıtlı Orman Mühendislerini heyecanlandırarak, mesleğin gelişimine katkı koyacak öznellikten ve nesnellikten uzaktır. Çünkü; Tasarı, bünye olarak uyumayan bir meslek grubunun yarasından, 3568 sayılı “Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu”ndan uyarlanarak hazırlanmıştır. Sosyal bilimlerin alanında faaliyet gösteren bir Odanın üyeleri ile mühendislik formasyonuna sahip bir Odanın üyeleri eşleştirilmeye çalışılmıştır. Bilimsel ve teknik olarak bünyeleri uymayan meslekleri aynı şekilde örgütlemek ve tanımlamak bilimsel gerçeklerle örtüşmemektedir.

Siyasal iktidar, gerçekten Orman Mühendisleri ve mesleğin gelişimi için kamu yararına bir yasama çalışması yapmak istiyor ise, tartışmayı öncelikle bilimsel çevreler ve TMMOB ile yapmalıdır. En azından bunu bilmesi gerekir.

Siyasal iktidar, mühendislik mesleğinin yalnızca Türkiye sınırları içinde tanımlanan, dünyadan kopuk bir meslek dalı olmadığını, Bakanlık binalarından çıkıp evrensel uygulamalara bakarak görmelidir. Ülkemizin deneyimlerine bakıp, ne kadar küçük düşündüğünü fark etmelidir. Siyasal iktidar, Mühendislik mesleğinin insan odaklı bir meslek olduğunu, en azından bu nedenle bu mesleğin önemli olduğunu öncelikli olarak bilmek durumundadır.

Genel Kurula sevk öncesi ilgili Komisyon; Tasarının, “mesleğin konusu” ve “hak, yetki ve sorumluluklar” başlıklı düzenlemelerini “gerekli tartışmalar sonlandırılmadan” kabul etmiştir.

Bu düzenlemeler, yarar değil, aksine diğer meslek mensupları ile orman mühendisleri

arasında yetki alanında süreklilik gösteren bir çatışma doğuracaktır. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası ve TMMOB Peyzaj Mimarları Odası’nın haklı gerekçelerle meslek alanlarına ilişkin karşı çıkış noktaları dikkate alındığında, ilgili diğer mühendislik-mimarlık alanları ile bilimsel bir temelde uzlaşma sağlanması gerekliliği ortadadır. Bu uzlaşmaya ise, ancak Birlik çatısı altında yapılacak bilimsel, teknik çalışmalar, tartışmalar ve uzlaşma kültürü ile ulaşılabilir.

Öte yandan; TMMOB ve bağlı Odaları, meslek kuruluşu olmanın gerektirdiği özerkliği bugüne kadar korumuşlardır. Ancak, anılan yasa tasarısı ile Orman Mühendisleri Odası, kendi iç düzenlemelerinde “bakanlığın uygun görüşüne” muhtaç hale getirilmektedir. Bu da Oda’nın özerkliğine direk müdahaledir.

Tasarı ile, TMMOB bünyesine uymayan bir hukuki rejim getirilmektedir. “Serbest yeminli meslek mensubu” ifadesinden ne anlaşıldığı açık değildir ve bunun düzenlemesi bir tüzüğe bırakılmıştır. Bu düzenlemelerin, Oda ve Birlik yönünden hukuki rejimlerin uygulanmasında sıkıntı yaratacağı açıktır. Oda ve meslek mensuplarını zorda bırakacak müdahalelerin, Orman Mühendisleri lehine bir sonuç doğurmayacağı açıktır.

Mühendislik etkinlikleri, bilgi ve beceriyi gerektiren, bireylerin ve toplumun güvenliğini ve sağlığını doğrudan etkileyen uygulamalardır. Bu nedenle, bu uygulamaların yeterli kişiler tarafından ve temel teknik kriterler göz önünde bulundurularak yerine getirilmesi zorunludur. Mühendislik hizmetlerinin kalitesi, yaşamsal bir önem taşımaktadır. Mühendislik, standart ve rutin bir iş olmaması, bilimsel ve teknik

yönün ağır basması nedeniyle diğer meslek gruplarından ayrılır. Mühendislerin bilgi, birikim ve yetkinliklerinin belirlenmesi meslek odalarının asli fonksiyonudur. Bu nedenle, Çevre ve Orman Bakanlığı'nun mühendislik etkinliklerine müdahalesi, iç hukuk kadar, evrensel meslek standartlarıyla da çatışmaktadır.

Avrupa Birliğine üyelik sürecinde "yönetişim ilkesi"ni dilinden düşürmeyen siyasal iktidarın, TMMOB'ye bağlı Or-

man Mühendisleri Odasına üye meslek mensuplarını yakından ilgilendiren bir yasa tasarısında, TMMOB'nin 51 yıllık bilgi, birikim ve deneyime ihtiyaç duymaması, tarafımızdan "TMMOB'yi parçalamaya dönük bir girişim" olarak algılanmaktadır. İlgili Odalara verilmek istenen mesaj; "Siyasal iktidara yakın olursanız mesleğinizin bilimsel ve teknik olarak hak ettiği ya da etmediği tüm imkanları sunmaya hazırız"

mesajıdır. Bu mesajın, ne topluma ne de meslek mensuplarına bir yararı olmayacağı ise çok açıktır.

TMMOB diyor ki; "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Yasa Tasarısı" TBMM gündeminden tümüyle geri çekilmelidir.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkan

TMMOB, ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASINI UYARDI

TMMOB, Denetleme Kurulu'nun Orman Mühendisleri Odasından istemiş olduğu bilgilere ilişkin olarak Odanın belgeleri yollamama kararı üzerine Odayı uyardı.

Ankara:06 Aralık 2005

Sayı :2014

TMMOB ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 08.11.2005 tarih 300/1505 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda "istenen belgelerin TMMOB Denetleme Kurulu'nun denetleme yetkisinde olmadığından, tarafınıza gönderilmemiştir." denmektedir.

Aşağıda sunacağımız gerekçelerle, anılan yazınızın tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesini istemek zorunlu olmuştur.

1-Bildiğiniz üzere, Orman Bakanlığı'nın Oda adına arsa tahsisi sonrası Oda'nın 01.03.2002 tarih 39. Genel Kurul toplantısında, "Belek Uluslararası Uygulama Projesi" konusunda Oda Yönetim Kurulu'na yetki verilmiştir. Bu yetki doğrultusunda Oda Yönetim Kurulu, Belek'te bulunan arsa konusunda işletmecilerle firma ile sözleşme imzalamış ve iktisadi işletme kurma kararı vermiştir. Kurulan bu iktisadi işletmenin Oda'dan bağımsız bir hukuki varlığı bulunmamaktadır. İktisadi işletmenin yönetimi Oda adına Oda Yönetim Kurulu ve başkanı tarafından yapılmasına ve Oda Denetleme Kurulu'nun bu iktisadi işletmenin faaliyetini ve gelir ve giderlerini inceleme yetkisi bulunmasına karşın, Birliğin denetim yetkisinin olmadığını söylemek hukuken olanaklı değildir. Burada dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biri, iktisadi işletme Oda Genel kurul

kararı ile kurulmuştur, ikincisi ise, Oda amaçlarının gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Oda adına ve yararına kurulmuş bir faaliyetin denetim dışında olduğunu söylemek üstlenilmiş sorumlulukla bağdaşmaz.

2- Yine bildiğiniz üzere, 6235 sayılı TMMOB Yasası'nın 6. maddesinde "Umumi Heyetçe alınan kararları tatbik etmek, odaların çalışmalarını kontrol ve teshil etmek, bu kanunla tanınan hak ve yetkileri iyi bir şekilde kullanılması sağlamak ve Birliği dahilinde ve hariçte temsil etmek" biçiminde Birlik Yönetim Kurulunun görevleri sayılmıştır. Anılan yasa maddesinin mahkeme kararlarında nasıl yorumlandığını da bilgilerinize sunmak isteriz.

Kesinleşen Ankara 10. İdare Mahkemesinin 31.02.2002 tarih 2001/1730 Esas, 2002/168 sayılı kararlarında benzer bir durumda olan Oda hakkında vermiş olduğu kararda, "6235 sayılı TMMOB Yasası'nın 7303 sayılı yasa ile değişik 6. maddesinde Birlik Yönetim Kurulu'nun görevleri belirtilmiş olup, "Umumi heyetçe alınacak kararları tatbik etmek, odaların çalışmalarını kontrol ve teshil etmek..." hükmü düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; oda yönetimi tarafından birliğin denetimle ilgili yazılarından bilgi alındığına TMMOB'nin yasal olarak böyle bir yetkisinin olmadığına şeklinde karar verilmesi üzerine birlik tarafından bu kararın iptali istemiyle dava açıldığı

anlaşılmaktadır.

Bu durumda, TMMOB Yasasında Birliğin Oda çalışmalarını denetleme yetkisinin açıkça belirtilmiş olduğu, yasa hükmüne rağmen tesis edilen dava konusu işlemin icrai niteliği bulunmadığı, sözkonusu işlemin birliğin denetim yetkisini ortadan kaldıracak yaptırım gücüne sahip olmadığı, yasa ile verilen denetleme yetkisinin her zaman kullanılabilir olduğundan.." gerekçesiyle, ortada Oda'nın hukuken uygulanması zorunlu bulunan bir kararın olmadığına karar vermiştir. Yani Oda kararının yok hükmünde olduğuna karar vermiştir.

3- 6235 sayılı TMMOB Yasası'nın 22 ve 24. maddeleri incelendiğinde, Oda Genel Kurul ve Oda Yönetim Kurulu'nun görevleri sayıldığı görülecektir. Oda Yönetim Kurulu, Oda ile Birlik arasında irtibat ve işbirliğini sağlamakla ödevlidir.

4- Sonuç olarak; Oda Genel Kurul kararına dayanarak kurulmuş ve Oda Yönetim Kurulu'nun yönetim ve denetimi altındaki iktisadi işletmenin Oda çalışması dışında değerlendirilmesi olanaklı olmadığından, Yönetim Kurulu kararını tekrar gözden geçirmenizi ve hukuki uyumsuzluğa meydan vermeden, TMMOB Denetleme Kurulu'nun talep ettiği belgelerin incelenmesi için gerekli kolaylığın gösterilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla,

N.Hakan GENÇ

Genel Sekreter Vekili

2006 VE TMMOB

Kanaltürk'de yayımlanan ve gazeteci Tuncay Özkan'ın sunduğu Söz Meclisi programının 27 Ocak 2006 tarihinde yayımlanan bölümünün konusu "2006 Yılı Beklentileri, Alternatifleri, Seçenekleri" oldu. Söz Meclisi her ayın son Cuma akşamı emek ve meslek örgütü başkanlarının katılımı ile canlı olarak yayımlanıyor. Programa TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da katıldı.

Mehmet Soğancı konuşmasında şunları da söyledi:

Geçen programda 2005 yılı Dünya ve Türkiye değerlendirmesini yaptık. 2006 yılında beklentilerimiz de bu değerlendirmelerin ışığında olmak durumundadır.

2006, her çift sayılı yıllarda olduğu gibi bu yıl da Şube, Oda ve Birlik Genel Kurullarının toplandığı bir yıl. Bu dönemde de TMMOB'nin 1970'lerden bu yana süren çağdaş-devrimci-demokrat yapısının devam etmesi için, onurlu yürüyüşümüzün ve dik duruşumuzun devam etmesi için şube-oda ve TMMOB genel kurullarında, TMMOB'yi ve odalarını iktidarın sesi yapmak isteyen güçlerle mücadele edeceğimiz ve bundan da başarı ile çıkacağımız bir yıl olacaktır. 2006; siyasi iktidarın kadrolaşma planlarını üniversiteler, meslek odaları ve sendikalar üzerinden sürdürmeye çalışacağı bir yıl olacaktır. TMMOB'nin her siyasal iktidara karşı örgütsel bağımsızlığını koruma mücadelesinin bu dönem bu iktidara karşı da vereceği bir yıl olacaktır.

2006, dünyada neoliberal politikaların ısrarla sürdürüleceği ABD ve koalisyon güçlerinin ortadoğu'daki işgali sürdürecekleri ve İran ile Suriye üzerindeki baskılarını artıracakları ancak buna karşı başta ABD'de olmak üzere dünyanın dört bir yanında neoliberal politikalara karşı, işgale karşı protestoların örgütlendiği bir yıl olacaktır. TMMOB, emek ve demokrasi-den yana politikaların yaşama geçirilmesi için üzerine düşeni yapacaktır.

2006, Dünya Sosyal Forumları'nın (Venezuela-Caracas, Mali-Bamako'da forumlar başladı, Hindistan - Karaşi'de Mart 2006 da yapılacak) yapıldığı yıl olacak. 4-7 Mayıs'ta Atina'da 4. Avrupa Sosyal Forum'u yapılacak. Bu forumlarda Neoliberalizme, Emperyalizme, her türden ayrımcılığa karşı başka bir dünya ve başka bir Avrupa isteyenler buluşacaklar ve seslerini yükseltecekler. Buralarda TMMOB diğer emek ve meslek örgütleri ile birlikte ve çok sayıda delege ile yerini alacaktır. Buna paralel olarak odağında yer aldığımız Türkiye Sosyal Forum'unu Kasım 2006'da İstanbul'da toplayacağız.

2006, ABD'nin arka bahçesinde ortaya çıkan umudun giderek güçlendiği bir yıl olacak. Küba, Brezilya, Arjantin, Venezuela, Uruguay, Bolivya'nın oluşturduğu blok'a Şili'nin de eklenmesi ile umudun büyüdüğünü göreacağız. Latin Amerika'da esen rüzgarların esintileri diliyoruz buralara da ulaşacak. 2006, Türkiye'de AKP iktidarının IMF ve Dünya Bankası politikalarını harfiyen uygulayacağı, bu politikalarından zarar gören emekçilerin ve onların örgütlerinin de taleplerini yükselterek mücadele edeceği bir yıl olacaktır. Artık her kes biliyor, AKP IMF ve Dünya Bankası programlarını hayata geçirmede ken-

dinden önceki iktidarlardan çok daha fazla başarılıdır.

2006, AB müzakere sürecinin egemenler açısından zorlu geçeceği ve emekçiler açısından da bu sürecin mücadele sürecine çevrileceği bir yıl olacaktır. TMMOB, gerek tarama, gerekse müzakere sürecinde 35 konu başlığı üzerinden sürece müdahale edecektir. Diploma unvanı, mesleki ve akademik tanınırlık, yabancıların çalışma koşulları gibi üyelerimizi doğrudan ilgilendiren konularda etkin çalışmalar yürütülecektir.

2006, TMMOB olarak kendi uzmanlık alanlarımız üzerinden üyelerimizin ve kamunun çıkarlarını savunduğumuz ve bu doğrultuda çok sayıda kongre, sempozyum, panel ile tek başımıza veya diğer emek-meslek örgütleri ile birlikte mitingler ve gösteriler düzenleyeceğimiz bir yıl olacaktır.

2006, TMMOB ve bağlı odalarının, bugüne kadar yaptığı önerilerin doğru çıkmasını da göz önüne alarak, doğrularımızı her platformda söylemeye devam edeceğimiz bir yıl olacaktır. Özellikle dışa bağımlı bir enerji politikasının bizi ve bizim gibi diğer ülkeleri nasıl zora soktuğunu iktidar dahil herkesin gördüğünü düşünüyoruz. Bu politikalarından vazgeçilmesi için ortamın uygun olduğunu düşünüyor ve iktidara sesleniyoruz. İstedığınız yer ve zamanda odalarımızın ilgilileri ve uzmanlarımızla görüşlerimizi sizlerle paylaşmaya hazırız.

2006, İnsan haklarına yönelik her türlü baskıcı girişimin barış içinde demokratik çözümünden yana bir yıl olması dileği ile TMMOB olarak üzerimize düşen her türlü demokratik girişimleri yapacağımız bir yıl olacaktır.

2006, TMMOB olarak uzmanlık alanlarımızda çok sayıda düzenlemenin yapılacağı ve buna karşı her türlü girişimleri sürdürerek görüşlerimizi iktidar ve kamuoyu ile paylaşacağımız bir yıl olacaktır.

2006; Özelleştirme programında yer alan TEKEL'in sigara fabrikalarının, TCDD'ye ait limanların, Türkiye Şeker Fabrikalarının, Türkiye Demir Çelik İşletmelerinin, Sümer Holdingin, Denizcilik İşletmesinin, birçok elektrik üretim tesislerinin hisselerinin yerli ve yabancı özel tekelere devredilmek isteneceği bir yıl olacaktır. PETKİM, TÜPRAŞ, ERDEMİR, Türk Telekom, Eti Alüminyum, TÜGSAŞ gibi 2005 yılında özelleştirilen kuruluşlara karşı hukuki mücadelenin sürdürüldüğü süreçte TMMOB, bu talana karşı çıkmayı sürdürecektir.

2006; eğitim ve sağlıktan sonra sosyal güvenliğin de özelleştirilmeye çalışılacağı bir yıl olacaktır. TMMOB, sorunlu işleyen sosyal devlet ilkesini tümüyle işlemez kılacak bu düzenle-

melerin karşısında olacaktır.2006; AB'ye uyum adı altında hazineye ait toprakların topraksız ve az topraklı çiftçilere dağıtımının durdurulacağı, mayınlı arazilerin yerli ve yabancı şirketlere satılmaya çalışıldığı bir yıl olacaktır. Hazine arazilerinin ve mayınlı arazilerin yoksul köylüye verilmesini isteyen TMMOB, 2006 yılında da unutturulmaya çalışılan toprak reformunu ülke gündemine taşımaya devam edecektir.

2006; tarım sektörü açısından özellikle AB ve DTÖ müzakereleri sürecinde oldukça sorunlu bir yıl olacaktır. Tüm tarımsal ürünlerin Gümrük Birliği kapsamına alınmasının, DTÖ zirvelerinde tarımda daha da liberalleşmenin gündeme getirildiği süreçte; TMMOB, bütçeden tarıma daha çok kaynak ayrılması, çiftçimizin daha çok desteklenmesi, tarım ürünleri ticaretinde korumacılığın sürdürülmesi gerektiğini söylemeye devam edecektir.

2006; siyasi iktidarcı 2B adı altında mali kaynak sağlama gerekçesiyle orman arazilerinin işgalcilere satışının gündeme getirileceği bir yıl olacaktır. TMMOB, bu talana karşı çıkacaktır.

2006; kamunun yeniden yapılandırılması projesi kapsamında, kurumlar ve çalışan personel açısından zor bir yıl olacaktır. Kamu Personel Rejimi Yasasının gündeme getirileceği süreçte, TMMOB üyelerinin ve tüm çalışanların insanca yaşayabilecekleri bir ortama kavuşmaları açısından üzerine düşeni yapmaya devam edecektir.

2006; mühendis ve mimarların üretim süreçlerinden dışlanmadığı ve emeğinin hakkını aldığı; çiftçinin tarladan uzaklaşmaya devam etmediği ve emeğinin hakkını aldığı; işçinin fabrikadan uzaklaştırılmadığı ve emeğinin hakkını aldığı; esnafın kepenk kapatmadığı ve hakkını aldığı; bilim ve teknoloji politikalarının yaşama geçirildiği; üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen, bağımsız karar alabilen ve uygulayabilen bir Ülkede onurlu, insanca yaşamın hüküm sürdüğü bir yıl olmalıdır.

2006, kısaca her alanda emekten yana güçlerin birlikte mücadele etmesinin gerekli olduğunun herkes tarafından benimsendiği bir yıl olmalıdır.

TMMOB, EPDK'YA GÖNDERDİĞİ YAZI İLE LPG PERSONELİ EĞİTİMİNE YÖNELİK YÖNETMELİĞİN BİR AN ÖNCE YAYIMLATILMASINI İSTEDİ

Tarih: 8 Kasım 2005

Sayı : 2026

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULU BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

İlgi: a) 05 Eylül 2005 tarih ve 1432 sayılı yazımız.

b) 04 Ekim 2005 tarih ve B.62.0.LPG/11.460.02.238-18027 sayılı yazınız.

c) 21 Ekim 2005 tarih ve 1751 sayılı yazımız.

d) 25 Kasım 2005 tarih B.62.0.LPG/11.460.02.396-21316 sayılı yazınız.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu'nun 15. maddesinde, bu alanda çalışacak personelin eğitimine ilişkin esasların Kurulunuz ve Birliğimizce birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Bu konu ile ilgili olarak Kurulunuz ile Birliğimiz arasındaki gelişmeler şu şekilde olmuştur.

1. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı'nın, Kurulunuz yetkilileri ile TMMOB'de yaptığı görüşme sonucu tarafımızca hazırlanan taslak yönetmelik ilgi (a) da belirttiğimiz yazı ile tarafınıza iletildi.

2. Birliğimiz yetkilileri ile Kurulunuz yetkililerinin Kurulunuz binasında yaptığı görüşmenin arkasından ilgi (b) de belirtilen yazı ile Kurul Başkanı tarafından imzalanmış ve tarafımıza "mutabakat metninin onaylanarak ve protokol düzenlenerek tarafınıza yollanması" şeklinde "anlayamadığımız" bir yazı yollandı. (Ortada ne bir mutabakat metni vardı, ne de konuşulmuş bir protokol.)

3. İlgi (c) de belirttiğimiz yazıyla, tarafınıza bu metin ile ilgili görüşlerimiz iletildi. Yazımızın ve yönetmelik ile ilgili düşüncelerimizin Kurulunuz yetkililerince anlaşılabilmesi ve yönetmeliğin bir an önce yayımlanması için de, Kurulunuz yetkilileri ile TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı, Kurulunuz binasında görüşme yaptı.

4. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı, Kurulunuz yetkililerinizin talebi ile TMMOB binasında kendileri ile bir görüşme daha yaptı. O görüşme sonunda yönetmeliğin neredeyse tamamına yakın bir noktada mutabakat sağlanarak ekteki protokol imzalandı. (EK:1)

6. Bu protokole rağmen Kurulunuz yetkililerinin ilgi (d) de yolladığı metin bizi gerçekten şaşırttı. İlgi yazı ile tarafımıza gönderilen metin, protokole bağlanmış metin değildir.

İlgi (d) de belirtilen metin tarafımıza sehven gönderilmedi ise, bugüne kadar yapılan yoğun uğraşlarımızın "değiştirilme" gerekçesini anlamamızın hakkımız olduğunu düşünüyoruz.

Yazı, tarafımıza sehven gönderilmiş ise, çok büyük oranda üzerinde anlaşılabilir yönetmelik metnini (Ek:2) deki şekli ile yayımlamak üzere ilgili makama yollanması hususunu bilgilerinize sunuyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu, aradan geçen bunca süreden sonra henüz yayımlatılmayan bir yönetmelik çalışmasında, "Kurulunuz yetkililerinin, yasa yapıcının maksadını zorlayan bir şekilde, yasanın uygulanışında bir geciktirme yaptığı" tespitini bu yazı ile Kurulunuza, ilgili Bakanlığa, TBMM Başkanlığına ve kamuoyuna bildirmek durumundadır.

Saygılarımızla.

N.Hakan Genç

Genel Sekreter Vekili

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 09.12.2005 tarihinde üyelere yolladığı mesajda Şube Genel Kurullarına katılım için çağrıda bulundu.

DAHA ETKİN, DAHA DEMOKRATİK, DAHA İŞLEVSEL BİR TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ İÇİN, HAYDİ ŞUBE GENEL KURULLARINA

Sevgili Arkadaşlar,

İki yılda bir, Aralık, Ocak ayları TMMOB örgütlülüğü açısından önemli oluyor. Bu yıl da öyle olacak. Şube Genel Kurulları toplanacak. Odalarımızın Şubelerinde, programlarını belirterek, birlikte çalışacak yeni dönem yöneticilerimiz belirlenecek. Şube Genel Kurullarında söylenenlerden ortaklaşanlar Oda Genel Kuruluna, oradan da Birlik Genel Kuruluna taşınacak.

Şube Genel Kurullarında, bu örgütün öznesi olan üyeler, bireysel haklarını kullanarak, kendilerine, mesleklerine, odalarına, ülkeye ve yaşama dair görüşlerini söyleyecekler. Dönemini tamamlayan Şube Yönetim Kurulu çalışmalarını değerlendirecekler. Örgütümüzün geleceğine ilişkin yapılması gerekenlere dair düşüncelerini belirtecekler. Konuşmalar, bu örgütün kendi iç dinamikleri ile yarattığı bağımsız kürsülerden yapılacak.

Her zaman söylenir: Bu örgüt, gücünü sadece örgütlü üyesinden alır. Bu örgüt, emekten ve halktan yanadır. Bu örgüt meslek alanları ile ilgili ülke gerçeklerini ortaya koyar. Sorunları, nedenlerini ve çözüm yollarını önerir. Bu örgüt sadece gerçek olanı söyler. Bu örgütün insana ve insanlığa yönelik "başka bir dünya" için büyük ütopyaları vardır.

Şimdi ütopyalarımızı hayallere, hayallerimizi gerçeklere dönüştürme zamanıdır. Şimdi kendimizin yarattığı kürsülerin kullanılma zamanıdır. Şimdi sözümüzü söyleme zamanıdır. Şimdi daha etkin, daha demokratik, daha işlevsel bir TMMOB örgütlülüğü için Şube Genel Kurullarına katılma zamanıdır. Şimdi kendi aramızdan bu işi en iyi yapacak arkadaşlarımızı yönetici yapma zamanıdır.

Sevgili arkadaşlar,

Günler ağır. Sıkıntılı, sancılı ve sorunlu bir ülkenin her türlü olumsuzluğu hepimizi vuruyor. Bu nedenle, şimdi bu sözler daha anlamlı: Bu ülkenin, bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı var. TMMOB'nin odalarına, odaların şubelerine, şubelerin örgütlü üyeye ihtiyacı var.

Şimdi bu ihtiyacın gereklerini yerine getirme zamanıdır.

Bütün arkadaşlarımı, Şube Genel Kurullarını, sözümüzü söyleyeceğimiz bir "Demokrasi Şöleni"ne çevirmeye çağırıyorum. Haydi Göreve!

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

"TMMOB VE MÜHENDİSLİK EĞİTİMİ" KİTABI YAYIMLANDI

SUNUŞ

Ülkemizde eğitim alanındaki somut veriler, mühendislik mesleğinin bugünü kadar, yarını için de önemli ipuçları vermektedir. 2004-05 öğretim döneminde; 53 Devlet ve 24 Vakıf-Özel olmak üzere toplam 77 üniversiteden, 50 Devlet ve 21 Vakıf-Özel olmak üzere 71 adetinde mühendislik eğitimi verilmektedir. Mühendislik eğitimi gören öğrenci sayısı 155.547 adettir. Üniversitelere döneme ilişkin yeni kayıt sayısı 32.720, yıllık mezun sayısı 23.000

dir. Bugün 270.000 üyesi bulunan TMMOB'nin üyelerinin yaklaşık % 25'i açık işsiz ya da mesleklerinin dışındaki alanlarda çalışmaktadır.

Dünyayı, ülkeyi ve yaşamı tanıyan, anlayan ve ona göre politikalar üretmek için yaşama geçiren bir çalışma anlayışı içerisinde olan TMMOB; "Mühendislik ve Eğitimi" konusuna özel bir önem vermektedir. Çünkü TMMOB; neo-liberal küreselleşme ideolojisinin toplumsal ve kamusal alanları yeniden tanımlayarak, bu alanları bireysel yarar ve piyasa süreçlerine bağlı kıldığını, toplumsal ilişkilerin tümüne bağlı olarak eğitim alanını da etkilediğini bilmektedir. Halen üniversitelerimizde çağdaş, nitelikli ve bilimsel mühendislik

eğitimi yapılamadığını bilmektedir. Mühendisin, iyi eğitim almış ve yeterli sayıda öğretim üyesi, yeterli laboratuvar ve altyapı olanakları ve çağa uygun bir eğitim programı ile yetişeceğini bilmektedir. Mühendislik alanındaki eğitimde, gerek açılan okullar gerek artırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmamasının, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi, bu kitlenin mesleki kimliklerinde erozyon yarattığını bilmektedir. Üretim süreçlerinde ortaya çıkan değişimin, mühendisleri yeniden biçimlendirdiğini, mesleki formasyonlarını değiştirdiğini, istihdamı daralttığını bilmektedir. İşsizliğin artmasının ücret politikalarını olumsuz yönde etkilediğini ve mühendisin emeği ile orantılı ücret alamadığını bilmektedir. Türkiye'deki eğitim ve mühendislik eğitiminin toplumun çıkarlarına göre değil, uluslararası iş bölümünün bir sonucu olarak şekillendiğini de bilen TMMOB; uluslararası mühendislik rekabeti süreçleri içerisinde eğitim alanından başlayıp istihdam aşamasına kadar yaşanan sorunlar yumağının farkındadır. Küresel sermayeye eklenme sürecinde, gelecek yıllarda çok daha karmaşık ve etkili bir şekilde yaşanacak olan sorunlar karşısında, üyelerinin eğitimi, mesleki, teknik ve bilimsel düzeylerinin yükseltilmesi ile istihdamı gibi alanlarda yapması gereken çalışmaların önemini arttırdığını görmektedir.

Mühendislik eğitimi, istihdam ve işsizlik konuları, TMMOB ve bağlı Odalarının gündemlerinde kapsamlı ve sürekliliği olan bir çalışma ve proje alanı olarak vardır. TMMOB; yaşanan sorunlar yumağı karşısında, mühendislik alanında dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri, bu gelişmelere bağlı olarak mühendislik hizmetlerindeki

üretim sistemlerini, iş süreçlerini, hizmetlerin tanımını, uygulama ve denetim süreçlerindeki konumunu, mühendislik eğitimindeki yeni düzenlenmeleri izlemekte, değerlendirmekte ve yönlendirmektedir.

TMMOB; "Üniversiteler Üniversite Bileşenlerindedir!" demektedir. "Eşit, Parasız, Demokratik, Bilimsel Eğitim İstiyoruz!" demektedir. Sloganların yaşamın özeti olduğunu bilen TMMOB, sloganlarla yetinmemekte, içeriğini de doldurmaktadır. Bu bağlamda; TMMOB tarafından Mühendislik Mimarlık Eğitimi Sempozyumu 22-24 Ekim 1999'da İstanbul'da, I. Mühendislik-Mimarlık Kurultayı 28-29 Nisan 2000'de, II. Mühendislik-Mimarlık Kurultayı 5-6 Nisan 2003'de Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte bir çok Odamız da Eğitim Sempozyumları düzenlemişlerdir. 38. Dönem Çalışma Programı'nda yer alan TMMOB Mühendislik Eğitimi Sempozyumu da 18-19

Kasım 2005'de Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

TMMOB ve bağlı odalarının "eğitim" ile ilgili çalışmalarından alınan sunumların bu kitapta bir araya getirilmesi; bilgiye topluca erişebilme ve süreci birlikte değerlendirme adına son derece yararlı olacaktır inancındayız. Bu kitap, böylesi bir uğraşımın sonucudur.

Umarız, ilgili herkes ve her kesim, TMMOB'nin mühendislik ve eğitimi konusundaki bakışını bir kez daha okur, değerlendirir ve sorunlar yumağının çözülmesinde somut adımlar atar.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
Ocak 2006

TMMOB TOPRAK KORUMA KURULU'NDA TEMSİL EDİLİYOR

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan 15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği ile kurulan Toprak Koruma Kurulu'nun üyeleri arasında TMMOB de yer alıyor.

Amacı, "3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda öngörülen toprak ve arazi varlığının belirlenmesi, arazi kullanım planlarının yapılması, tarımsal amaçlı arazi kullanım ile toprak koruma plan ve projelerinin hazırlanması, erozyona duyarlı alanların, yeter büyüklükteki tarımsal arazi parsel büyüklüğünün tespiti ve toprak koruma kurulunun çalışmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemek" olan Yönetmelikte; Toprak Koruma Kurulunun Teşekkülü ve Görevleri şu şekilde belirtilmiştir:

Toprak koruma kurulunun teşekkülü

Madde 5 - Kurul, her ilde valinin başkanlığında, il müdürünün başkan yardımcılığında Maliye Bakanlığının ildeki üst düzey temsilcisi, konuyla ilgisi ve plan yapma yetkisi gözetilerek vali tarafından belirlenecek; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, il özel idaresi veya büyükşehir olan illerde büyükşehir belediyesi, diğer illerde il Belediye Başkanlığı, ilde bulunan üniversitelerin konuyla ilgili fakültelerinden isimleri kurumları tarafından bildirilecek üst düzey temsilcilerinden üç üye, yine vali tarafından belirlenecek Türkiye genelinde planlama ve/veya toprak koruma konularında ulusal ölçekte faaliyette bulunan ildeki sivil toplum örgütlerinden birinin, ilde faaliyet gösteren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci veya Türkiye Ziraat Odaları Birliği temsilciliğinden bir ziraat mühendisi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İl Koordinasyon Kurulu veya TMMOB-Ziraat Mühendisleri Odası il temsilciliklerinden isimleri temsilciliklerince bildirilecek üç üyeden olmak üzere toplam dokuz üyeden teşekkül eder.

Ayrıca, kurulun gündeminde bulunan araziler, özel kanunlarla koruma altına alınmış alanlar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün proje alanı veya 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilan edilen yerlerden ise bu

alanlarda uygulama yapan birimin yetkili temsilcisi de Kurula dahil edilir.

Kurul üyeleri tespit edilirken ayrıca birer yedek üye de belirlenir.

Herhangi bir nedenle ildeki görevinden ayrılan kurul üyelerinin yerine on gün içinde yeni bir üye tespit edilerek valiliğe bildirilir.

Kurulun sekreteryaya hizmetleri il müdürlüğü tarafından yürütülür.

Toprak koruma kurulunun görevleri

Madde 6 - Kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- Arazi kullanılan tüm faaliyetlerde, arazinin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılmasına yönelik inceleme, değerlendirme ve izleme yapmak, ortaya çıkan olumsuzlukları belirlemek, toprak korumayı ve bununla ilgili sorunları giderici önlemleri almak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak için görüş oluşturmak.
- Arazi kullanımını gerektiren tüm girişimleri yönlendirmek üzere, yerel plân veya projelerin uygulanması amacıyla takibini yapmak.
- Toprak koruma önlemlerinin yerine getirilmesi sürecini yerel ölçekte izlemek, değerlendirmek ve çözümleyici öneriler geliştirmek, hazırlanacak toprak koruma ve arazi kullanım plânları doğrultusunda, yerel ölçekli yıllık iş programları için görüş oluşturmak ve uygulamaya konulmasının takibini yapmak.
- Ülkesel, bölgesel veya yerel ölçekli yapılan plânlar arasındaki uyumu denetlemek.
- Kanunda yer alan konularla ilgili başvuruları almak ve ilgililere aktarmak.
- Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında verilen diğer görevleri yapmak.

TMMOB “SİYASET MEYDANI” PROGRAMINDA “MORTGAGE” ÜZERİNE GÖRÜŞ BİLDİRDİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı şunları belirtti:

Barınma hakkı, bir insanlık hakkıdır. Sosyal devlet anlayışının hüküm sürdüğü ülkelerde de siyasal iktidarların yurttaşları konut edindirme girişimlerinde bulunması da en doğal davranış olacaktır. Konutların kurallarına uygun ve nitelikli, kentlerin planlı olması da merkezi ve yerel iktidarların en önde gelen sorumluluklarıdır. Siyasal iktidarın insanımızın yararına düzenlemeleri de yapması en önemli görevidir. Bunlar hepimiz tarafından söylenebilecek genel doğrular.

Ancak bu gün tartıştığımız ve konuşmalarda yurtdışı örnekleri göz önüne alınarak kısaca “mortgage yasası” olarak tanımlanan bu yasanın, “barınma hakkının düzenlenmesi ya da “kira öder gibi ev sahibi olma” sözleri ile uzaktan yakından bir ilgisi yok.

Konuştığımız yasa tasarısının adı: Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı... Elimizdeki metne göre otuzaltı maddede toplanmış olan bu tasarı bir finans tasarısı. Bir piyasa tasarısı. Bir ipotek tasarısı. Bu tasarı ile, İcra İflas Kanununda, Sermaye Piyasası Kanununda, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda, Finansal Kiralama Kanununda, Kurumlar Vergisi Kanununda, Gelir Vergisi Kanununda, Gider Vergisi Kanununda, Harçlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılıyor. Adı geçen kanunlarda bazı maddeler ya çıkarılıyor, ya da bazı madde eklemeleri yapılıyor. Açıkçası tasarı, tümüyle piyasa düzenlemelerini içeriyor.

Konut finansmanına yönelik piyasa düzenlemelerini içeren bu yasa tasarısının maddeleri, TMMOB’yi birinci dereceden ilgilendirmiyor. Ama yasa tasarısının “genel gerekçesi”ne baktığımızda bizi şaşırtan bazı cümleleri görüyoruz. Genel Gerekçe’de şunlar var: “...Konut finansmanı sorununun çağdaş finansal yöntemlerle çözümü, konut sahipliğinin artırılmasının getirdiği olumlu sosyal etkilerin yanı sıra, ekonomik kalkınmaya ve planlı kentleşmeye de olumlu etkilerde bulunacaktır. ... Ülkemizde kaçak yapılaşma, niteliksiz konut üretimi, plansız kentleşme, kayıt dışılık, kiralardan yüksekliği gibi konular gayrimenkul sektörü ile ilgili olarak yaşanan önemli sorunlardır. Ülkemizde mevcut konut stokunun yarısından fazlası ruhsatsız konutlardan oluşmaktadır. Süregelen iç göçler sonucunda büyük şehirlerde kaçak yapılaşma ve plansız kentleşme önemli bir sorun haline gelmiştir. Konutların çoğunluğunun kaçak olmasının yanı sıra yaklaşık yüzde kırkının tadilat ve tamire ihtiyacı bulunmaktadır. Konutların güçlendirilmesi önemli

bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. .... Ülkemizde oluşturulacak konut finansmanı sistemi tasarruf sahipleri ile konut alıcıları arasında köprü vazifesi görerek, konut alıcılarının daha yaygın bir şekilde ve daha uygun koşullarla borçlanabilmesini sağlayacaktır. Bu temel fonksiyonun yanı sıra, geliştirilecek konut finansmanı sistemi gayrimenkul sektörü ile ilgili olarak yaşanan ve yukarıda sıralanan sorunların çözümüne yardımcı olacak, finansal piyasaların gelişmesini ve inşaat sektörünün canlanmasını sağlayarak, ekonomik kalkınmaya katkıda bulunacaktır... İpotek finansmanı kuruluşları tarafından getirilecek standartlar kaçak yapılaşmayı ve niteliksiz konut üretimini azaltması beklenmektedir..”

TMMOB, “Bir finans düzenlemesi ile; kaçak yapılaşmanın, niteliksiz konutun, plansız kentleşmenin nasıl düzeleceğini gerçekten merak etmektedir.” Aslında, bir finans, bir piyasa düzenlemesi olan bu yasanın gerekçesinden bu sözler çıkarılmalıdır. TMMOB bu sorunların, ülkenin gerçeklerine ve bilimin ve teknolojinin ışığında düzenlenecek gerçek bir yapı denetimi yasası ile planlama ve imar yasası ile afet yasası ile ve tüm bunların bütünlüğü bir anlayışla yapılacak düzenlemeleri ile üstesinden gelinebilecek sorunlar olduğunu ifade etmektedir. Yoksa piyasa düzenleme yasaları ile bu sorunlar asla çözülemez.

ODTÜ İktisat Bölümü’nden Dr. Işık Erol’un “Türkiye”de Konut Finansman Sektörü: Emlak bankası’nın Memur Maaşı Endeksli Mortgage Kontratı” başlıklı bir çalışması, bir sunumu var elimde. Sayın Işık’la tanışmadık. Kendisine saygılar sunarım. Sunumunun “Mortgage Nedir?” başlıklı bölümünde şunlar var: “Mortgage gayrimenkul ile garanti/teminat altına alınmış uzun dönemli gayrimenkul kredisi anlamına gelir. Mortgage, gayrimenkul kredisi alan tüketicinin banka tarafından belirlenen aylık ödemeleri yerine getireceğine dair imzaladığı ipotekli kredi sözleşmesidir. Dilimize “ipotekli gayrimenkul kredisi” olarak çevrilen mortgage sisteminde, tüketici borcunu ödemekte gecikir ya da ödemez ise krediyi veren kuruluş ya da banka ipotek altında bulunan gayrimenkulu geri alma hakkına sahiptir. Gayrimenkul, kredi kontratının en büyük güvencesi durumundadır.” Sayın Işık; “mort (dying) ve gage (commitment) : Ölümlü kontrat” diye tanım yapmış. Ancak bir hoşluk olmuş: Elime ulaşan metinde, İngilizce karakterli print alınca ölümlü kontrat ifadesindeki “ö” ve “ü” deki noktalar düşmüş ve mortgage: olumlu kontrat olmuş. Ülkemizde de mortgage konusundaki tartışmalar olumlu kontrat - ölümlü kontrat tanımları arasında şekillenecektir. Ve bu kontratın olumlu mu, ölümlü bir kontrat mı olduğu her kesin durduğu noktaya göre değişecektir. TMMOB

“ölümlü” diyen taraftadır.

9 Aralık 2005 tarihli Merkez Bankası bülten verilerine baktığımızda şunları görüyoruz. Şu anda yürürlükteki mevzuatlar çerçevesinde bankalar ipotek karşılığı kredi veriyorlar. Henüz tartıştığımız tasarı yürürlükte değil. Yıllık faiz oranları da %1 civarında. Bülten verilerinde 2004 yılında tüm bankalarca verilen toplam konut kredisi 2.6 katrilyon. Bu rakam 2005 yılı için, (2005 in 11. ayının 25'inde) 11.3 katrilyon olmuş. Bir bilgiye göre de 2005 de kredi geri ödememesi şimdiden %14 e ulaşmış. Sigorta şirketlerinin aktiflerinin 9.8 katrilyon olduğu ülkemizde belki şimdiden BDDK'nın duruma el koyması gerekiyor. Bu rakamlarla, işin şimdiden yurttaşlar açısından bir faciaya doğru gittiği anlaşılıyor mu?

Tasarının 15. maddesi çok ilginç. 2499 sayılı Sermaye Piyasası kanununa bir ekleme yapılıyor. Bu ekleme ile yarım sayfalık bir metinle bir meslek kuruluşu oluşturuluyor: “Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği”. Anayasanın 135. maddesinde belirlenmiş, (TMMOB gibi), kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu oluşturuluyor ve bununla gayrimenkul değerlendirme lisansına sahip olanlara bu birliğe üye olmak zorunluluğu getiriliyor. Bir meslek birliğinin “yarım sayfalık” yasa maddesi ile oluşturulması bile konunun ne kadar gayri ciddi ele alındığının bir göstergesidir. Neden? Bu şekilde bir ipotek olayında en önemli görev, borcunu ödeyememe durumuna düşen yurttaşlar açısından değerlendirme uzmanları'na düşecektir de ondan. Bu işi yapacak olanların hukuki sorumlulukları mutlaka yasada ayrıntılandırılmak durumundadır. Aslında halen de işlemekte olan bu meslek, ne yazık ki, ülkemizde yeterli ve gerekli bir düzenlemeye sahip değildir. Bu alan SPK'nın 35 numaralı tebliği ile düzenlenmeye çalışıldı. Bu tebliğde “Değerleme Uzmanı: Bir gayrimenkul, gayrimenkul projesinin veya bir gayrimenkula bağlı hak ve faydaların değerlendirilmesini yapacak gayrimenkul değerlendirme şirketleri tarafından istihdam edilen, şirketin faaliyet konusunu yakından ilgilendiren inşaat mühendisliği, harita ve kadastro mühendisliği, işletme, ekonomi, mimarlık ve şehir ve bölge planlaması gibi alanlarda asgari 4 yıllık üniversite mezunu ve gayrimenkul değerlendirme alanında da en az 3 yıl tecrübesi olan ve kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kendilerine değerlendirme uzmanlığı verilen kişilerdir.” Sermaye Piyasası Kurulu 14.06.2004 de yeni bir tebliğ ile değişiklik yaptı: “Tebliğ hükmünde yer alan tanım çerçevesinde, gerekli başvuru koşullarını taşımaları halinde ve bölümü ne olursa olsun 4 yıllık üniversite mezunu olmak şartıyla her alandaki meslek gruplarına mensup kişilerin sınava girmesi mümkündür.” Kısacası düzenlemeler sorunludur. Sorularla ve sorunlarla doludur.

TMMOB'nin 15.07.2005 tarihinde gerçekleştirdiği “Birlikçilik, teknik müşavirlik, hakemlik, eksperlik” isimli atölye çalışmasında bir değerlendirme uzmanı şunları söyle-

mişti: “...Değer kavramı tamamen hangi açıdan baktığınıza bağlı bir olay. Ben bir dosyaya gidiyorum, mesela banka için çalışıyorsam, gerçek değer 100 ise, banka için onun değeri 90 veya 80 dir. Çünkü banka gayrimenkul ticareti yapmaz. Gayrimenkulu minimum sürede nasıl nakde çeviririm diye düşünür. O bakımdan da tabii ki, onun için değer, gerçek piyasa değerinin altındadır. Siz ne kadar az yazarsanız, banka için siz o kadar iyi uzmansınız. Ama mal sahibi kredi alacaksa, değer 110 dur, 120 dir. Çünkü malı ne kadar değerli olursa o kadar fazla kredi alacaktır. Gerçek nedir? 80 veya 90 mıdır? 110 veya 120 midir? Bu tamamen nereden baktığınıza bağlı. O yüzden “değer” kavramı çok ilginç bir kavram ve burada “tarafsızlık” kavramı çok önemli bir hale geliyor...” Evet, bu alan ülkemizde tanımlı bir alan değildir. Bu tasarıda mutlaka ayrıntılı bir düzenleme yapılmalıdır. Yoksa sonuçta olan, kredi alan yurttaşlara olacaktır.

Yasa gerekçesinde “Kaçak yapılaşma önleneyecek” diyor. Siyasal iktidar hiç de inandırıcı değil. Plan ve Bütçe Komisyonu'nda önceki gün görüşülerek kabul edilen 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına, AKP milletvekillerinin verdiği “kaçak yapılara elektrik, su, doğalgaz aboneliği affını” içeren düzenleme eklendi. Önergeye göre 12 ekim 2004 den önce yapılmış olup kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılara yol, su, elektrik, telefon, kanalizasyon, doğalgaz gibi altyapı hizmetlerinin birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi halinde, kullanma izni alınıncaya kadar geçici olarak su veya elektrik bağlanabilecek.” Bu anlayışla hareket edebilenlerin “kaçak yapılaşmayı bu piyasa yasası engeller.” demeleri ne kadar gerçekçidir?

Ülkemizde konut piyasası ile ilgili birkaç rakam vermek gerekirse, toplam konutların %55 i ruhsatsız/izinsizdir, ev sahipliği oranı %60 lar seviyesindedir, her yıl 300.000 yeni konut ihtiyacı ortaya çıkmaktadır, konut stokunun %60 ını 20 yaşın üstündeki konutlar oluşturmaktadır, konutların %40 ının tadilata ihtiyacı bulunmaktadır. Konut alımlarının %1 den daha azı finansman sistemi yoluyla fonlanmaktadır, Konut kredilerinin 2004 yılı itibarı ile GSYİH'ya oranı %0.5 dir. Bu oran ABD'de %53 olup, AB üyesi ülkelerin ortalaması ise %39 dur. Şimdiki durumda banka konut kredileri TL veya döviz üzerinden sabit faizli kredi verilebilmektedir. 1Kredi/ev değeri”oranı maksimum %75, “aylık ödeme/gelir” oranı %50 dir. En üst %10-15 lik gelir grubuna hitap edilebilmektedir.

Şimdi tartışılan tasarıdaki “ipotek finansmanı sistemi için gerekli altyapı” tartışmalarında da; icra-ıflas takip prosedürünün iyileştirilmesi gerektiği, ipotekli menkul kıymetlerde yeni düzenleme gerektiği, tüketicuyu koruma kanununun iyileştirilmesi gerektiği, kredi standardizasyonunun, tapu sigortasının, ipotek sigortasının eksik olduğu ifade edilmektedir. Özetle bu modelin teknik altyapısı bile tümüyle hazırlıksızdır. Savunucuları da ipotek finansmanı

sisteminin başarısı için gerekli önkoşullar içinde de; makroekonomik istikrar, düşük ve istikrarlı faiz oranları, hukuki altyapı (kredi açılması, devri, menkul kıymetleştirilmesi ve takibi aşamalarının düzenlenmesi), teknik altyapı (tapu sicili, bankalar, ikincil kuruluşlar), ivme kazandıracak ve sistemi tetikleyecek güce sahip öncü bir kuruluş, vergi teşvikleri sayılmaktadır. Kısacası uydurulan gömlek bünyeye dar gelmektedir.

Hazırlayıcıları bile tasarıya şimdi karşı çıkmaktadır: Sermaye Piyasası Kurulu Başkanının konuşması, 18 Aralık 2005 tarihinde Hürriyet gazetesinde Çiğdem Toker'in köşesinde şöyle aktarılıyor: Bu vadeyle mortgage olmaz: Mortgage yasa tasarısını hazırlarken belirledikleri iki amacın da önerilerin metinden çıkarılması nedeniyle gerçekleşmediğini söyleyen Cansızlar, şöyle konuştu: Sosyal amacımız matrahtan indirimin sağlanmasıydı, bu mümkün olmadı. Diğer taraftan stopaja tabii olmayan Euroband gibi riski sıfır kağıt önerisi getirmiştik, bu da metinden çıktı. Vadeler çok kısa. Mevcut vade ve tasarruflarla 15-20 yıllık konut kredisini finanse edemezsiniz.”

Mortgage bir kredi yöntemi değildir. Her ailenin ödemek zorunda olduğu paranın banka kontrolünde harcanması demektir. Bir borçlandırma yöntemidir. Sosyal devlet olgusunun yaratması gerektiği barınma hakkının sağlanması yöntemi değildir. Dar gelirli, küçük esnaf, işçi, kamu çalışanı bu sistemle borçlandığında başına iş alacaktır. Borcunu ödemeyenin durumu fevkalade kötü olacaktır. Ödememenin sigortası yoktur. Bu bir “yaşamı ipotekleme” yöntemidir. Korkarım, bankerzedelerden, bankazedelerden, bankakar-tizedelerden sonra şimdi de morgiçzedeler oluşacaktır.

Bu tasarımın genel gerekçesinden “kaçak yapılaşmanın, niteliksiz konutun, plansız kentleşmenin düzeleceği” sözleri mutlaka çıkarılmalıdır. Kaçak yapılaşma, niteliksiz konut, plansız kentleşme TMMOB'nin görüşlerinde ayrıntılı bir şekilde belirlenmiş, gerçek yapı denetimi yasaları ile, gerçek imar ve kentleşme yasaları ile, gerçek afet yasaları ile, gerçek belediyeler yasası ile ve tüm bunların bütünlüğü bir anlayışlarla ele alınmasında düzelebilir. Siyasal iktidar bunu mutlaka göz önünde bulundurmalıdır.yapı denetimi ve kent planlama anlamında yasal düzenlemelerin bilimin ve tekniğin ışığında düzenlenmediği bir durumda soruna bu tip piyasa düzenlemeleri ile yaklaşmak en basit deyimle sosyal devlet anlayışı ile bağdaşmaz. Rantın ve spekülatif hareketlerin egemen olduğu ve öne çıkarıldığı bir düzenlemede bu sorunlar çözülemez.

Bu tasarı ile bazılarının söylediği “kira öder gibi ev sahibi olunacak” sözü tümüyle bir aldatmacadır. Bu tasarı varsılın daha fazla varsıl olmasını getirecek bir piyasa düzenlemesidir. Yoksa asgari ücretin açıklık sınırında olduğu, işsizliğin çığ gibi büyüdüğü ve bir işte çalışmayı ne kadar sürdürebileceğinin endişesini taşıyanlar bu tasarı ile ev sahibi olamayacaklardır. Başlarına ayrıca iş almak istemiyorlarsa, zaten bu sisteme de girmemelidirler. Bu paralı olanın bir ev sahibi daha olma projesidir.

Sermayenin küreselleştiği, neoliberalizmin tüm gözeneklere hükmettiği günümüzde yapılan bu düzenleme bir rantın daha önünü açacaktır. Bu tasarı ile toplumun, kentlerin ve ülkemizin geleceğinin kaygıları değil, daha çok ranta sahip olma kaygıları öne çıkmaktadır. Bu tasarı böyle algılanmalıdır.

TMMOB, İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YERİNİN TAPUSUNU ALDI

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 27 Kasım 2005 tarih ve 428 sayılı kararı doğrultusunda satın alınmasına karar verilen İnşaat Mühendisleri Odası'nın kullanmakta olduğu yerin tapu işlemleri tamamlandı

KARAR NO 428 : TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na ait, Tapuda, Ankara İli, Çankaya İlçesi, Kocatepe Mahallesi, Selanik Caddesi No:19/1 Kızılay/Ankara adresindeki, 1067 Ada, 4 Parsel'de kayıtlı, 347/2580 arsa paylı bağımsız bölümün Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına 525.000 YTL (beşyüzyirmibeşbin yeni türk lirası) bedelle satın alınmasına, tapu işlemlerinin yürütülmesi için imza sirkülerinde yer alan Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Selçuk Uluta ve Genel Sekreter Vekili Nebil Hakan Genç'ten ikisinin müştereken yetkilendirilmelerinin uygunluğuna oybirliğiyle,

İNCİRLİK ÜSSÜ'NÜN KULLANIMININ GENİŞLETİLMESİNE İLİŞKİN TEPKİLERİ İÇEREN DİLEKÇELER BİR KEZ DAHA BAŞBAKANLIK'A İLETİLDİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, sinema sanatçısı Mehmet Ali Alabora ile KESK'e bağlı sendikaların ve TMMOB'ne bağlı Odaların yöneticileri tarafından 20 Aralık 2005 tarihinde, "Bilgi Edinme Yasası"ndan yararlanılarak, Hükümetin İncirlik ile ilgili kararnameinin detayları öğrenilmek üzere Başbakanlık'a dilekçe verildi.

TC. Başbakanlığımıza

Başvuru sahibinin adı ve Soyadı

Oturma yeri veya iş adresi

Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No :

Başvuruma gösterdiğim e posta adresi yoluyla cevap verilmesini istiyorum :

İstediğim bilgiler :

Hükümetin ABD'ye İncirlik'te lojistik destek verdiği konusunda gizli bir kararname düzenlediğini 7 Mayıs 2005 tarihli Cumhuriyet gazetesinden okumuş bulunmaktayım.

Aynı haberde bu iznin ABD'nin Irak'a göndereceği askeri malzeme, personel nakli de dâhil lojistik desteği kapsadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı habere göre bu iznin çerçevesini Genel Kurmay Başkanlığı tayin ve tespit edecektir.

Bu haber doğru ise, ülkemizin komşu ülkelerle ilişkisinin ciddi bir tehlike altına sokulduğu endişesini taşıyorum. Hükümetin verdiği bu izin ABD'nin Irak işgaline ortak olmakla eş anlamlıdır.

Yine bu haber doğru ise, Anayasanın 92. maddesinin ihlalinin gündemde bulunduğu açıktır. Bu maddeye göre herhangi bir silahlı kuvvetin Türkiye'de bulunması TBMM iznine tabidir. Üstelik bu yabancı ülkeler Türkiye'nin komşusu başka yabancı bir ülke ile fiilen savaş halinde bulunmaktadır. Durum büyük bir vahameti içermektedir.

Söz konusu bilgi ve belgeler metinde yer aldığından konunun artık devlet sim kapsamında değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Demokrasilerde halkın bilgilenme hakkı asal haklardandır, bilgilenme hakkının bulunmadığı koşullarda toplum büyük tehlikelerle karşılaşır. 4982 sayılı bilgi hakkı edinme kanununu amaçladığı ihtiyaç da böylesi tehlikelerin önlenmesi için halk denetiminin sağlanmasından ibarettir.

Bu nedenlerle yukarıda belirttiğimizi gazetede yer alan haberin doğru olup olmadığı, değilse gerçek durumun ne olduğunu yasa da belirtilen süre içerisinde tarafıma bildirilmesini diliyorum.

11.05.2005 tarih ve 25548 sayılı dilekçe ile Başbakanlık'a başvurmuş ve bilgi edinme yasası uyarınca, İncirlik Üssü'nün kullanımı ile ilgili gizli kararnamenin açıklanmasını yukarıdaki dilekçe ile talep etmişim. Bu başvuruma şu ana kadar cevap alamadım.

Bu nedenle, o başvurumu tekrarlıyor ve yine cevap verilmemesi durumunda adli mercilere başvuracağımı bilginize sunuyorum.

Tarih İmza

TMMOB, "BAZI KANUNLARIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE YENİDEN DÜZENLENMESİ" İLE İLGİLİ BAŞBAKANLIK'A GÖRÜŞ BİLDİRDİ

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün, Bazı Kanunların Yürürlükten Kaldırılması ve Yeniden Düzenlenmesi ile ilgili talebi doğrultusunda; "3458 Sayılı Mimarlık ve Mühendislik Hakkında Kanun"un 8.Maddesi, "7472 Sayılı Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun"un 4.Maddesi, "6269 Sayılı Kimyagerlik ve Kimya Mühendisliği Hakkında Kanun"un 7.Maddesi

ve "2872 Sayılı Çevre Kanunu"nun 20.Maddesinin (a), (b) ve (d) bentleri ile 23.Maddesine ilişkin Birliğimizin görüşü, değerlendirme ve değişiklik önerileri Başbakanlık'a bildirildi.

TOPLANAN ONBİNLERCE DİLEKÇE TBMM'NE TESLİM EDİLDİ

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının “ücret yetersizliği ve dengesizliği” ile “çalışma alanlarının yok edilmesi” sorunlarının gündeme taşınması amacıyla “Bu Ülkede Yaşananlara İtiraz Ediyorum” başlığı ile üyelerimiz arasında düzenlediğimiz imza kampanyası kapsamında üyelerimizin imzaladığı 20.000’ni aşkın dilekçe 28 Aralık 2005 tarihinde TBMM’ne teslim edildi.

TMMOB önünde toplanan TMMOB ve bağlı Odaları ile Şubelerinin yönetici ve üyelerinden oluşan yaklaşık 150 kişi TMMOB pankartı arkasında TBMM Dikmen Kapısı’na yürüdüktan sonra, TBMM önünde TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından basın açıklaması yapıldı. İzmir Milletvekili Erdal Karademir’inde destek verdiği basın açıklamasının ardından, toplanan imzalar TMMOB Heyeti tarafından TBMM’ne teslim edildi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, basın açıklamasında şunları söyledi:

SEVGİLİ ARKADAŞLAR, SEVGİLİ BASIN EMEKÇİLERİ

Geçen yıl, ikibindördün son günlerinde yayımladığımız mesajda “2005 Yeni Bir Yıl Olsun” demiştik. “İKİBİN-BEŞ Emperyalizm ve onun yerli işbirlikçilerinin ve çok uluslu şirketlerin, küreselleşme adı altında oluşturdukları mekanizmalarla, halkımızın daha çok işsizliğe, pahalılığa ve yoksullaşmasına doğru gidişinin önüne geçildiği, Serbest Piyasa Ekonomisi adı altında hırsızlık, soygun ve rüşvetin hakim olduğu rant ekonomisinin, üretim ekonomisine çevrildiği,

Özelleştirme adı altında yağma ve talanın olmadığı, Çok uluslu şirketlerin yapılarını güçlendirerek, bize benzer ülkeler gibi ülkemizin de sömürgeleştirilmesini sağlayan her türlü anlaşmanın yok edildiği, Mühendislerin, Mimarların ve Şehir Plancılarının ülkemiz ve halkın çıkarları için ürettikleri plan, proje ve programların ülkeyi yönetenlerce tersine çevrilmediği,

Meslek alanlarımızda işsizliğin korkunç boyutlarda olmadığı,

Mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının ülke gündeminde gözden çıkarılmadığı, Yönetilenlerin, yönetime katılımına yönelik araçları dışlayan Sözde Demokrasinin yerine Gerçek Demokrasinin yaşama geçirildiği,

Ülkemizin demokratikleşmesi yönünde düşünce ve örgütlenme özgürlüklerinin önündeki tüm engellerin kaldırıldığı,

Yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı emperyalizme, çok uluslu şirketlere ve onun temsilcilerine peşkeş çeken, ülke ekonomisini, siyasetini, kültürünü, tarımını, ormanını, sanayisini ve sonuçta devleti bağımlı hale getiren, darbecilere ve şeriat özlemcilerine ödün veren tüm yapıların yok edildiği, Toplumsal değerlerin öne çıkarıldığı, kültürün arabeskleşmediği, işkencenin, yargısız infazların, savaşın ve ölümlerin olmadığı, Çetelerin, rantçıların, barış düşmanlarının, mafya liderlerinin, uyuşturucu kaçakçılarının, rüşvetçilerin, katillerin toplumun en saygıdeğer kesimleri olarak anılmadığı, Özgürlük ve barış rüzgarlarının tüm ülkeyi ve dünyayı etkisi altına aldığı Yeni Bir Yıl Olsun” demiştik. Ama olmadı.

Siyasal iktidar kendinden öncekiler gibi, yüzünü IMF ve Dünya Bankasına çevirdi, en doğal insan haklarının elde edilemediği bir sürece bizi yöneltti.

8 ekim TMMOB mitinginde, bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları, örgütleri TMMOB eliyle siyasal iktidarı uyardı. Yetmedi.

17 Aralıkta TMMOB, DİSK ile, KESK ile, TTB ile birlikte düzenlediği Ankara mitinginde bir kez daha siyasal iktidarı uyardı. Yetmedi.

Şimdi üyelerimizden topladığımız onbinlerce imzalı yazılarımızla bir kez daha uyarıyoruz: Tutulan yol, yol değildir. Biz, bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları bu ülkede yaşananlara itiraz ediyoruz. Bu bütçe bizim bütçemiz değildir. Bu yaşam bizim kabul edebileceğimiz bir yaşam değildir. Biz, başka bir dünya, başka bir Türkiye, başka bir yaşam mümkün diyoruz.

Siyasal iktidarı bir kez daha topluca uyarıyor ve derhal, hemen, şimdi taleplerimizi yerine getirmeye çağırıyoruz.

MEHMET SOĞANCI

İmza kampanyası metninde şu talepler yer alıyor:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Ülkemizin kalkınması ve toplumumuzun gelişmesinin esası olan, üretime ve

yatırıma dayalı bir ekonomik modelin önemli yapı taşları olmamıza karşın,

yıllardır çözülemeyen sorunlar yumağı içinde bilimi ve teknolojiyi insanla

buluşturmaya devam eden, onurlu bir mesleği onurlu bir şekilde yürüten,

sorunlarının toplumun sorunlarından ayrı tutulamayacağını bilincinde olan

ve çağdaş, bağımsız, sanayileşmiş, kalkınmış, demokratik bir Türkiye’de

insanca ve barış içinde bir yaşamın gerçekleşmesine çalışan, TMMOB’ye bağlı

Odaların üyeleri olan

Mühendisler, Mimarlar, Şehir Plancıları Olarak;

Üretimden ve sanayileşmeden hızla uzaklaştırılan ülkemizin yeniden üretim,

yatırım, istihdam ve hakça bölüşüm temelinde politikalarla yönetilmesini,

Ülke yönetiminde halkımızın söz, yetki ve karar sahibi olmasını,

Ranta, faize ve borç ödemelerine odaklanan değil, halkın gereksinimlerini

gözeten bir bütçe oluşturulmasını,

Ülkemizin kaynaklarını, kamusal ve toplumsal hizmet alanlarını

ticarileştirerek küresel sermayeye birer kar alanı olarak açan bütün

uluslararası anlaşmaların iptal edilmesini,

Sosyal Devlet ve Sosyal Adalet ilkelerinin yaşama geçirilmesini,

Çalışma alanlarımızın yok edilmemesini,

Özelleştirmelerin durdurulmasını ve özelleştirilen kurumların satışının

iptal edilmesini,

Yatırımcı kamu kurumlarının kapatılmamasını,

Grevli toplu sözleşmeli sendikalarımızın sağlanmasını,

Kamu hizmetlerinin paralı hale getirilmesi uygulamalarının terk edilmesini,

Eğitim ve sağlık gibi en temel insan hakkı olan hizmetlerin herkes için

ulaşılabilir, nitelikli ve parasız olmasını,

Asgari ücretin yoksulluk sınırının üzerine çekilmesini,

Kamuda ve özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın ücretlerinin insanca

yaşanacak düzeye çıkarılmasını,

Haksız rekabet ortamı yaratan ücret dengesizliği sorununun derhal

çözülmesini,

Baskı, sürgün, kıyım ve siyasi kadrolaşma uygulamalarına derhal son

verilmesini,

Üniversitelerin demokratik, özerk ve bilimsel olmasını,

Bilim insanlarının ekonomik, sosyal ve mesleki sorunlarının çözülmesini,

Çalışma yaşamında cinsiyet ayrımcılığının önlenmesini,

Emeklilerin açlık sınırında olan maaşlarının insanca yaşanacak düzeye

çıkartılmasını,

Emeklilik yaşının yükseltilmesi, emeklilik aylıklarının düşürülmesi,

primlerin süre ve miktarının artırılma girişimlerinden vazgeçilmesini,

İşsizleri güvence altına alacak sosyal uygulamaların yaşama geçirilmesini,

Kamu Personel Rejimi Yasası Tasarısının derhal gündemden çıkarılmasını,

Mesleki kimliğimize yabancılaşmamayı,

Üretirken büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede, barış ve kardeşlik

içinde, özgürce ve insanca yaşamayı,

İstiyoruz.

Adı Soyadı :

Odası/Oda Sicil No :

38. DÖNEMDE ÇOK SAYIDA TMMOB VE ODA YÖNETMELİĞİ KARAR ALTINA ALINARAK RESMİ GAZETEDE YAYIMLANDI

27 Mayıs 2004 TARİHİNDEN İTİBAREN RESMİ GAZETE'DE YAYINLANMIŞ TMMOB YÖNETMELİKLERİ VE DEĞİŞİKLİKLER
TMMOB Ana Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (12.11.2004-25581)

TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (09.12.2004-25665)

TMMOB Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği (14.12.2004-25670)

TMMOB Mimarlık Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve

Düzenleme Esasları Yönetmeliği (23.02.2005-25736)

TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları'nın Çalışma İznine Esas

Değerlendirmesi ve Geçici Üyelik Müracaatları Hakkında Yönetmelik (01.02.2005-25714)

TMMOB Birliklik Yönetmeliği (05.05.2005-25806)

TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları'nın Çalışma İznine Esas

Değerlendirmesi ve Geçici Üyelik Müracaatları Hakkında Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (13.03.2005-25754)

27 Mayıs 2004 TARİHİNDEN İTİBAREN KARAR ALTINA ALINAN
ODA YÖNETMELİKLERİ VE DEĞİŞİKLİKLER

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (28.05.2004-25475)

TMMOB Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği (18.12.2004-25674)

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (14.02.2005-25727)

TMMOB Fizik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (14.02.2005-25727)

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (14.02.2005-25727)

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (14.02.2005-25727)

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (06.04.2005-25778)

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (25.04.2005-25796)

TMMOB Gemi Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (10.07.2005-25871)

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (24.08.2005-25916)

TMMOB Meteoroloji Müh. Odası Ana Yönetmeliği (08.09.2005-25930)

TMMOB Gemi Mak. İşl. Müh. Odası Ana Yönetmeliği

(22.09.2005-25945)

TMMOB Harita ve Kad. Müh. Odası Ana Yönetmeliği (01.11.2005-25983)

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Ana Yönetmeliği (15.01.2006-26050)

TMMOB Petrol Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB İç Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB ŞPO Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (15.01.2005-25701)

TMMOB Jeof. MO Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (19.06.2005-25850)

TMMOB Jeof. MO Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (18.08.2005-25910)

TMMOB MMO Araçların CNG'ye Dönüşümü İçin Müh. Yetkilendirme Yönetmeliği (03.11.2004-25572)

TMMOB ŞPO Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az

Ücret Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (19.01.2005-25705)

TMMOB Mimarlar O. Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki

Denetim Yönetmeliği (02.06.2005-25833)

TMMOB ZMO Tarım Alet ve Makineleri Projelendirme Yetki Belgesi Yönetmeliği (11.08.2005-25903)

TMMOB Maden MO Serbest Maden Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil

Denetim ve Bilgilendirme Yönetmeliği (21.09.2005-25943)

TMMOB İMO Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim

ve Belgelendirme Yönetmeliği (30.10.2005-25981)

TMMOB ZMO Meslek İçi Eğitim, Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği (08.11.2005-25987)

TMMOB ZMO Serbest Müşavirlik, Müh. Hizmetleri ve Belgelendirme Yönetmeliği (14.12.2005-26023)

TMMOB KMO Meslek İçi Sürekli Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB FMO Uzmanlık Konuları ve Belgelendirme Koşulları Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB HKMO Serbest Mühendislik Müşavirlik Büroları Tescil Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

TMMOB HKMO Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği (Henüz yayımlanmadı)

YARGIDAN TMMOB GENEL KURUL DELEGELİĞİNE İLİŞKİN KARAR ÇIKTI

Danıştaya TMMOB delege sistemine ilişkin açılan davada “TMMOB Genel Kurul Delegeliği” ne ilişkin karar çıktı.

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2004/3793 Karar No : 2005/4896

Davacı : Mehmet Necat Özgür

Davalı : TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Nurten Çağlar Yakıtı

Davanın Özeti: 28.5.2004 gün 25475 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinin 18/j maddesindeki “100 kişiden çok olmamak üzere” ibaresinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istemidir.

Savunmanın Özeti: Davaya konu yönetmelik hükmünün 6235 sayılı Yasa ile paralel düzenleme içerdiği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, mesleklerin bir araya geldiği platform olduğu, bu platformda yer alan bazı odaların nicel çokluğunun, daha az üyeye sahip odaların nitel olarak farklı olduğu anlamına gelmeyeceği ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Mesude GÜNDÜZ’ün Düşüncesi: 6235 sayılı Yasanın 4. maddesinde Birlik Umumi heyetinin, iki yılda bir odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan üyeleri arasında toplam üye sayısının % 25’i oranında ve üç kişiden az, 100 kişiden çok olmamak üzere seçecekleri delegelerden olacağı hükmüne yer verildiğinden, davaya konu yönetmelik maddesiyle de anılan yasal düzenlemeye paralel düzenleme getirilerek, odaların birlikte dengeli olarak temsil edilmeleri amaçlanmıştır.

Bu durumda üst hukuk normuna aykırı olmayan yönetmelik maddesinin hukuka aykırılığından söz edilemeyeceği gerekçesiyle davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR’in Düşüncesi: Dava, 28.05.2004

günlü ve 25475 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinin 18.maddesinin (j) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

Dayanılan Yasa hükmünün Anayasa’ya aykırı olduğu yolundaki sav ciddi görülmemiştir.

Kanun ve tüzüklerin uygulanmasına açıklık getirmek üzere çıkarılan yönetmeliklerin niteliği gereği dayandığı yasaya uygun hükümler içermesi zorunlu olup, yasayla getirilmeyen hak kısıtlayıcı kuralların yönetmelikle getirilmesi mümkün değildir. Anayasanın 124.maddesi, Başbakanlık Bakanlıklar ve Kamu tüzel kişiliklerinin kendi görev alanları ile ilgili Kanun ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik tanzim edebilecekleri hükmüne bağlanmıştır. 6235 sayılı Türkiye Mimar Mühendis Odaları Birliği Kanununun 4.maddesinde, “Birlik Umumi Heyeti; iki yılda bir odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan üyeleri arasından toplam üye sayısının % 2 si oranında ve her üç kişiden az,yüz kişiden çok olmamak üzere seçecekleri delegelerden oluşur.” kuralı yer almıştır. Uyuşmazlık konusu yönetmelik düzenlemesi ile Oda Genel Kurulunun Görev ve Yetkisi Başlığı altında “odaya kayıtlı üyenin % 2si oranında 100 kişiden çok olmamak üzere Birlik Genel Kuruluna gidecek asil ve aynı sayıda yedek delegeleri iki yıl için seçmektir.” şeklinde (j) bendi kuralına yer verilmiştir. Sözü edilen yönetmelik hükmünün üye sayısı çok olan oda ile üye sayısı az olan odanın Birlik nezdinde 100 olan aynı delege sayısı ile temsilin,üye sayısı fazla olan oda aleyhine sonuç doğurduğu iddiaları dava açılmış ise de,Yasanın amacının Odaların üye sayısına bakılmaksızın her odanın birlikte 100 kişiden çok olmayan delege sayısı ile temsilinin öngörüldüğü,bu hususun ise diğer meslek odalarının Birlikte dengeli şekilde temsili yönünde sonuç doğurduğu görülmektedir. Bu itibarla,dayandığı Yasa kuralına uygun biçimde düzenlenen uyuşmazlık konusu Yönetmelik hükmünde hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle,davanın reddinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci dairesince işin ge-

reği görüşüldü. Dava; 28.5.2004 gün, 25475 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği inşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinin 18/j maddesindeki "100 kişiden çok olmamak üzere" ibaresinin iptali istemiyle açılmıştır. Dava konusu yönetmeliğin dayanağı 6235 sayılı Yasanın 4. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu yolundaki davacı itirazı ciddi görülmeyle işin esasına geçildi. Anayasamızın 124. maddesinde, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren yasaların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği düzenlenmiştir. 6235 sayılı Yasanın 2. maddesinde, bütün mühendis ve mimarları ihtisasa ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek, mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak, Birliğin kuruluş amaçları arasında sayılmıştır. Anılan Yasanın 4. maddesinde Birlik Umumi Heyetinin, iki yılda bir odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan

üyeleri arasından toplam üye sayısının %2'si oranında ve üç kişiden az, 100 kişiden çok olmamak üzere seçecekleri delegelerden oluşacağı hükmüne yer verilmiştir. Davaya konu Yönetmelik hükmü ile de odaya kayıtlı üyenin % 2'si oranında 100 kişiden çok olmamak üzere Birlik Genel Kuruluna gidecek asil ve aynı sayıda yedek delegeleri iki yıl için seçmek Oda Genel Kurulunun görev ve yetkileri arasında sayılmakla, yukarıda aktarılan yasa hükmüne paralel düzenleme getirilmiş olup, gerek yasal düzenlemede, gerekse iptali istenen yönetmelik maddesindeki "100 kişiden çok olmamak" ibaresiyle odaların üye sayılarına bakılmaksızın, tüm odaların Birlikte dengeli bir şekilde temsil edilmesi amaçlanmıştır. Bu durumda, gerek anayasal, gerekse yasal zemin karşısında davaya konu yönetmelik maddesinin üst hukuk normuna aykırılığından söz edilemeyeceği gibi, hukuka aykırılığından da söz edilemeyecektir. Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihi itibarıyla yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 350.00 YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak, davalı idareye verilmesine, posta avansından artan 20.00 YTL nin isteği halinde davacıya verilmesine 30.11.2005 gününde oybirliği ile karar verildi.

TMMOB, ÖĞRENCİ ÖRGÜTLÜLÜĞÜ İLE İLGİLİ AÇIKLAMA YAPTI

TMMOB, bilgisi dışında TMMOB adı kullanılarak Öğrenci Üye adı konularak yapılan çalışmalara ilişkin olarak Oda Yönetimlerine ve İl Koordinasyon Kurullarına açıklama yolladı.

Tarih: 5 Ocak 2006

Sayı : 40

ODA YÖNETİM KURULU

BAŞKANLIĞINA

Son zamanlarda gerek basında çıkan haberlerde gerekse bazı Odalara gönderilen yazılarda, yapılan bazı basın açıklamalarının ya da panel vb. etkinliklerin "TMMOB Ankara Öğrenci Üye Koordinasyonu", "Ankara TMMOB Öğrenci Üye Örgütülüğü Girişimi" vb. adlar kullanılarak gerçekleştirildiği görülmüştür.

TMMOB Öğrenci Kolu Yönetmeliği'nde bu ve benzeri yapılanmalarla ilgili bir madde olmadığı gibi, TMMOB Yönetim Kurulu'nun da bu yönde bir kararı bulunmamaktadır. Kaldı ki, Öğrenci Üye Komisyonları bulunan bir çok Odamızın bu tür girişimlerden haberdar olmadığı da tespit edilmiştir.

Birliğimizin organize etmediği, haberinin dahi olmadığı etkinliklerin Birliğimizin ismi kullanılarak yapılmasına izin verilemeyeceği açıktır.

TMMOB ismini ve Oda olanaklarını kullanarak, TMMOB örgütülüğüne ve bütünlüğüne zarar verecek bu tür girişimler hakkında bağlı birimlerimizin haberdar edilmesi ve Yönetmeliklerimizde bulunmayan bu tür yapılanmaların oluşumuna ve Odalarımızın olanaklarının kullanılmasına izin verilmemesi konusunda gereğinin yapılmasını önemle rica ederiz.

Saygılarımızla,
N.Hakan GENÇ
Genel Sekreter Vekili
Dağıtım:
Odalar
İKK'lar

AVRUPA SOSYAL FORUMU IV. HAZIRLIK TOPLANTISI VİYANA'DA GERÇEKLEŞTİ

Atina'da gerçekleşecek 4.Avrupa Sosyal Forumu'nun (ASF) 4. Hazırlık Toplantısı 6-8 Ocak 2006'da Avusturya'nın Viyana kentinde yapıldı. Toplantıya Avrupa'nın birçok ülkesinden ve örgütünden 250'yi aşkın delege katıldı.

Avrupa Sosyal Forumu Hazırlık toplantıları sosyal forumların politik, teknik ve örgütsel ayrıntılarının tartışıldığı, sosyal forumların programlarının oluşturulduğu bir etkinlik olarak gerçekleşiyor.

Hazırlık toplantısının ilk gününde ırkçılık ve göç, yoksulluk, esnek çalışma ve dışlanma, savaş karşıtı mücadele, Filistin, Latin Amerika, sağlık, eğitim, tarım, kadınlar, çevre ve iklim, Bolkenstein Yönergesi, güvenlik politikaları ve baskı konularındaki çalışma grupları bir araya geldiler. Bunların yanında forum sürecinin bütününe ilgilendiren program, genişleme ve organizasyon çalışma grupları da toplandılar. Çalışma gruplarının sonuçları genel toplantılarda tartışılarak karar altına alındı.

Yunan Program Komitesi tarafından 6 konu başlığı altında toplumun geniş kesimlerinin ilgisini çekecek isimlerin konuşmacı olarak yer alacağı daha büyük toplantıların örgütlenmesi önerisi de büyük ölçüde kabul gördü.

Büyük Etkinliklerin konu başlıkları şöyle:

- 1.Savaş, Irak, Afganistan, Filistin işgali, savaş karşıtı ve işgal karşıtı hareket
- 2.Neoliberalizme karşı direniş (Social and workers): sosyal dışlanmaya, güvencesiz çalışmaya, özelleştirmelere ve kamusal malların ticarileştirilmesine karşı hareketler
- 3.Avrupa'da ırkçı politikalara karşı göçmenler ve mülteciler: legalleşme için mücadele, politik iltica, eşit haklar
- 4.Küreselleşme, çevre, iklim değişikliği ve alternatifler
- 5.Avrupa Anayasası'na HAYIR'ın ardından Avrupa
- 6.Seattle'dan yedi yıl sonra, hareketin gelişimi ve olasılıklar

Seminerlerle (panellerle) ilgili olarak, Yunanistan program grubunun verdiği bilgiye göre şu ana kadar 100 örgüt tarafından 276 toplantı önerildi. Bu toplantılar 16 tematik eksenden biriyle ilişkilendirilerek biraraya getirildi. Buna göre belirlenen seminer (panel) temaları şöyle:

- 1.Savaş ve barış. Irak'ın ve Filistin'in işgali, Avrupa'nın militarizasyonu, üsler, Kosova, Asya-Latin Amerika ve Afrika'da emperyalizm, savaş karşıtı hareket.
2. Avrupa ve neo-liberal küreselleşme. DTÖ, uluslararası örgütler
3. Avrupa'daki göçmenler.
4. Ayrımcılık, ırkçılık ve aşırı sağ
5. Ortak mülkiyet-kamu hizmetleri olarak tanınan sosyal haklar.

6. Esnek çalışma, güvenliği olmayan işler, yoksulluk ve dışlanma.

7. Çalışma, verimlilik, işsizlik ve tam istihdam.

8. Çevre: İklim değişiklikleri, sürdürülebilir gelişme.

9. Avrupa'da hangi demokrasiye ve hangi temel haklara doğru: Vatandaşlık, federalizm, devletlerin, devletsiz ulusların, Avrupa kurumlarının yeri.

10. Avrupa'da politik ekonomi: Merkez bankası, para değişimi kriterleri.

11. Eğitim hakkı, kitle iletişimi ve kültür.

12. Kadın hareketleri.

13. Seattle'dan bugüne hareketin stratejisi

14. Avrupa Birliği için hangi yol: Hangi Avrupa için mücadele ediyoruz?

15. Tarım

16. Avrupa'da güvenlik politikaları ve baskı yasaları

Bunlara ek olarak Yunanistan program grubunun önerisi çerçevesinde "kent politikaları ve şehir" adlı bir konu daha eklendi. Böylelikle tema sayısı 17'ye yükseldi.

Seminer önerileri için son tarih olarak 20 Şubat belirlendi. Seminerler bir sonraki hazırlık toplantısında netleşecek. Avrupa Sosyal Forumunda TMMOB tarafından meslek alanlarını ilgilendiren çok sayıda konuda sunum yapılma olasılığı bulunuyor. Bir sonraki hazırlık toplantısında TMMOB'nin gerçekleştireceği sunumlar da belirlenecek.

Hazırlık toplantısında Atina'da yapılacak Avrupa Sosyal Forumu'nun tarihi de kesinleştirildi. Daha önce Nisan'ın başı olarak belirlenen tarihte İtalya'da genel seçimlerin yapıyor olması ile bu tarihin değiştirilmesi gerektiği gündeme gelmişti. Bu "belirsizlik" Viyana'daki toplantıda aşıldı ve 4. Avrupa Sosyal Forumu'nun tarihi 4-7 Mayıs 2006 olarak belirlendi.

ASF'nin bir sonraki hazırlık toplantısı Almanya'nın Frankfurt kentinde 2-5 Mart tarihlerinde

yapılacak. Programa en son şeklinin verileceği toplantı ise 1-2 Nisan tarihlerinde Atina'da gerçekleştirilecek.

Viyana'daki hazırlık toplantısına Türkiye Sosyal Forumu'ndan geniş bir katılımcı grubu da katıldı. TSF bileşenleri Atina'daki ASF'ye de Türkiye'den geniş bir katılım sağlanmasını hedefliyor. Hazırlık toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ile TSF Sözcüsü ve TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil de katıldı.

EMEK PLATFORMU

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ İLE GÖRÜŞTÜ

Emek Platformu, 3 Ocak 2006 tarihinde Genel Sağlık Sigortası ve Sağlıkta Dönüşüm reformu üzerine TBMM'nde bulunan yasalar ile ilgili görüşlerini iletmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanı ile görüşme yaptı.

Gündemdeki yasalar ile ilgili değişiklik önerilerini ileten Emek Platformu Başkanlar Kurulu arasında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da bulundu.

Emek Platformu görüşmede aşağıdaki görüşleri Bakan'a iletti:
Emek Platformu 28.12.2005 tarihinde toplanarak "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısına" ilişkin son durumu değerlendirmiştir.

Toplantıda Hükümete sunulmuş olan ve 1 Kasım 2005 günlü Ekonomik ve Sosyal Konsey toplantısında görüşülen, "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarısı" ile ilgili 29 maddeden oluşan görüş ve önerilerimiz üzerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılan çalışma görüşülmüştür, Yapılan değerlendirme sonucu;

1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, sosyal hukuk devletinin gereği olan önerilerimizin kabul edilmediği, karşı çıkışımızın esasını oluşturan ve kazanılmış haklarımızı geriye götüren konulardaki sınırlı değişikliklerin de yeterli olmadığı görülmüştür.

2- Bazı önerilerimizin kabul edilerek, Kanun Tasarısında bu doğrultuda değişiklik yapılacağına bildirilmesi olumlu bir gelişme olarak kaydedilmiştir. Değiştirilerek, kısmen kabul edileceği bildirilen önerilerimizle ilgili olarak ise, yapılan değişikliklerin görülmesinin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

3- Emek Platformu 29 maddede topladığı görüş ve önerilerini bir bütün olarak değerlendirmektedir.

Tüm toplumun sağlık ve sosyal sigorta haklarının güvenceSini oluşturan bu görüş ve önerilerimizin, vazgeçilmez olduğu konusu bir kez daha teyit edilmiştir.

4- Alınan kararların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilmesine ve kamuoyuna açıklanmasına karar verilmiştir.

EMEK PLATFORMUNUN, ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINCA KABUL EDİLEN, KABUL EDİLMİYEN, DEĞİŞTİRİLEREK KABUL EDİLECEĞİ İFADE EDİLEN ÖNERİLERİ

Kabul Edilen Maddeler

- 1) Madde-9: Sigortalılığın sona ermesi
- 2) Madde-11: İşyeri, işyerinin bildirilmesi devri, intikali ve nakli
- 3) Madde-22: Sigortalının kendisinden kaynaklanan sebeplerle tedavi süresinin uzaması, iş göremezliğinin artması
- 4) Madde-47: Vazife malullüğü, harp malullüğü ve harp malullerine verilecek malullük zammı ile vazife malullerine verilecek sürekli iş göremezlik geliri
- 5) Madde-65= Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri
- 6) Madde-81: Prim oranları ve Devlet katkısı

7) Madde-85: Asgari işçilik uygulaması

8) Madde-71: Kimlik tespiti ve yerleşim yeri bildirim zorunluluğu ve acil haller Değiştirilerek kabul edilebileceği ifade edilen

1) Madde-21: İş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık bakımından işverenin ve üçüncü kişilerin sorumluluğu

2) Madde-26: Malullük sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları

3) Madde-28: Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları

4) Madde-40: Fiili hizmet süresi zammı

5) Madde-63: Finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ve süresi

6) Madde-73; Sağlık hizmetlerinin sağlanması, yönetimi ve sağlık

giderlerinin ödenmesi

7) Madde-67; Sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları

8) Madde-68: Katılım payı alınması

9) Madde-80: Prime esas kazançlar

Kabul edilmeyen öneriler

1) Madde 4,6: Sigortalı sayılanlar-Sigortalı sayılmayanlar

2) Madde-13: İş kazasının tanımı, bildirilmesi ve soruşturulması

3) Madde-19: Sürekli iş göremezlik gelirine hak kazanma, hesaplanması, başlangıcı ve birden çok iş kazası ve meslek hastalığı hali

4) Madde-3/29,29: Tanımlar-Yaşlılık aylığının hesaplanması

Madde-27,29/33: Malullük aylığının hesaplanması, Yaşlılık aylığının hesaplanması,

Ölüm sigortasından bağlanacak aylığın Hesaplanması

6) Madde-37: Evlenme ve cenaze ödeneği

7) Madde-46: Bazı kamu görevlilerinin prime esas kazançları ve prime

esas kazanç üst sınırı

8) Madde-52: İsteğe bağlı sigorta primleri ve ödenmesi

9) Madde-106: Yürürlükten kaldırılan hükümler

10) Geçici madde-5: 5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri

11) Genel Düzenleme: Nam ve hesabına çalışanların sosyal sigorta haklarından yararlanmak için prim borcu olmaması koşullarının tasarıdan çıkartılması

12) Ek geçici madde eklenmesi: Halen kapsamdaki tüm sigortalıların mevcut haklarının geriye götürülmemesi için geçici madde ilavesi

EMEK PLATFORMU BAŞKANLAR KURULU BASIN AÇIKLAMASI YAPTI

Emek Platformu Başkanlar Kurulu 25.01.2006 tarihinde “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı” ile ilgili değerlendirmelerini basın açıklaması ile kamuoyuna duyurdu.

Emek Platformu 18.01.2005 tarihinde toplanarak önerilerimiz doğrultusunda “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısında” Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılan çalışmalar ile “Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu” Tasarısını değerlendirmiştir.

Bilindiği gibi, Emek Platformu, Hükümet tarafından hazırlanan ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu gündeminde olan, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu tasarısına, toplumun sosyal güvenlik ve sağlık haklarını tehdit ettiği, kazanılmış hakları ortadan kaldırdığı, sağlık ve sosyal güvenlik kurumlarına ticari işletmelere dönüştüreceği gerekçeleri ile karşı çıkmıştır.

Emek Platformunun bu yasa tasarısının halkın yararına dönüştürülmesi ile ilgili önerileri ve sağlık ve sosyal güvenlik hakkı ile ilgili talepleri Hükümete iletilmiştir. 1 Kasım 2005 günü ESK, bu konudaki öneri ve istemlerimizi kapsayan bir gündemle toplanmış, toplantı sonunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, Kanun Tasarısı ile ilgili olarak, Emek Platformunun’ ‘ESK üyesi olmayan katılımcılarıyla da konuyu görüşmesi ve sosyal taraflarla, Emek Platformu talepleri üzerinde bir çalışma yapması kararlaştırılmıştır.

Bakanlık, bu amaçla bir dizi çalışma toplantısı düzenlemiştir. Bu toplantılardan sonra, Emek Platformu Başkanlar Kurulu, Bakanlıktan Emek Platformunun önerileri ve talepleri doğrultusunda yapılan düzenlemelerin iletilmesini istemiş ve bu düzenlemeleri değerlendirmiştir.

Bu değerlendirmeler sonunda, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı ile ilgili olarak, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından iletilen düzenlemelerin, teknik nitelikteki kimi talepleri ve önerileri dikkate almasına karşın; Emek Platformunun Kanun Tasarısının özüne dönük eleştirisi ve taleplerini karşılamadığı, bu konuda kararlı bir dirençle davranıldığı görülmüştür.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından dikkate alınmayan bu hususlar, sosyal hukuk devletinin gereği olan, Emek Platformu olarak karşı çıkışımızın esasını oluşturan ve kazanılmış haklarımızı geriye götüren konularla ilgilidir. Bu konular, Emek Platformunun tüm toplumun sağlık ve sosyal sigorta haklarının güvencesini oluşturan ve vazgeçilmez olduğunu açıkladığı, görüş, öneri ve talepleridir.

Emek Platformu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yapılan çalışmaları ve görüşmeleri önemsemekte ve bu süreci değerli bulmaktadır. Ancak, yapılan görüşmelerde temel konularla ilgili bir gelişme sağlanamaması, bu konularda gelişme olarak nitelenebilecek bir yol alınmaması, içtenlikli bir

tutumun varlığına dönük kuşku yaratmaktadır.

Görüşmelerin sürdüğü bir sırada, Hükümetin bu alanda attığı kimi adımlar ve başlattığı uygulamalar bu kanıyı güçlendirmiştir.

“Sağlıkta Dönüşüm Programının” finansmanını sağlamak amacıyla yönelik olarak hazırlanan “genel sağlık sigortası”nın mevcut sağlık haklarını geriye götüren düzenlemeleri’ne Emek Platformu, sağlık hakkını ortadan kaldıracak gerekçeyle “karşı çıkmaktadır. Aile hekimliği, hastanelerin işletmeye dönüştürülmesi, sağlık hizmetlerinin genel sağlık sigortası yoluyla satın alınmasının ön görülmesi, özelleştirmeye dayalı bir sağlık programı yürütmeyi amaçlamaktadır.

Geri dönüşü imkansız kılacak, sistemin var olan ve işleyen araç ve kurumlarını tümüyle ortadan kaldıracak, kaos yaratacak bir yol izlenmesinin kabul edilmesi mümkün değildir. SSK Hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri, satılabilmeleri ile ilgili yolun açılması, son olarak da 2006 Bütçesine konan bir hükümlerle, hastanelerin yıllık bütçe sistemine geçmesi, Sosyal Güvenlik Kurumlarının devlet hastanelerine olan borçlarının silinmesi ile’ hastanelerin iğne ve pamuk alamayacak duruma getirilmesi, sağlığın sosyal devletçe karşılanan bir hak olmaktan çıkarılması, uygulanılmak istenilen bu bilinçli politikanın sonucudur.

Hükümetin sağlık değerlendirildiğinde, durumunda: alanındaki bu karşı çıktığımız bu icraatlarıyla birlikte tasarının yasalaşması durumunda:

Emeklilikle ilgili olarak;

- Emeklilik yaşı 68’e çıkacaktır.

- Emeklilik için, “çalışarak ölmek” anlamına gelecek, 9 bin işgünü prim ödenmesi zorunluluğu, getirilecektir.

- Esnek çalışanlar, belirli süreli çalışanlar, mevsimlik işlerde çalışanlar, sözleşmeli olarak çalışanlar, çalıştıkları süreçte prim ödemelerine karşın emeklilik haklarını, ‘elde edemeyeceklerdir.

Emekli aylıklarının hesaplanma yöntemi değiştirilerek, emekli maaşları, dörtte bir ile üçte bir arasında değişen oranlarda azalacaktır.

- Kamu görevlilerinin prim yükü artırılarak ücretleri düşecektir.

- Emeklilerin ulusal gelir artışından pay almaları önleğinden, bugün geçinmeye yetmeyen aylıklar sefalet ücretine dönüşecektir.

- Tüm çalışanlar arasında norm ve standart birliği sağlanması, bir aldatmaca olmayı sürdürecektir; başta milletvekilleri olmak üzere ayrıcalıklı kesimlerin korunmasına devam edilecek, Anayasana’nın eşitlik ilkesine aykırı uygulamalar hayata geçirilecektir.

- Kapsam dışında bıraktığı kesimler nedeniyle, sosyal sigortalar toplumun tümü için güvence sağlamayacaktır.

Sağlıkla İlgili olarak

- Sağlık temel hak niteliğinden uzaklaştırılarak, devletçe ödediğimiz vergilerle karşılanan sosyal bir hak olmaktan çıkarılacaktır.

- Aylık geliri, 127 YTL'nin üzerinde olan herkesten, gelirin göre her ay için, 64-431 lira arasında değişen miktarlarda sağlık sigortası primi alınacağı gibi, tedavi için başvuranlardan ayrıca kurumca belirlenecek miktarda katkı payı da alınacaktır.

- Genel sağlık sigortası primlerini ödemeyen esnaf ve sanatkarlar ile çiftçiler sağlık hizmetinden yararlanamayacaktır.

- Prim ödeyemeyeceklerin sayısı, işsizler, kayıt dışı ekonominin büyüklüğü ve kayıt dışı istihdamın yaygınlığı nedeniyle herkesi kapsayacak bir genel sağlık sigortası için yeterli kaynak gösterilmemektedir. Sistem, kayıtlı olarak çalışan bir grubun ödeyeceği primler, vergiler ve katkı payları ile oluşacak bir kaynağın kullanımına dayalıdır. Bu kaynağın yetersiz kalacağı açıktır. SSK hastanelerinin devri sonucunda, SSK'nın sağlık hizmeti satın almaya başlaması ile ortaya çıkan kaynak sorunu bu durumun en güçlü kanıtıdır. Bu nedenle verilecek sağlık hizmetlerinin süresini miktarını belirleme yetkisi kuruma verilerek sigortalıların sağlık hakkı kurum yönetiminin takdirine bırakılmaktadır .

- Sağlık hakkı, sadece belirli hizmetlerin karşılanması ile sınırlandırılabilir. Tedavi için gerekli olan yöntem ve hizmetlere ulaşmak parası olanların "hakkı" olacaktır .

- Sistemin bu şekilde tasarlanması ile özel sağlık sigortalarına yönelme teşvik edilecek, sosyal güvenlik kurumundan kaçış hızlanacaktır. Bu durumda kurum, en düşük ve en sınırlı hizmeti sağlayan yoksulluk yönetimi kurumuna dönüşecektir. Öte yandan uzlaşma arayışı devam ederken TBMM'sine sunulan ve Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu Tasarısı ile de mevcut sosyal güvenlik kurumları kaldırılarak, özerk yönetim yapısından yoksun, prim ödeyenleri yönetime katılmaktan tümü ile dışlayan, hiç denenmemiş hantal bir kurum oluşturulmaktadır.

Hazırlanan Tasarı ile İlgili Eleştirilerimiz

- Kurumun organları içinde yer alan 'Sosyal Güvenlik Yüksek Danışma Kurulu'nun kaldırılarak, Genel Kurulun yeniden oluşturulması. Genel Kurulun görevlerinin tasarının 31. maddesi de dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi

- Genel Kurulun görevleri arasında yer alan, Yönetim Kurulu'nun seçimle gelen üyelerin sosyal tarafların kendi arasında değil, tüm Genel Kurul temsilcilerince seçilmesi,

- Genel Kurulun oluşumunda yazılan meslek kuruluşlarının, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi.

- Yönetim Kurulunun prim ödeyen veya ödemiş tarafların

eşit şekilde yönetime katıldığı, sigortalı, emekli, tüm hak sahiplerinin temsil edildiği özerk yönetim yapısına sahip kurumsal yapı kazandırılması.

- Kurum başkanının görevleri arasında yer alan bir çok konu, kolektif karar almayı gerektirecek nitelikte olduğundan, bunların Yönetim Kurulu görevleri arasına alınması.

- Sosyal Güvenlik hakkının etkinleştirilmesi, kayıt dışı istihdamın ve suistimallerin önlenmesi bakımından yapılması zorunlu görülen denetiminin, kurum içinde hiyerarşik sisteme uygun olarak yeniden organize edilmesi.

- Kurumun finansal hedeflerinin belirlenmesi ve izlenmesi çerçevesinde oluşturulan finans komisyonuna prensip olarak katılmamakla birlikte, böyle bir kurulun oluşmasında zorunluluk görülmesi halinde, bu komisyona sosyal tarafların da temsilci olarak katılması.

- Kurumun gelirleri içinde sağlık sigortası için öngörülen devlet katkısının alınması.

SONUÇ

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun tasarısının TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda, tüm önerilerimiz 've taleplerimiz doğrultusunda değiştirilmeden Genel Kurul gündemine getirilmesi ve yasalaşması durumunda Anayasanın sosyal devlet ilkesine aykırı olarak sosyal sigortalar, emeklilik ve sağlık hakları ile ilgili devletin yükümlülükleri ortadan kaldırılacak, IMF'ye verilen taahhütler doğrultusunda piyasa koşullarının geçerli olduğu bir sistem oluşacaktır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı ile, sosyal sigortalar ve emeklilikle ilgili kazanılmış hakların korunacağı söylenerek, Emek Platformunun tarafları olarak bizlerden, çocuklarımızın, torunlarımızın, geleceğine ambargo konmasına suskun kalmamız, istenmektedir. Kaldığı çalışanların önemli kazanılmış hakları da korunmamaktadır.

Emek Platformu, bu süreçte ülkenin geleceği ve toplumun sosyal güvencesi bakımından yukarıda mutabakat sağlanan görüşlerini TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin Grup Başkan Vekilleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine sunması ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına yazılı olarak iletmeye karar vermiştir.

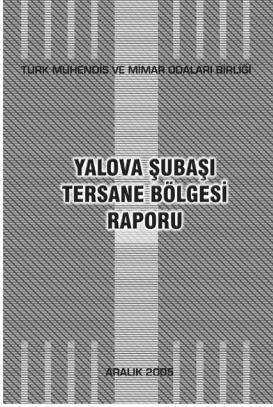
Emek Platformu prim ödeyen tarafların eşit şekilde yönetime katıldığı, sigortalılara etkin hizmet sunan özerk yönetim yapısına sahip kurumsal yapı oluşturulmasını istemektedir.

Bu taleplerimizin tasarıların yasalaşması süreci içinde Hükümet yetkililerinin ve Komisyon üyeleri ile Genel Kurulda grubu bulunan siyasi parti gruplarının dikkate alacağını ummak istememizle birlikte,

Emek Platformunun kararlılığını kamuoyuna yansıtmak ve bilgilendirmek bakımından Emek Platformunun daha önce almış olduğu etkin eylem planlarını yürürlüğe koymayı bir görev addetmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

“YALOVA SUBAŞI TERSANE BÖLGESİ RAPORU” KİTABI YAYIMLANDI

SUNUŞ

Ülkemiz; 8333 km sahil şeridinde sahip olmasına ve kabotaj hakkı konusundaki duyarlılığına karşın, yolcu ve yük taşımacılığı boyutunda deniz ulaşımından, ülke içi ve uluslararası boyutta yeterince yararlanamamaktadır. Dünyadaki ve dolayısıyla Türkiye'deki gemi/yat inşaa talebinin değişkenlik gösteren bir sanayi özelliği arz etmesi ve yüksek gemi inşaa talebinin doğal sonucu olarak, Ülkemizde

mevcutların kapasitelerinin geliştirilmesi yanı sıra, yeni tersane gereksinimleri ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin gereksinim duyduğu yeni tersanelerin yapımını olumlu ve gerekli bulmakla birlikte; tersane gibi bölgesel ölçekte sosyal, ekonomik, mekansal ve çevresel etkileri olan büyük yatırımlarının yerlerinin seçiminde; çevresel ve stratejik özelliklerin, bilimsel ve teknik gereklerin, kamu yararı ve toplumsal çıkarın, anayasal ve yasal mevzuatın, sektörel ve bölgesel planlamaların dikkate alınması gerekmektedir. Bu süreçte, sektöre yönelik bir master plan olmadan ve bölgesel planlamalara dayanmadan yapılacak yatırımların, sonradan geri dönülmesi zor ve telafi edilemeyecek zararların oluşmasına neden olacağı bir gerçektir. Konuya bütünsel yaklaşımdan ve gerekli planlamalar yapılmadan, yalnızca şirketlerin istekleri doğrultusunda yeni tersane yerlerinin belirlendiği de bir gerçektir. Siyasi çıkar ve kişisel rant kaygısıyla, çevrenin, kıyıların ve tarım arazilerinin yağmalandığı da bir gerçektir.

Bu tür parçacı ve çıkarıcı yaklaşımlardan birisi; Yalova-Altınova-

Subaşı Beldesi'ni kapsayan Hersek Deltası'ndaki 4.5 km'lik sahil şeridinde deniz dolgusu yapılarak, 40 ortaklı bir şirket tarafından 40 adet tersane kurulması kararıdır. Bölgenin Kuzey Anadolu Fay Zonu üzerinde ve birinci derece deprem kuşağında olması, sahilin bitişiğinde yan sanayi ve ek tesisler ile yeni yerleşimlerin kurulacağı çok verimli tarım arazilerinin bulunması, imar planlarında korunması gereken bu alanlara yönelik farklı planların yapılmasının yanlışlığı gibi haklı gerekçelerle yatırım kararının yanlışlığına dikkat çeken ve kamuoyu desteği arayan Subaşı Belediye Başkanlığı'nın istemi üzerine konuyu gündemine alan TMMOB; yatırım kararını ve sektörü tüm boyutlarıyla araştırmayı ve etkilenen ilgili sektörler açısından gerçeği gerekçeleriyle birlikte kamuoyuna sunmayı gerekli görmüştür. Bu yaklaşım, yargıya taşınan konu hakkında gerekli katkının sağlanmasını da içermektedir.

Yönetim Kurulumuz tarafından görevlendirilen; TMMOB 2. Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez, Yönetim Kurulu Üyeleri Tuncay Şenyurt, Nail Güler, İbrahim Vardal, Cemalettin Küçük, İsmail Küçük ve Remzi Sönmez, alanı 11.08.2005 tarihinde yerinde incelemiş ve farklı disiplinlerin ortak görüşü olan “TMMOB Yalova İli-Altınova İlçesi-Subaşı Beldesi Gemi Yapım Tersaneleri Bölgesi İnceleme ve Değerlendirme Raporu”nu hazırlamışlardır. Emekleri için kendilerine teşekkür ediyorum.

Üç yanı denizlerle çevrili ülkemizde, denizyolu taşımacılığının ve gemi sanayinin geliştirilmesini savunan ve bu kapsamda yeni tersanelerin kurulmasını zorunlu gören TMMOB; hazırladığı bu Rapor ile, yalnızca gerçekleri göz önüne sermektedir. Raporumuzun, gerçekleri görmek isteyenlere yol göstermesi ve doğru kararların alınmasına yardımcı olması dileğiyle...

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SUBAŞI BELEDİYESİ TMMOB'NE TEŞEKKÜR YAZISI YOLLADI

Yalova İli Altınova İlçesi Subaşı Belediyesi Başkanlığı'nın talebi üzerine; Altınova İlçesi'nin Hersek, Subaşı ve Çavuşçiftliği sahillerinde yapılacak gemi ve yat inşaaasına yönelik Birliğimiz tarafından hazırlanan bilimsel ve teknik rapor ile ilgili Subaşı Belediyesi Başkanı Ali Ekber Fidan Birliğimize teşekkür yazısı yolladı.

T.C.
YALOVA İLİ
ALTINOVA İLÇESİ
SUBAŞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI

SAYI : Başkanlık Makamı
KONU : Teşekkür HK
TARİH 22/12/2005

TMMOB MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BAKANLIKLAR/ANKARA

06.12.2005 tarih ve 2013 Sayı ekindeki YALOVA İLİ ALTINOVA İLÇESİ-SUBAŞI BELDESİ GEMİ YAPIM TERSANELERİ BÖLGESİ İNCELEME VE DEĞERLENDİRME konulu raporunuz elimize ulaşmıştır.

Yalova İl'inde bulunan tüm sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ile siyasi parti başkanlıkları olmak üzere tüm kamu oyna söz konusu rapor tarafımızdan dağıtılmış bulunmaktadır.

Bölgemizde vermeye çalıştığımız mücadelerin haklılığını destekleyen, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın "Deniz Araçları Yapım-Bakım ve Onarım Tesisleri'nin Doğal Kaynaklarımız Üzerine Yapılabileceği Olumsuz Etkiler Konusundaki"raporu ile,

Birliğiniz tarafından hazırlanmış olduğunuz raporunuzun, Bölgemize yeni iş sahaları ve gelir getireceği söylenerek yapılması düşünülen ve Ülkemizin en verimli topraklarının geri dönüştüğü olmayan bir felaketten kurtarım çabamızda bize vermiş olduğunuz her türlü desteğe şimdiden teşekkür eder.

Yıllar sonra verilen bu mücadelerin haklılığını her kesimin anlayacağını ümit ederek saygılar sunarım.

Ali Ekber FİDAN
Belediye Başkanı

IV. TRAKYA'DA SANAYİLEŞME VE ÇEVRE SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

TMMOB adına Makine Mühendisleri Odası yürütücülüğünde 14 -15 Ekim 2005 tarihlerinde Edirne'de gerçekleştirilen IV. Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu'nun sonuç bildirgesi yayımlandı.

Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumlarından IV.'sü 14 -15 Ekim 2005 tarihlerinde Edirne'de gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumda, uzmanlarımız, bilim insanlarımız, aydınlarımız tarafından 13 oturumda 44 bildiri sunulmuş; bu bildirilerin tümü, Trakya'nın dünü, bugünü ve yarını üzerine, 10 yıllık bir süre içinde gerçekleştirilen TRAKYA'DA SANAYİLEŞME VE ÇEVRE (1995-ÇORLU, 1997-KIRKLARELİ, 1999-EDİRNE), TRAKYA'DA KENTLEŞME VE YEREL YÖNETİMLER (2001-EDİRNE) Sempozyumlarına sunulan bildiriler arasında son derece değerli yerlerini almışlardır.

Sempozyumun hazırlık çalışmaları sırasında; 29 Mayıs 2005 tarihinde Edirne'de, 9 Temmuz 2005 tarihinde Tekirdağ'da, 17 Eylül 2005 tarihinde Kırklareli'nde ve 24 Eylül 2005 tarihinde Çorlu'da "ERGENE HAVZASI ÇEVRE DÜZENİ PLANI, UYGULAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ" konulu dört panel düzenlenerek varolan planın tanıtımı ve tartışılması amaçlanmıştır.

Sempozyum sırasında da "SANAYİLEŞME VE ÇEVRE SEMPOZYUMLARI İLE YAŞANAN SÜREÇ, ULAŞILAN SONUÇLAR VE IV. SEMPOZYUM İLE AMAÇLANAN HEDEFLER" başlıklı bir açılış sunumu yapılmış, birinci günün sonunda; "ERGENE HAVZASI ÇEVRE DÜZENİ PLANI VE BÖLGESEL PLAN" başlıklı bir panel, ikinci günün sonunda ise bir foruma dönüşen ve "BÖLGESEL STRATEJİK PLAN VE TRAKYA'NIN GELECEĞİ" başlığını taşıyan bir panel düzenlenmiştir.

Bütün bu etkinlikler sonucunda yapılan

ilk saptama açıkça şudur: Trakya'nın tüm kesimleri ve Makina Mühendisleri Odası; Trakya'nın sorunlarının çözümünün ve bölgenin sağlıklı bir geleceğinin sağlanmasının temel güvencesi olarak TRAKYA BÖLGESEL PLANI'ni görmektedirler Bu nedenle Trakya'nın ekolojik dengelerinin bozulmadan kalkınmasını isteyenler umutlarını ve çabalarını bu bölgesel planın yapılmasına ve uygulanmasına bağlamışlardır.

Gerçekten bu saptama ve talep; ne sadece Makina Mühendisleri Odası'nın ve giderek kalıcı bir kurula dönüşen sempozyum Danışmanlar Kurulu'nun öznel, kendisi ile sınırlı bir saptaması ve talebidir, ne de sempozyumlar bu sorun ve çözümlerin tartışıldığı biricik platformlardır.

Son 10 yıllık zaman diliminde, aynı sorunu ve çözüm yollarını tartışmak üzere Bakanlıklar, Valilikler, Belediyeler, gönüllü kuruluşlar ya da meslek odaları tarafından onlarca yerel etkinlik yapılmıştır. Sempozyum Danışmanlar Kurullarına katılan kişi sayısı ise, bildiri ile ve bildirisiz pek çoğu birden fazla olmak üzere 200'ü geçmiştir. Özellikle dördüncü sempozyumu destekleyen kuruluşların listesi, süreçle ilgili birçok kuruluşu içermektedir.

İlk sempozyum kararının alındığı 1994 yılından bugüne kadar yaşanan süreç, merkezî yönetimin yerel temsilcileri ve üniversite açısından yaklaşıldığında; 21 Şubat 1997'de Edirne'de "TRAKYA BÖLGESİ VALİLERİ TOPLANTISI" düzenlenmiş ve toplantı sonucunda çözüm önerileri ve tespitler 26 başlık altında derlenmiştir. Ayrıca 12 Şubat 1999'da Tekirdağ'da Trakya Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde "TRAKYA ÇEVRE SORUNLARI VE ÇÖZÜM

ÖNERİLERİ" paneli düzenlenmiş ve sonuçları 18 maddelik bildiri halinde yayınlanmıştır.

Yaşanan bu süreçte, hangi partiden olursa olsun hemen hemen tüm Trakya Milletvekilleri, soruna ve önerilere değişik dönem, düzey ve kapsamda olsa bile sahip çıkmışlar; özellikle 1997 yılı sonrasında sorunu Meclis gündemine taşıyıp gerekli kararları dönemin hükümetlerine aldırarak için çaba göstermişlerdir. Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR ve 33 arkadaşı ile Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan SARIÇAM ve 24 arkadaşı tarafından verilen "Ergene Nehrindeki Kirliliğin Belirlenmesi ve Çevreye Etkilerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi" konusundaki görüşme önergesine ek olarak Mecliste verilen önergelerin de birleştirilmesiyle kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun 25.04.2003 tarihli raporu bu çabaların son örneklerinden biridir.

Tüm bu gelişmelere bağlı olarak 23 Haziran 1999'da Trakya Üniversitesi'nce TRAKYA BÖLGESEL PLAN EŞGÜDÜM UYGULAMA ARAŞTIRMA MERKEZİ kurulmuş, 11 Kasım 1999'da III. Sempozyumun açılışında Çevre Bakanlığı ile Trakya Üniversitesi arasında ERGENE HAVZASI ÇEVRE DÜZENİ PLANI PROTOKOLÜ imzalanmıştır. Plan hazırlanırken 27 Aralık 2002'de Bakanlar Kurulu kararı ile TRAKYA ÇEVRE SORUNLARI ÇÖZÜMÜ HİZMET BİRLİĞİ kurulmuş, bu Birlik 8 Mart 2004 tarihinde TRAKYA KALKINMA BİRLİĞİ (TRAKAB) adını almıştır.

13 Temmuz 2004 tarihinde hazırlanan ERGENE HAVZASI ÇEVRE DÜZENİ PLANI, Çevre ve Orman Bakanlığı'nca onaylanmış, 7 Eylül 2004 tarihinde ise

ÇERKEZKÖY-ÇORLU-MARMA-RACIK-BÜYÜK KARIŞTIRAN MURATLI ÇEVRE DÜZENİ PLANI onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu onaylar ve yürürlüğe girme Trakya için yeni bir dönemin; IV. Sempozyum afişinin hemen üzerinde belirtildiği gibi “planlı dönem”in başlaması anlamına gelmektedir.

Bir başka saptama da; bu gelişmelerin Trakya’da son 10 yılda hemen hemen tüm kesimlerin birlikte yükselttiği bir talebin hayata geçmesi yönünde atılmış adımlar olması açısından olumlu ve somut kazanımlardır.

Fakat ne yazık ki, planların onaylanması sonrası geçen bir yıllık süre içinde, gerek planın kendisi ve gerekse planın uygulanması konusunda Trakya ve doğrudan planla ilgili kesimler (Valilikler, Özel İdareler, Belediyeler, Üniversite, Sanayiciler) arasında birçok konuda tartışma yaşanmıştır, yaşanmaktadır.

Bu tartışmalara planın kendisi açısından bakıldığında;

- 1) Çevre Düzeni Planının bir bölge planı ya da çevre yönetim planı olup olmadığı,
- 2) İmar planları ile ilişkisi,
- 3) Yürürlüğe girme süreci,
- 4) Dengeli bir gelişme ve kentleşmeye yönelik dinamizmi,
- 5) Yakın, orta, uzun dönemli stratejik ve pratik hedeflere sahip olup olmadığı,
- 6) Bazı alanlarda yaptırımların getirdiği ayrıntı düzeyi,
- 7) Bazı yaptırımların uygunluğu ve uygulanabilirliği, vb. açılardan açık ya da örtülü olarak sorgulanmıştır.

Bu tartışmalar sadece sürecin dışında kalan kesimlerin getirdiği eleştirilerden kaynaklanmamaktadır. Onaylanmış planın uygulanması, geliştirilmesi ve plana dinamik bir karakter kazandırılması, özetle tüm boyutları ile hayata geçirilmesi misyonunu üstlenmiş olan Trakya Kalkınma Birliği TRAKAB’ın kendisi ve TRAKAB’ı oluşturan en önemli öğelerden biri olan planın Trak-

ya kentleri ile ilişkisini kurarak bunları yerleşim birimlerinde uygulayacak olan Yerel Yönetimlerimiz, uygulamada karşılaşılan bazı sorunları çözüme kavuşturmak, plana dinamik bir karakter kazandıracak çalışmalar yapmak yerine kendi yetki ve hareket alanlarını kısıtladığını düşündükleri planın tümüne karşı çıkarak uygulamamak amacıyla bu ve benzeri sorunları gerekçe olarak göstermiş ve daha da ileri giderek planın yaptırımlarından ve kısıtlamalarından hatta planın bizzat kendisinden tamamen kurtulmak amacıyla “askıya alma” kararı alarak bu düşüncelerini açıkça ifade etmişlerdir.

Diğer yandan, planın hazırlanması yükümlülüğünü üstlenen ve plan uygulama hükümleriyle kendisine denetleme ve izleme görevi verilen Trakya Üniversitesi; onaylanmış planın hayata geçirilmesiyle ilgili olarak, ne doğal üyesi olduğu TRAKAB’ın planla ilgili uygulamalarında ne de yerel yönetimlerin TRAKAB’dan bağımsız uygulamalarında şimdiye dek bu görevini yerine getirememiştir. Daha vahimi ise Üniversite’nin planın müellifi olarak planın uygulanmasına yönelik çalışmalardan, karşılaşılan sorunlardan, ilgili Bakanlıkça plan notlarında yapılan değişiklikler ve ilavelerden dahi bilgi sahibi olmadığı ortaya çıkmıştır. Sempozyum sürecinde yapılan panellerde de bu süreçte başından beri emeğini ve birikimini koyarak katılan birkaç öğretim üyemizin kişisel gayreti dışında bu konuda kurumsal olarak en azından yoğun bir işbirliğine yönelik bir ortamın oluşması yolunda çaba harcanmadığı görülmüştür.

Çevre düzeni planının uygulanması ve hayata geçirilmesini, tüzüğü ile kendisine görev edinmiş olan TRAKAB ise adeta bu konudaki görüşünü beyan etmemeyi bir politika olarak seçmiş görünmektedir. TRAKAB’ın bir kurum olarak; değişik il ve ilçelerde yapılan sempozyuma hazırlık panellerine katılmaması, sempozyuma bildiri sunmaması ve sempozyum panellerinde yer almaması düşündürücüdür. Oysa TRAKAB’dan beklenen, bu sempozyuma bildiri sunarak, hem

hazırlık hem de sempozyum panellerine katılarak planın uygulanmasına yönelik süreci anlatması idi.

Aynı saptama, planın Trakya kentleri ile ilişkisini kuracak, onları yerleşim birimlerinde uygulayacak olan belediyelerimiz için de geçerlidir. Belediyelerimiz de, onaylanmış çevre düzeni planının uygulanması yolları ve uygulamada karşılaşılan sorunlar konularında resmi olarak herhangi bir görüş belirtmemişlerdir.

Bu durum, planı uygulamakla yükümlü olan belediyeler ve belediye mücavir alanları dışında da valiliklerin; ister bölge planı, ister çevre düzeni planı kapsamında olsun, plan ve planlamayı kendi yetki ve hareket alanlarını kısıtlayan salt teknik bir çalışma olarak gördüklerini göstermektedir ve bu durumdan çok rahatsız olduklarını dile getirmekten de hiç çekinmemişlerdir.

Bu yaklaşım, yine ne yazık ki söz konusu idarelerin bu ilgisiz yaklaşımı, planın yapıldığı 1999-2002 dönemi ile onanmak üzere uzun süre bekletildiği 2002-2004 süreci içinde de geçerlidir. DSİ XI. Bölge Müdürlüğü dışında söz konusu idareler, planlama döneminde de aynı yaklaşımla plana bilgi ve teknik veri desteğinden kaçınmışlar ve bugün planın uygulamasında karşılaşılan pek çok sorunun kaynağı olmuşlardır. Burada, DSİ XI. Bölge Müdürlüğü’nü, önerileri ve teknik veri desteği şeklindeki katkılarıyla tüm bu idarelerden özellikle ayrı tutmak gerekiyor.

Yine aynı yaklaşımla planın hazırlayıcısı Trakya Üniversitesi de bu planlama sürecinde konuyla doğrudan ilgili bazı kişi, kurum ve kuruluşları sürecin dışına itmiştir.

Ve gerçekten, bir yanıyla komik bir yanıyla trajik bir durum oluşmuştur: Erge- ne Havzası Çevre Düzeni Planı, Trakya Üniversitesince yapılmış, tartışmalı bir süreç sonunda Bakanlıkça onaylanmış ve ilgili kurumlara gönderilmiştir. Ama planın içeriği, hedefleri ve yaptırımları geniş kesimler tarafından bilinmemektedir. Plan “en azından resmi olarak” sadece bu kurumların bilgisi dahilinde

kalmış, topluma mal edilememiştir.

Unutulmamalıdır ki; Çevre Düzeni Planları açısından bakıldığında Erzene Havzası Planı'nın yapılmış olması Türkiye'de bir ilk değildir. Bu planların uygulamaya geçirilmesi de ilk değildir. Ancak hemen hemen yapılmış bütün planların ortak noktası hiçbirinin hedefine ulaşamadığı gerçeğidir.

Bölgesel Plan yada Çevre Düzeni Planları, teknik bir çalışma olarak, bu süreci yönetecek kuruluş da ister merkezî, ister yerel olsun sadece yönetimlerin yer aldığı bir mekanizma olarak görülür ve hayata geçirilmeye çalışılırsa; hiç kimsenin şüphesi olmasın Trakya'daki bu deneyim de hedefine ulaşmayacaktır. TRAKAB tüzüğünde yapılan değişiklikle Birlik üyeleri dışındaki unsurların Birlik Meclisi toplantılarına katılmalarının tüzükten çıkarılması, bu açıdan endişe verici bir sürece girme eğiliminin arttığı bir işaret olarak yorumlanabilir.

Çok daha vahim başka bir saptama da planın yasal sahibi olan Çevre ve Orman Bakanlığı, planın onaylanıp yürürlüğe girdiği 13.07.2004 tarihinden sonra yaşanan süreçte bu plana sahip çıkmadığı gibi, bir çok hedef ve yaptırımların "Özel taleplere özel çözümler" sunan plan notları üzerinde yapılan değişiklik ya da eklentiler ile aşıldığı veya aşılma-ya çalışılmasının gözlenmesidir. Bizzat Bakanlıkça planın müellifi olan Trakya Üniversitesine dahi bilgi verilmeden yapılan bu tür operasyonlar plana ve planlamaya olan inancı ve güveni sarsmaktadır. Bütün bunların arkasında planın uygulanmasının ertelenmesi yönündeki eğilimlerin olduğu da bilinen bir gerçektir.

Uygulamada karşılaşılan bir başka sorun da Çevre ve Orman Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlıkları arasındaki yetki kargaşasıdır. Bu sorunun çözümü için merkezî yönetim düzeyinde gerekli çabanın gösterilmediği gözlemlenmiştir.

Genel olarak bakıldığında; dünyada yaşanan küreselleşme sürecinde gelişmiş

ülkelerin uyguladığı politikalar; ülkemiz gibi az gelişmiş ülkelere özellikle "kalkınma" planları yapmayı değil, kendi planlarını uygulamayı dayatan politikalar. Bu politikalar "karşılaştırmalı üstünlük", "küresel rekabet", "etkinlik" v.b. kavramlar eşliğinde, az gelişmiş ülkelerin sanayileşmeden vazgeçmesini, kendi topraklarını uluslararası sermayenin dilediği gibi hareket edeceği alanlara, çok kullanılan deyimle "dikensiz gül bahçelerine" dönüştürmesini dayatmaktadır. Türkiye, bu politikaların yoğun olarak etkisi altında kalan bir ülke olarak; hem siyasal iktidarlar düzeyinde, hem de günlük yaşamın içinde "planlama" fikrinden epeyce uzun bir süredir uzaklaşmıştır. 2001 yılında yaşanan ekonomik ve siyasal kriz gelişmiş ülkelerle aramızdaki mesafeyi daha da arttırmıştır. Bugün ülkemizde planlama ekonomik anlamda IMF ve Dünya Bankası'na, sosyal ve siyasal anlamda da AB'ye bırakılmış ya da onların istekleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Diğer yandan, Trakya'daki sorunun temel kaynağı olan İstanbul'dan sanayinin göçü, değişik kesimler için doğrudan bir rant kaynağıdır. Hem neo-liberal politikaların etkisinde kalan, hem de bu göçün getireceği rantın peşinde olan kesimler, her türlü gerekçenin arkasına sığınarak "planlama" fikrine ve varolan tüm planlara karşı çıkararak, sürecin başarısız olması için ellerinden gelen tüm çabayı göstereceklerdir.

Bu "planlama" olgusuna karşı çıkış ve "rant" peşinde koşmak hırsları, hazırlık ve uygulama süreçlerinde tüm gereklilikler yerine getirilse bile, bir planın uygulanabilmesi koşullarını zorlaştıran unsurların başında yer alacaktır.

Zorluklar, sadece genel küreselleşme politikaları ve yerel rant ile de sınırlı değildir. Bu zorluklar ve yaşanabilecek sorunlara ilişkin saptamalar ve öneriler III. Sempozyumunda (1999-Edirne) ve Trakya'da Kentleşme ve Yerel Yönetimler Sempozyumunda (2001-Edirne) belirtilmiştir. Kısaca özetlenirse:

1) Bölgesel plan yapma ve uygulama deneyiminin hemen hemen hiç olma-

ması,

2) Bölge planının, kalkınma stratejisine yol gösterecek ulusal bir planın, kalkınma stratejisinin ve bu planın bir parçası olarak ulusal bir sanayileşme ve tarım politikasının olmaması,

3) Trakya'nın bölgesel plan ihtiyacının, genel ve daha büyük bir sorunun çözümü olarak görülen eğilimle İstanbul metropolünün desantralizasyonu politikası ile çelişmesi, dün olduğu gibi bugün de göz önüne alınması gereken ciddi sorunlardır. Bu sorunlar "yukarıdan aşağı" planlamanın ve uygulamanın darboğazları olarak görülmelidir. Bu darboğazları aşmanın temel güvencesi ve yöntemi; bu süreci aynı zamanda geleceğimizi organize ettiğimiz bir süreç olarak yaşamak ve bölgesel planı, ilgili tüm tarafların uzlaştığı kamusal bir belgeye dönüştürmektir.

Bu durumda ise;

1) Her ne kadar bölgesel plan ihtiyacı genel bir kabul görse de ülke çapında düşük düzeyde seyreden karar alma süreçlerine demokratik katılımın Trakya'da da görülmesi ve gerekli kurumların yaratılmamış, yaratılanların çoğunun ise işlevsiz olması ,

2) Hem planlama çalışmalarına katılımı gereken, hem de tüm çalışmalar çevresinde bir uzlaşmayı sağlayacak ve kendi üyelerini sürece katacak olan değişik örgütlerin (sendikalar, kooperatifler, köylü birlikleri, meslek örgütleri, kamu ve özel yatırımcı kuruluşları, bilim ve araştırma kuruluşları, kitle iletişim araçları vb.) "plan" hazırlama ve uygulama süreçleri üzerine hemen hemen hiç bir becerisinin gelişmemiş olması,

3) En geniş kesimler açısından bakıldığında "planlı" bir süreçte yaşamak konusunda, hiç bir deneyimimizin bulunmaması, karşımıza "aşağıdan yukarıya" düzenlenecek bir planlama sürecinin çözüm üretmemiz gereken sorunları olarak çıkmaktadır

Tüm bu yaşanan süreç sonunda MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI aşağıdaki saptama ve önerileri yapmaktadır:

1) Trakya'da yaşanan 10 yıllık süreç,

tüm sorunlarına karşın hem ulusal hem uluslararası ölçekte, yeni, yepyeni bir süreçtir. Bir bölge halkı, tüm kesimleri ile birlikte günlük yaşamına müdahale etmenin, geleceğini planlamanın araçlarını ve yöntemlerini üretmeye çalışmaktadır. Bu yeni sürecin, yasalaşma aşamasında olan Bölgesel Kalkınma Ajansları ile hiçbir ilişkisi yoktur. Hatta, bu örgütlerin hedefleri ile zıt hedefler taşıdığı söylenebilir.

2) Trakya Bölgesel Planı Trakya için bir umuttur ve bu plan aynı zamanda Trakya'nın sürdürülebilir ve dengeli kalkınma stratejisinin somut bir belgesi olmalıdır.

3) Bu planın bugünkü uluslararası ve ülke koşullarında başarılı olabilmesinin tek ve biricik koşulu, Trakya'da yaşayan tüm kesimlerin uzlaştığı, ilgili kuruluşların onayını almış "kamusal bir belgeye" dönüşmesidir.

4) Varolan Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı, içeriğinden ve hatta değişik Bakanlıklar ya da kurumlar arasındaki yetki sorunlarından bağımsız olarak, sadece ve sadece kamusal bir belgeye dönüşmemesi nedeniyle de "bölgesel plan" olarak görülemez.

5) Trakya'da imara açılmış araziler ve sanayiye ayrılmış bölgeler, bölgesel planın hazırlanma süresi için yeteri kadar büyüktür. Bu nedenle, Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'nın bu konudaki yaptırımları uygulanmalı, TRAKAB bu planda varolan yaptırımları uygulamak ve hedeflerine ulaştırmak için gerekli adımları atmalıdır.

6) Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı için merkezî düzeyde gelecek en büyük baskı; Planın getirdiği koruma ilkelere "plan notlarında değişiklikler ve ilaveler" ile "aşılması", ortadan kaldırılması ve uygulamanın tekrar eski durumuna dönmeleridir.

7) Aynı biçimde, TRAKAB bugünkü yapısıyla yetersizdir; bölgesel planın hazırlanması ve uygulanması sürecinde, bu sürecin başarılı olmasını sağlayacak kapsamda bölgesel üst örgüte dönüşmelidir.

8) TRAKAB, bu dönüşme sürecinde, bazı hukuksal boşluklar olsa dahi, ilgili tüm kesimlerin demokratik bir biçimde temsil edildiği mekanizmaları ve çalışma ilkelerini oluşturmalıdır.

9) Bu çalışma ilkeleri; demokratikliği, katılımcılığı, açıklığı teşvik eden, gönüllüğü, işbirliğini ve uzlaşmayı esas alan, verimliliği ve etkinliği güvence altına alan ilkeler olmalıdır.

10) Bu mekanizmaların oluşturulması ve çalışma ilkelerinin belirlenmesi sonrasında; oluşturulacak uzmanlık birimleri aracılığıyla varolan Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'nın eleştirel analizi yapılmalıdır.

11) Bu analiz sonrasında, hazırlanması gereken planlara yönelik bir iş planı çıkarılmalı ve

-Planın amaçları, hedefleri ve öncelikleri,

- Planın tarihsel ve yersel ve sektörler kapsamı,

- Planın ölçeği,

- Hazırlık sürecine katılacak kurum ve kuruluşlar,

- Hazırlık çalışmalarının yürütülme biçimi,

- Planın yaptırım gücü ve bu gücün hukuksal temeli,

- Finansmanın sağlanması, kullanılması ve denetimi,

- Uygulamaların izlenme araç ve yöntemleri,

- Revizyon ya da güncelleştirmelerin yapılma yöntemleri,

belirlenmelidir.

12) Bu çalışmaların bitirilmesi sonrasında ulaşılan sonuçlar hakkında tüm kesimler; seminerler, toplantılar vb. düzenlenerek, hazırlanan broşürler, posterler, vb. yayınlar ile bilgilendirilmeli; yerel kitle iletişim araçlarının konuya sürekli ilgi göstermesi sağlanmalıdır.

13) Tümünü teknik bir süreç olan ve çok doğal olarak uzmanların katılımıyla yapılacak olan planların hazırlanma/revizyon süreci için gerekli koşullar ve olanaklar sağlanmalıdır.

14) Doğrudan Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'ndan alınan ve uygulamaya sokulan ya da yeniden yapılmış olan taslak planlar için yerleşim birimleri bazında tartışma ortamları yaratılmalı; planlar hakkında görüş ve öneriler toplanmalıdır.

15) Bu görüş ve öneriler göz önüne alınarak, taslak planlar onaylanmış planlara dönüştürülmeli, revize edilmeli ve kesinleştirilmelidir.

16) Uygulama süreci, belirlenmiş araç ve yöntemlerle izlenmelidir.

Makina Mühendisleri Odası; yaşanacak sürecin birçok belirsizlikler taşıdığına, aşılması son derece güç engeller içerdiğinin bilincindedir. Fakat, Trakya'da yaşanan süreç umutlu olmamız için de birçok gösterge içermektedir. Bu göstergelerin en başında, konunun sürekliliğinin sağlanmış olması gelmektedir.

17) Bu sürekliliği güvence altına almak için belirsizlikler aşılan dek bir koordinasyon, bilgilendirme, talep ve uyarılarda bulunma vb işlevleri üstlenen; kısacası sürece müdahalede bulunmayı hedefleyen; dileyen tüm kuruluşların katılabileceği, sivil bir platform oluşturulmalıdır. Bu platform kendi amaç ve hedeflerini, çalışma ilkelerini kendisi oluşturmalıdır.

Bundan sonra nasıl bir gelişme yaşanacağını başta merkezî yönetimler, Belediyeler, Üniversiteler ve ilgili uzmanlar olmak üzere, planlama, araştırma kuruluşlarının, meslek örgütlerinin, sendikaların, kooperatiflerin, gönüllü kuruluşların, kısacası ilgili tüm kesimlerin iradesi belirleyecektir.

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI şimdide dek olduğu gibi bundan sonra da; yaşadığı bu topraklara ve bu topraklarda yaşayacak olan gelecek kuşaklara karşı duyduğu sorumluluğun gereği olarak üzerine düşen görevleri seve seve üstlenecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

TMMOB

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

VI. ÖLÇÜMBİLİM KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ KAMUOYUNA DUYURULDU

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Eskişehir Şube yürütücülüğünde gerçekleşen VI. Ölçümbilim Kongresi Sonuç Bildirisi kamuoyuna duyuruldu

VI. Ulusal Ölçümbilim Kongresi, Makina Mühendisleri Odası adına Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi tarafından Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Meşelik Kampüsü Prof. Dr. Necla Özdemir Konferans Salonunda 17-18 Kasım 2005 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Kongrede, "AB Teknik Mevzuatı ve Türkiye'deki Durumu", "CE İşaretlemesi ve Uygulamaları", "Piyasa Denetimi ve Gözetimi" konularında 3 adet panel; "Ölçümbilim Konusunda Dünya ve Türkiye'deki Mevcut Durum ve Değerlendirilmesi", "Bilimsel Ölçümbilim", "Endüstriyel Ölçümbilim" ve "Yasal Ölçümbilim" ana başlıkları altında 5 oturumda 20 bildiri ile ayrıca 20 adet poster bildiri sunulmuştur.

Ayrıca; Kimyasal Kalibrasyon-Akış Kapları ve Rotasyonel Vizkozimetreler, Endüstriyel Tesislerde Infra-Red Termometre, Termal Sıcaklık Kamerası Kullanılarak Koruyucu Bakım Çalışmaları, Genel Metroloji ISO-9000 7.6 Maddeleri, Dokümantasyon ISO 17025 Standart Tanıtımı, Boyutsal Kalibrasyon-Kumpas, Mikrometre, Ölçüm Belirsizliği ve Manometre Kalibrasyon Belirsizlik Örneği konularında 70 kişinin katıldığı 5 atölye çalışması gerçekleştirilmiştir. Kongreyle birlikte düzenlenen VI. Ulusal Ölçümbilim Ölçme Takımları ve Cihazları Sergisi'ne 7 kurum ve kuruluş katılmış, faaliyetleri hakkında bilgi aktarımında bulunarak cihaz ve ekipmanlarını sergilemişlerdir.

Kongrede yapılan değerlendirmelerden hareketle aşağıdaki Sonuç Bildirgesi kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Küreselleşme sürecinin yaşandığı dünyamızda, ulusal devletlerin sanayi ve ekonomileri zayıflatılarak küresel güçlerin egemenliği pekiştirilmektedir. Bu süreçte emek yoğun teknolojilerden ileri teknoloji uygulamalarına geçiş çabaları ulusal sanayimizi, ekonomimizi ve dolayısıyla Ölçüm Bilim teknolojilerini de yoğun bir şekilde etkilemektedir. Türkiye'nin Ölçüm Bilim ve özellikle kalibrasyon, eğitim-belgelendirme, akreditasyon alanında uluslararası alan ve organizasyonlarda eşit haklar elde etmesi için ulusal bir örgütlenmenin gerçekleştirilmesi ve bu konuyla ilgili ciddi ve yaygın bir uğraş verilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde bu alanda gözlenen çok yönlü eksiklikler, sanayimizde büyük sıkıntılar yaşanmasına neden olmaktadır. Yasal düzenlemelerin henüz yaşama geçirilememesi, personel ve eğitim eksikliği, kalibrasyon, akreditasyon ve izlenebilirlik konularındaki yetersizlikler bu alandaki üretimleri kısıtlı kılmaktadır.

Bu konularda Kongre gündemi çerçevesinde görüşülüp tartışılan konular ve yapılan vurgular ile bağlantılı olarak

saptanan gerekliliklerin uygulamaya geçirilmesi, ulusal ölçümbilimin gelişmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

1- Türk Standartları Enstitüsü CEN (Avrupa Standartlar Komitesi,) CENELEC (Avrupa Elektronik Standartlar Komitesi) üyesi olmakla birlikte, Avrupa Birliği standart hazırlama çalışmalarına ülke olarak katkımız istenen düzeyde değildir. Ulusal, uluslararası ve bölgesel standartlara henüz hazırlık aşamasında iken katılım sağlanmalıdır. Bu konuda meslek odaları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve tüketici örgütlerine önemli görevler düşmekte ve bu kesimlerin ulusal yansımaya teminen aynı komitelere katılımı sağlanmalıdır.

2- İthal malların denetiminin gümrüklerde yapılmasının, mal çeşitliliği ve sayısı göz önüne alındığında, zaman ve para açısından büyük kayıplara neden olmakta, konunun risk değerlendirme temeline dayalı riskli ürünler, riskli ülkeler yaklaşımıyla gerçekleştirilmeli ve bunun için gerekli altyapı konuyla ilgili Makina Mühendisleri Odası ile bütün tarafların bir araya gelmesiyle oluşturulmalıdır.

3- Teknik Mevzuatın uyumlaştırılması kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde oluşturulan teknik komitelerde Makina Mühendisleri Odası ve diğer meslek odalarının temsiliyeti mutlaka sağlanmalıdır.

4- TÜRKAK tarafından akredite edilen personel, sistem ve ürün belgelendirme kuruluşları, deney ve kalibrasyon laboratuvarları ile muayene kuruluşları sayısının yeterli sayıda olmamasından hareketle, bu konuda TÜRKAK ve yetkili kuruluşların gerekli özendirme ve yönlendirmeleri yapması, teşvikler sağlanması gerekmektedir. Üniversite laboratuvarlarının akredite edilerek kullanımlarının önemli bir rahatlık sağlayacağı hususu Kongrede ayrıca belirtilmiştir.

5- Kongrede AB ile ülkemiz arasında gerçekleştirilmekte olan üyelik müzakerelerinin 35 alanda sürdürüldüğü belirtilerek, bunların arasında yer alan 17 alanın Sanayi ve Ticaret Bakanlığı sorumluluğunda yürütüldüğü ifade edilmiş, Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Makina Mühendisleri Odası ve meslek odalarından bu sürece katkı beklediği belirtilmiştir. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) önderliğinde başta Makina Mühendisleri Odası olmak üzere TMMOB'ye bağlı diğer Odaların bu süreci mücadele süreci olarak değerlendirdiği ve beklenen katkının sağlanması için çalışmalar yürütüldüğü bilgisi verilmiştir.

6- Teknik mevzuat uyumu konusunda gelişmeler olduğu, ancak uygulamada aynı gelişmenin olmadığı, bunun da altyapı yetersizliklerinden (standartlar, belgelendirme ve

onaylanmış kuruluş yetersizliği ile akredite laboratuvarların eksikliği vb.) kaynaklandığı belirtilerek, içinde bulunulan durumun gerek maddi gerekse mühendislik uygulamalarını içeren kaynakların kullanılmaması nedeniyle ülkemiz için kaygı verici olarak değerlendirilmiştir.

7- Piyasa gözetimi ve denetiminin 4077, 4703 kapsamında yapıldığı ancak geçiş süreci sıkıntılarının yaşandığı dönemde gerekli görülen iyileştirme ve değerlendirmelerin bütün tarafların katılımıyla gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

8- Onaylanmış Kuruluş süreci yaşayan Makina Mühendisleri Odası'nın başvuruda bulunduğu 6 konuda (makina emniyeti, asansör, sıcak su kazanları, gaz yakan cihazlar, basınçlı ekipmanlar, basit basınçlı kaplar) gerek personel, gerekse örgütsel yaygınlık çerçevesinde artıları olduğu, bu bilgi birikimiyle piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinde aktif rol alabileceği gerçeği ortaya çıkmıştır.

9- Öçümbilimin temel alındığı derslerin, gerek teknik lise eğitim programlarına gerekse mühendislik eğitimi programlarına dahil edilmesinin uygun olacağı belirtilmiştir.

10- Akredite olmuş kuruluş sayısının AB'de 7.000 civarındayken, ülkemizde bu

sayının 84 olmasının çok yetersiz kaldığı, bunun büyük miktarda döviz kaybına sebep olduğu ve bu sayının en azından ulusal sanayimiz için yeterli düzeye gelmesi doğrultusunda tüm kesimlerin ortaklaşa bir çaba içine girmesi gerektiği, ülkemizdeki yetişmiş eleman potansiyeli göz önüne alındığında öz kaynaklarımızın yeterince değerlendirilmediği sonucuna varılmıştır.

VI. Ulusal Ölçümbilim Kongresi'nin çağdaş, bağımsız, demokratik, sanayileşen, üreten bir Türkiye yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancı ile yukarıdaki görüş ve önerilerimizin yaşama geçirilmesinin takipçisi olacağımızı bildiririz.

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

2. ULUSAL MÜHENDİSLİK ÖLÇMELERİ SEMPOZYUMU YAPILDI

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından ortaklaşa düzenlenen 2. Ulusal Mühendislik Ölçmeleri Sempozyumu, 23-25 Kasım 2005 tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Sempozyum açılışında sırasıyla Doç. Dr. Halil Erkaya (Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı), Prof. Dr. Doğan Uçar (İTÜ Jeoloji ve Fotogrametri Mühendisliği Bölüm Başkanı, Prof. Dr. Derin Orhon (İTÜ İnşaat Fakültesi Dekanı), Hüseyin Ülkü (HKMO Yönetim Kurulu Başkanı), Prof. Dr. Faruk Karadoğan (İTÜ Rektörü) konuşular.

Jeodezi bilimini oluşturan temel bilim dallarından biri olan mühendislik ölçmeleri, jeodezi ve fotogrametri mühendisliğinde çok geniş bir uygulama alanına sahiptir. Ülkemizde mühendislik ölçmeleri, haritacılık, inşaat, maden, jeoloji, jeofizik, makine, gemi inşaa vb. sektörlerde çeşitli alt yapı ve sanayi hizmetleri içinde kendine yer bulmuştur. Çok sayıda ve

birbirinden oldukça uzak disiplinlerle bir arada çalışma zorunluluğu bulunan işlerde farklı ve çok çeşitli mühendislik ölçmeleri uygulamaları ortaya çıkmaktadır. Durum böyle olunca da mühendislik ölçmeleri uygulamaları, bir noktada jeodezi ve fotogrametri mühendisliğinin dışı dönük olan yüzünü yansıtmaktadır. Bu sempozyum kapsamında mühendislik ölçmelerinin

ülkemizdeki uygulamalarını tanıtmak, uygulayıcıların karşılaştıkları sorunları ortaya koymak, mühendislik ölçmeleri konusunda mevcut olmayan standartların önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

Sempozyuma TMMOB yönetim kurulu üyesi Nail GÜLER, HKMO yöneticileri ile birçok kurum ve kuruluş temsilcileri katılmıştır.

KORUMA SEMPOZYUMU DİYARBAKIR'DA GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından 24-26 Kasım 2005 tarihlerinde Koruma Sempozyumu Diyarbakır'da gerçekleştirildi

Sempozyum açılışında ŞPO Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Demirdizen, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Sönmez, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile Çekül yetkilisi Gökhan Kılıçkırın ve Kültür ve Tabiat Varlıkları ve Müzeler Genel Müdür Yardımcısı Yalçın Kurt konuşma yaptılar.

Sempozyumda, Tarihi, Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması ve Planlama, Yeni Yasal Düzenlemeler, Modeller ve Araçlar, Koruma Kurulları Deneyimleri, Planlama Deneyimleri-Uygulamaları, Karşılaştırmalı Yöntem ve Araçlar başlıklı oturumların yanı sıra, Yerel Yöneticiler Özel Oturumu ile bir panel gerçekleştirildi.

Sempozyum açılışında TMMOB Yönetim Kurulu adına konuşan Yönetim Kurulu Üyesi Remzi Sönmez şunları söyledi:

TMMOB Başkanı Sn. Mehmet Soğancı'nın TMMOB'nin daha önceden planlanmış başka bir toplantısı nedeniyle aramızda olmadığını, toplantıya başarı dilekleri mesajını ileterek hoşgeldiniz diyor ve TMMOB adına saygılarımı sunuyorum.

Diyarbakır insanlık ve uygarlık tarihinin yeşerdiği, ortaya çıktığı insanlığın ilk kez yerleşik düzene geçtiği, tarım ve hayvancılığı öğrendiği "verimli hilal" olarak adlandırılan bölgede yer almaktadır. Günümüzden 10.000-8000 yıl önce bu bölgede kurulmuş olan yerleşim yerleri yalnızca Anadolu ve Mezopotamya için değil tüm dünya uygarlık tarihinde büyük öneme sahiptir. 5000 yıllık bir tarihi olan Diyarbakır kenti ise, Hurrilerden günümüze sayısız uygarlığın izlerini bıraktığı önemli bir kenttir. Diyarbakır kenti surları ile surlu yeralan sayısız anıtsal yapı ve sivil mimarlık eserleri, tüm yıpranmışlığına ve tahribe karşın zengin bir kültürel birikimi temsil etmektedir. TMMOB Şehir Plancıları Odası'nca gerçekleştirilen "koruma sempozyumunun"

Diyarbakır'da yapılması bu nedenle anlamlıdır.

Bu sempozyumun ülkemizde, kültürel mirasın korunması konusunda, çok önemli düşünsel katkıları bulunan, bu konudaki bilinçlenmeye, eğitime ve uygulamalara önderlik eden hocamız Prof. Gönül Tankut onuruna düzenlenmiş olması, değer bilirliliğin bir örneği olarak görmekteyim. Bu nedenle odamızı kutluyorum

Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğinin 50 yıllık örgütsel birikimi ve gelenekleri her dönemde bilimi ve teknolojiyi halkın çıkarları doğrultusunda kullanılması yönünde oluşmuştur. Çalışmalarını iki ana doğrultuda yürüten TMMOB, bir yandan mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanında, sanayileşmeden, çevreye, tarımdan kentleşmeye kadar ülke sorunlarına ilişkin her konuda görüşlerini, çözümlerini ülke kamuoyu ile paylaşır ve mücadelesini bu yönde sürdürürken diğer yandan da üyelerinin mesleki gelişimine, eğitimine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. Odalarımızca yapılmakta olan bu mesleki toplantıları, üyelerle iletişimin güçlendiği örgütümüzün kaynaştığı toplantılar olarak görmekteyiz.

TMMOB'un çabası, çevrenin korunması, yaşanabilir, afetlere karşı güvenli, sağlıklı kentsel çevrenin oluşturulması, yönündedir. Sermayenin kentler üzerindeki kural tanımayan egemenliği, kentsel çevreyi ve yaşamı olumsuz etkileyecek, kimliksizleştirerek sürece dönüşmektedir. TMMOB bu nedenle, kentsel arazi talanına, plansızlığa, kural dışı yapılaşmaya karşı koymakta ve tarihsel ve kültürel mirasın korunması yönündeki mücadelesini sürdürmektedir.

Son dönemde İstanbul'da gündeme getirilen, kamuoyunda da yoğun olarak tartışılan projeler, bu olumsuzlukların en çarpıcı örneklerini oluşturmaktadır. Haydarpaşa'dan Galataporta, Cevahir İşmerkezinden, Dubai Kulelerine, öne sürülen projelerin İstanbul kentinin tarihi kimliğine,

silüetine, ulaşımına, trafiğine, altyapısına, yaşam çevresine olumsuz etkileri bizlerce bilinmektedir. Kent içinde toplumun değeri olan değerli arsalar rant uğruna özelleştirilmekte, rant alanlarına dönüştürülmektedir. Yapılan yatırımların bedeli ise

kentlilere, halka ödettirilmektedir. İstanbul'un ihtiyacı, yeni kimlikler yaratma, yeni rant kapıları açmak değil, deprem bekleyen kentle güvenli yapılaşma ve yaşanabilir çevreler için planlı dönüşümün sağlanmasıdır.

Kültürel birikimi yok eden yalnızca rant odakları değil, Göçler ve kentsel yoksulluk da yaşam çevremizi, kültürel değerlerimizi yok eden, tehdit eden örseleyen gelişmelerdir. Kırsal kesimden gelen yoksulların kendilerine yaşam alanı olarak seçtikleri eski geleneksel dokular giderek sosyal, ekonomik ve mekansal çöküntü alanlarına dönüşmektedir.

Diyarbakır bu konuda en çok etkilenen kentlerimizden birisidir.

Diyarbakır'da Sur içinde DİSKİ tarafından yapılan bir araştırma 1946 evin tarihi doku izlerini taşıdığını ve %77'sinin restorasyona uygun olduğunu göstermektedir. Son 30 yılda bunların çoğu harap olmuş veya yokolmuştur. Tescilli 266 yapının 160'ı Sivilmimarlık eseridir. Buna karşın 5000 yeni yapı çevreye uyumsuzdur. Göçler, özellikle 1990 larda yaşanan zorunlu göçler, tarihi Suriçini de vurmuştur. Bölgede elverişsiz yaşam koşulları, sosyal ve ekonomik sorunlarla birlikte yapısal bir çöküş süreci yaşanmıştır. İşsizlik, kamu ve altyapı hizmetlerinin yetersizlikleri, kaçak yapılaşma tarihi ve mimari çevrenin bozulmasını da beraberinde getirmiştir.

Çatışma ve gerilim ortamı, göçler ve yoksulluk kentsel yaşamı ve kültürel birikimi de örselemektedir. Sayısız nedenin yanısıra, barış, eşitlik ve demokrasi, sağlıklı yaşanabilir kentsel dokuların ve sosyal yapıların oluşturulması için de yaşamsaldır. TMMOB bu nedenle, kültürel kimliklerin yok sayılmasına şovenizme şiddete karşı kardeşlik ve barış savunmaktadır.

Anayasanın 63. maddesi, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasını güvence altına almıştır. 2863 Sayılı KTVK yasa ise bu alanı düzenlemektedir. Bu yasada 5226 Sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler, Sit Alanlarının tesbitinden, yönetimine, planlanmasına ve uygulamasına yönelik bir dizi değişiklik ve yeni ilik getirmiştir. Koruma planlarının uygulanması konusunda İmar Mevzuatında dahi olmayan yeni araçlar tanımlanmış yerel yönetimlerde korumaya yönelik yeni örgütlenmeler öngörülmüştür. Koruma amaçlı planlamayı çeşitli uzmanlardan oluşan bir ekip çalışması olarak tarif eden düzenlemeler yapılmıştır. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması için kaynak oluşturma amaçlanmıştır.

Bu olumlu düzenlemeler uygulama fırsatı bulamadan, aynı konuda çıkartılan başka bir yasa ile bu düzenlemelerin etkisi ve uygulama alanı daraltılmıştır. Harizan 2005'te yasallaşan 5366 Sayılı, Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Kanunu, Sit alanlarında yapılacak yenilemeleri esas alan, rant odaklı bir düzenleme olarak görülmektedir. Bu yasa ile, Koruma Kurullarını baypas edecek biçimde alana ve projeye özgü yeni Kurullar oluşturulacak, plan bütünlüğü ilkesini hiçe sayan parçacı yaklaşımlarla korumayı, sağlıklılaştırmayı, iyileştirmeyi değil, rant paylaşımını, yenilemeyi odağına alan dönüşümler gerçekleştirilecektir.

Sempozyum da bu konuları derinlemesine tartışacağız. Sempozyumun aynı zamanda, kente, planlamaya ve koruma eylemlerine dar mesleki çıkarlar açısından bakmaksızın önemli bir tartışma platformu olacağı koruma konusunda yeni açılımlar oluşturacağı düşüncesindeyim.

Saygılarımla başarılar diliyorum.

6. ULUSAL BETON KONGRESİ GERÇEKLEŞTİ

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, 16-17-18 Kasım 2005 tarihinde geleneksel kongrelerinden biri olan 6. Ulusal Beton Kongresi'ni Yüksek Performanslı Betonlar konulu olarak Prof. Dr. Yaşar Atan anısına gerçekleştirdi.

Bu kongrede Prof. Dr. Yaşar Atan'ı anma bildirileri dışında 42 bildiriye yer verilmiş ve toplam 13 oturum düzenlenmiştir. Bu bildirilerde yüksek performanslı betonların üretim süreçleri ve özellikleri tartışılmıştır.

Kongreye üniversitelerden ve özel sektörden bildirileri ile ve izleyici olarak katılım yoğun bir şekilde gerçekleşmiştir.

Kongre 1979 yılında kaybedilen Prof. Dr. Yaşar Atan anısına yapılması nedeni ile "Yaşar Atan'ı Anma Oturumu" gerçekleştirilmiştir. Ayrıca oturumda Prof. Dr. Yaşar Atan'a ait fotoğrafların slayt gösterisi yapıldı. Kongre sonunda ayrıca kapniş ve değerlendirme oturumu da yapıldı. Üç gün süren kongrede sergi standları da yer aldı.

İLETİŞİM KONGRESİNİN İKİNCİSİ ADANA'DA YAPILDI

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi, Çukurova Üniversitesi Elektrik Elektronik - Bilgisayar Mühendisliği Bölümleri ve TÜBİTAK tarafından II. İletişim Teknolojileri Ulusal Sempozyumu (İTUSEM) 17 - 18 Kasım 2005 tarihinde Çukurova Üniversitesi Balcalı kampüsünde gerçekleştirilmiştir.

II. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ ULUSAL SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

İletişim duygu, düşünce ve bilgilerin telefon, televizyon, radyo ve bilgisayar gibi her yolla başkalarına aktarılması amacıyla yürütülen bilgi alışverişi, bilişim ve haberleşme olarak tarif edilebilir.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi, Çukurova Üniversitesi Elektrik Elektronik - Bilgisayar Mühendisliği Bölümleri ve TÜBİTAK tarafından II. İletişim Teknolojileri Ulusal Sempozyumu (İTUSEM) 17 - 18 Kasım 2005 tarihinde Çukurova Üniversitesi Balcalı kampüsünde gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde ve Dünyada iletişim alanındaki teknolojileri ve politikaları, bilimsel, teknik, toplumsal yönleriyle değerlendirilen sempozyuma üniversitelerden akademisyen ve öğrenciler, kurumlardan mühendis ve kurum temsilcileri, meslek odalarından oda temsilcilerinin yoğun bir katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

İTUSEM'de, ülkemizde ve dünyada hızlı bir gelişme gösteren iletişim teknolojileri alanında yapılan bilimsel ve teknik çalışmaların tartışılmasına zemin oluşturulması; üniversiteler, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarındaki araştırmacılar arasındaki bilgi alışverişinin sağlanması, sektördeki gelişmeler, topluma etkileri, konu ile ilgili hukuksal sorunlar ve önlemlerin tartışılacağı akademik bir platform oluşturulması ve aynı zamanda sektördeki çeşitli kuruluşların bir araya getirilmesi hedeflenmiş bu hedefe uygun bilimsel bildiriler, paneller ve söyleşiler gerçekleştirilmiştir.

16 kişilik yürütme kurulu, 75 kişilik danışma kuruluyla gerçekleştirilen İTUSEM'de 56 sunum 1 poster bildiri, 100 e yakın akademisyen tarafından hazırlanmış ve sunulmuştur.

Sempozyum kapsamında Göksel AYMAZ'ın "Modern Dünyada İletişim ve Sosyo-Kültürel Ortam" konulu söyleşisi ve

diğer panelistler tarafından "Ulusal İletişim Politikaları ve Özelleştirme" konusu irdelenmiştir. Sempozyum açılışında gerçekleştirilen Dr. Fikret YÜCEL'in "İletişim Teknolojilerindeki Gelişmeler ve Türkiye İletişim Politikalarının Öyküsü" konulu sunumu ilgiyle izlenmiş ve Türkiye'nin iletişim alanındaki yanlış politikalarını açıkça ortaya koymuştur.

Sempozyumdaki bildiriler:

Yayıncılık, İletişim kavramı ve teknikleri, Uygulamalar ve Servisler, İletişim altyapısı adı altında dört ana konudan oluşmuş;

Akıllı anten sistemleri, Sınır ağı tasarımı, Uydu sistemleri, Filtreler, Propagasyon, Bluetooth kablosuz iletişim teknolojileri, Elektromanyetik radyasyon ölçümleri, Dijital radyo ve yayıncılığı, Enerji iletim hatlarından ses ve veri iletimi, Mobil iletim, Optik, Radar sistemleri, Kaos, Uzaktan izleme, VoIP teknolojisi, Yapay sinir ağları, Telekomünikasyon politikalarıyla ilgili ve benzer birçok konu sunulmuştur.

Yeni iletim teknolojileri öncelikle mobil iletişim ve İnternet teknolojileri, çok hızlı değişen ve hızla yenilenen pahalı yatırımlar gerektiren teknolojileridir. Mobil iletişim teknolojileri üzerinden veri iletişimi her geçen gün daha yüksek hızlara erişmektedir. Ancak üretici firmaların yeni teknoloji belirlenmesinde ve yaygınlaşmasında büyük oranda çıkar etkisi görülmektedir.

Sempozyumda ortaya çıkan sonuçlardan birisi ülkemizin teknolojiyi üretmekten çok teknolojiyi tüketen, bu yönle ülke kaynaklarını çok uluslu iletişim şirketlerine aktaran bir görünüm arz etmiştir.

Çözüm için sorunların doğru tanımlanarak, dünyadaki gelişmeleri iyi izleyerek ülkemizin ekonomik ve sosyal özelliklerine yanıt veren yeni iletişim politikaları oluşturulmalı ve kaynaklar kararlı bir biçimde bu amaca uygun olarak aktarılmalıdır.

6. ULUSAL ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

Çevre Politikaları ve Temiz Üretim başlıklı açılış bildirilerinin sunulduğu kongrede Havza ve Su Ortamı Modellemesi, Hava Kirliliği, Çevre Politikaları, Çevre Biyoteknolojisi, Temiz Üretim Uygulamaları, İçme Suları, Endüstriyel Kirlenme Kontrolü, Fiziksel / Kimyasal Arıtım, Katı Atık Yönetimi, Reaktör Modellemesi / Çevresel Modelleme, Sulak Alanlar / GDO başlıklı oturumlarda bildiriler sunuldu.

VI. ULUSAL ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası iki yılda bir, her biri farklı birimlerimizce düzenlenen Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi'nin altıncısını 24-26 Kasım 2005 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirmiştir.

Meslek alanımızda üretilen bilimsel ve teknolojik değerlerin en geniş kesimlerce paylaşılmasını ve tartışılmasını amaçladığımız Kongremiz, ilgili tüm akademik çevreleri, yasa koyucu ve uygulayıcıları, denetleyicileri, teknolojiyi üreten ve uygulayan tüm kesimleri buluşturan önemli bir platform olmuştur. Pek çok üniversiteden akademisyen, bürokrat, mühendis, sektör temsilcisi, üye ve çevre mühendisliği öğrencilerinin katıldığı Kongremiz yaklaşık 500 kişi tarafından izlenmiştir.

Kongremizde çevre alanında iki önemli konuda kamuoyu oluşturulması hedeflenmiş ve Kongre'nin ana teması "Ulusal Çevre Politikaları-Temiz Üretim" olarak belirlenmiştir.

Ülkemizde kentleşme, sanayileşme, tarım, enerji ve madencilik alanlarında çevre en önemli sorun olarak önümüzde durmaktadır. Alıcı ortamların kirlilik özümseme kapasitelerinin aşımaya başlanması, doğal ortamdaki dengelerin geri dönüşü zor/imkansız bir şekilde değişiyor olması, çevre kirliliği kaynaklı büyük ölçekli sağlık sorunlarının gündeme gelmesi, doğal varlıkların hızla tüketilmesi vb. süreçler sorunların boyutunu ve toplumsal duyarlılığın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu noktada, politika eksikliği ve yanlış politikalar, bilim ve teknolojiyi göz ardı eden yaklaşımların sonuçları ne yazık ki ülkemiz ve ekosistem açısından onarılamaz sonuçlara

yol açmaktadır. Böyle bir ortamda, ulusal çevre politikalarının oluşturulması süreçlerinde çevre mühendislerinin ve

Çevre Mühendisleri Odası'nın etkin bir şekilde yer alması gerekliliği ise kaçınılmaz bir gerçektir.

Kongrenin ana teması kapsamında öne çıkan ve çevre yönetimi tanımı içerisinde önemli bir yer kaplayan Temiz Üretim, insanlığa sürdürülebilir bir yaşam, meslek alanımıza da yeni açılımlar sağlayabilecek bir kavramdır. Çevre Mühendisleri Odası, doğru ellerde ve kamucu yaklaşımla kullanıldığında atık azaltımı, yenilenemeyen kaynakların daha az kullanımı daha verimli üretim, geri kazanım, yenilenebilir kaynak ve enerji kullanımına denk düşecek olan "Temiz Üretim" kavramını 2000 yılından bu yana eğitim etkinlikleri ve örnek çalışmalarla ülke gündeminde tutmaktadır. VI. Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi Çevre Mühendisleri Odası'nın bu konuyu kamuoyuna taşıyabilmesi için yeni bir araç olmuştur.

Çevre Mühendisleri Odası olarak bugüne kadar pek çok platformda, hükümetlerin çevre alanındaki politika eksikliğini dile getirdik. Uluslararası baskılar ile alelacele suya indirilmiş geminin dümeninin ve rotasının bulunmadığını, ülkemiz ve yurttaşlarımız için bu konunun öncelikli olduğunu sürekli dillendirdik. Her gün yeni yönetmeliklerin yayımlandığı, çevre yasasının gazete manşetlerinde dolaştığı bir dönemde hazırladığımız Kongremiz meslek alanımızda bugüne kadar dillendirdiğimiz pek çok konuyu yeniden kamuoyunun gündemine taşımamızı sağlamıştır.

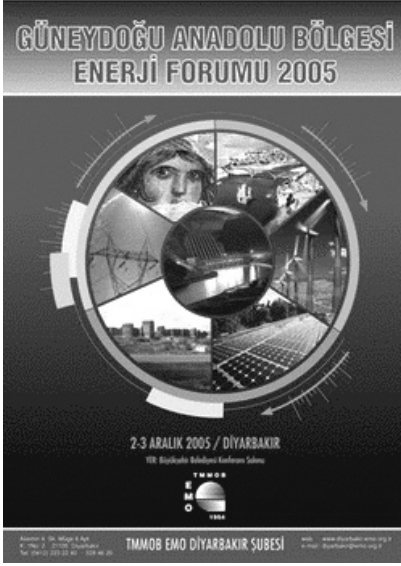
Bilim ve emek ekseninde, çevre alanında kamu yararını savunmayı ana ilke olarak belirleyen Odamızın, "Ulusal Çevre Politikaları-Temiz Üretim" ana teması ile Odamız İstanbul Şubesi'nin sekreteriyasında gerçekleştirdiği 6. Ulusal Çevre Mühendisliği Kongresi, teknik organizasyondaki başarısı, bilimsel zenginliği ve kamu, sektör ve akademik çevreleri bir araya getiren özelliği ile meslek alanımızda önemli bir kilometre taşı olmuştur.

Küresel saldırıların arttığı, savaşın kirlittiği bir dünyada; yaşanabilir bir dünya için son sözü insanlık söyleyecektir..

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ENERJİ FORUMU DİYARBAKIR'DA GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube yürütücülüğünde "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Enerji Forumu 2005" Diyarbakır'da 2-3 Aralık 2005 tarihinde gerçekleştirildi.

Etkinlik açılışında EMO Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Öden, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir konuşma yaptılar.

Forumda konuşmacılar; Güneydoğu Anadolu Bölgesi Enerji Sorunları, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Enerji Üretim, Tüketim Potansiyeli, Enerji Projeksiyonu, Enerji Politikaları başlıklı oturumlarda görüşlerini bildirdiler. Etkinlikte ayrıca; "Sosyo-ekonomik Yapının Enerji Kullanımına Etkileri ve Sektörel Sorunlar" başlıklı bir panel gerçekleşti.

TMMOB Yönetim kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşmasının bir bölümünde şunları da söyledi:

Türkiye'de Enerji sorunu;enerjinin yetmezliği,kayıp-kaçaklar,nükleer santral ihaleleri ve enerjide özelleştirme söylemleri ile her zaman gündemdeki yerini korumaktadır. Tüpraş ve Erdemir'in özelleştirilmesinden sonra, son günlerde Elektrik Enerjisi Dağıtım Şebekelerinin

özelleştirilmesi de gündemdedir.

1970 lerde enerjinin kamuda ve tek elde toplanması için TEK yasası çıkarılmıştır. Sürece baktığımızda ise 1980 den sonra iktidar olanlar önce Köy Elektrifikasyonunu Belediyelere devrettiler sonra da tamamını TEK bünyesinde toplayıp hemen arkasında TEK i önce üçe sonra 26 müesseseye bölerek özelleştirmeyi daha kolay yapmanın hazırlıklarını başlattılar. Daha sonra da TEK nun başına gelenleri burada anlatmak uzun olacaktır. Son durum TİAŞ, EÜAŞ, TETAŞ, TEDAŞ olmak üzere bölgelerde de A.Ş oluşturulmuştur. Kısaca Elektrik Enerjisi üretimi ve dağıtımı bu ülkede artık özelleştirilmeye hazır hale getirilmiştir.

1995 lerde iktidarda olanlar halkı karanlıkta kalma ile korkutarak Elektrik Enerjisinde Özelleştirme ve Nükleer Santral yapılmasını sağlamaya çalıştılar. O gün bu gün iktidara hangi parti geldiye tamamı aynı yolu izler. Bunu biliyoruz. Kısmen de başarılı oldular ancak, özelleştirmede işlerinin zor olduğunu düşünüyorum. İktidarların ve ihaleleri alacak olan yerli-yabancı tekellerin AKTAŞ örneğini unutmamalarını belirtmek isterim.

TMMOB olarak sürekli uyardık: Elektrik enerjisinde kayıp ve kaçaklar konusunda kalıcı çalışmalar yapılmamaktadır. Özellikle de kaçaklarla mücadele kamudaki üyemiz ve meslektaşlarımızın sırtına bindirilmiştir. Üstelik bu arkadaşlarımızın hiçbir güvencesi de yoktur. Bunun en somut örneği EMO Adana Şubesi Yazman üyesi ve TMMOB İKK sekreteri Hasan Balıkcı'nın başına gelendir. Arkadaşımızı sevgiyle anıyorum. Bu sempozyumun arkadaşımızın öldürüldüğü bölgede yapılmış olmasını da anlamlı buluyorum.Hasan arkadaşımızın uğruna canını verdiği enerjideki kayıp kaçığın gerçek suçlularını bulmada bu sempozyum bize

ışık tutacaktır.

Türkiye'de enerji alanında: Yeterli ve sürdürülebilir enerji temini, Yurttaşlara yeterli ve modern koşullarda enerjiye erişim olanağının sağlanması, bu konuda bölgeler ve gelir grupları arasındaki eşitsizliğin önüne geçilmesi, Enerji maliyetleri ve fiyatlar, Çevre sorunları, Enerjinin verimli kullanımı, Bilimsel teknolojik gelişmeler kritik konular olarak öne çıkmaktadır.

Bu konular ekonomik olduğu kadar sosyal politikalarla da yakından ilişkilidir. Bu nedenle Türkiye'de "enerji sorunu/sorun alanları"nın piyasa mekanizmalarıyla çözüleceğine ilişkin bir politika bildirimini sorunları çözmeye yönelik bir politikaya karşılık gelmemekte, ancak toplumda belirli kesimlerden diğerine ya da uluslar arası şirketlere kaynak aktarılması doğrultusundaki bir gerçekliğe karşı gelmektedir.

Türkiye gelinen durumda "piyasa" uygulamalarıyla ortaya çıkan belirsizlikleri/riskleri ortadan kaldırmayı veya azaltmayı hedefleyen bir program izlemelidir. Bu nedenle başta enerji kaynakları, teknoloji ve finansman açısından dışa bağımlılığını azaltmayı ve ithalatını yönetebilir düzeylere indirmeyi hedefleyen bir geçiş programı hazırlamalı ve kararlılıkla uygulamalıdır.

Öte yandan, dünyada enerji üretiminin geleceği ile ilgili senaryolar giderek artan ölçüde yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları, özellikle de rüzgar, biyokütle ve güneş enerjisi üzerine kurulmakta; nükleer güç santralleri mevcut haliyle gelişmiş ülkelerin enerji envanterinden çıkarılmaktadır. Önerilen geçiş programının yaşama geçirilebilmesinin öncelikli koşulu sektördeki kamu yönetiminin güçlendirilmesi ve kamu kuruluşlarında etkinlik düzeyinin yükseltilmesidir.

Türkiye, kendi doğal kaynaklarını,

kendi sanayisinin geliştirebilmesi için iç tüketimde kullanmak üzere, dışsatıma ve hammadde olarak dışarıya aktılmasına izin vermeden işletmelidir.

Ek olarak, planlama çalışmalarında sorunun tüketim boyutuna yönelik çözümler de yapılmalı ve en düşük maliyetli seçeneklerin uzun vadeli ekonomik, toplumsal ve çevresel sonuçları göz önünde bulundurulmalıdır.

Sektördeki farklı alanlarda faaliyet gösteren kamu kuruluşları arasında eşgüdüm sağlanmalı; yıllardır çalışmalarını ağırlıklı olarak sektörün ticarileştirilmesi ve özelleştirilmesi uygulamalarına bağlı kılınmış olan ETKB, öncelikle ulusal bazdaki politikaları oluşturma ve kurumlar arası eşgüdüm görevine dönmelidir. Türkiye alanın ticarileştirilmesi sonucu ortaya çıkacak riskleri azaltacak bir altyapıya sahip olmalıdır. Bu nedenle kamu yatırımcı kuruluşlarının piyasanın belirsizliklerini dengeleyen bir işleve sahip olması kaçınılmaz olacaktır.

Kaynakların planlanması ve teknolojik değerlendirilmesi yapılmadan hiçbir projeye başlanmamalı; fizibilite çalışmaları göstermelik belgeler olmaktan öte teknik ve mali gerçeklere uygun olarak hazırlanmalıdır. Yatırım seçeneklerinin oluşmasında finans grupları ve firmaların baskısı ve etkisi geri çekilmelidir.

Sektördeki teknik yetenek geliştirilmelidir. Mühendislik hizmetlerinin niteliğinin geliştirilmesine yönelik sürekli eğitim politikaları ve uygulamaları gündeme getirilmelidir.

Türkiye'nin enerji konusunda acil öncelikleri şunlardır: Bu önceliklerin birbirinden bağımsız olarak değil, bir programın alt başlıkları olarak ele alınması gereklidir. İthal enerji kaynaklarına olan bağımlılık azaltılmalıdır. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları uygun, verimli ve gelişmiş teknolojiler kullanılarak üretime sokulmalıdır. Enerji sektörüne yönelik politikaların uzun vadeli, ve planlamaya dayalı olması gereklidir. Kaynakların etkin şekilde kullanımının yolu planlamadan geçmektedir. Türkiye'de enerji verimliliğinin yükseltilmesi gereklidir. Verimliliğin ve tasarrufun artırılması için düzenlemeler gerektiği

gibi esas itibarıyla konu teknolojik gelişme ve kullanılan teknoloji ile ilişkilidir. Bu konu, hem enerji kaynaklarının elde edilmesi, dönüşüm ve tüketim aşamasında kullanılan teknolojiler hem de sanayi ve ulaşımda kullanılan teknolojilerle bir bütün olarak ele alınmalıdır. Enerji alanında bilim-teknoloji politikalarının oluşturulması, teknolojik yenilenme ve gelişmenin programlanması gereklidir. Bilim ve teknoloji politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında her düzeyde toplumsal yarar dikkate alınmalı ve gözletilmelidir. Enerji sektöründeki adımların Türkiye'deki sosyal dengesizliği ve bölgelerarası eşitsizliği arttırıcı yönde olması kabul edilemez. Enerjinin tüm yurttaşlar için temel bir ihtiyaç olduğundan hareketle bu yönde gerekli önlemler alınmalı, sosyal politikalar enerji sektörüne içselleştirilmelidir. Şeffaf bir enerji piyasası oluşturulacağı iddia edilmektedir. Enerji alanı ile ilgili tüm veriler, projeksiyonlar, fiyatlar dahil bir veri bankası oluşturulmalı ve kamuoyuna açık olmalıdır.

Forum yürütme kurulu, sunulan bildiriler, yapılan tartışma ve katılımcıların katkıları ile sürdürülen panel ve değerlendirmeleri eksen olarak, forum sonuç bildirgesini kamuoyu ve ilgililerin bilgisine sunmayı kararlaştırmıştır.

1. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin genel enerji yapısına bakıldığında, bölgenin enerji üretimi açısından çoğunluğunun yenilenebilir önemli kaynaklara sahip olduğu görülmektedir. Bölge, ülkenin hidroelektrik enerji üretiminin % 39.84'ü, petrol kaynaklarının % 95'i, değerlendirilebilir önemli miktarda jeotermal, linyit ve asfaltit kaynaklarının yanında güneş ve rüzgar enerjisi potansiyeli de düşünüldüğünde, enerji ve su kaynakları açısından oldukça önemli bir potansiyele sahiptir. Buna rağmen, elektrik enerjisi kullanımında tüketiciler açısından Türkiye'nin en ciddi problemlerinin yaşandığı bölge olması özelliğini taşımasının yanı sıra, bu kaynakların kullanılması suretiyle yaratılan ulusal katma değerden de eşitsiz pay almaktadır.

2. Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana ihmal edilen bölgenin, üretilen milli hası-

ladan aldığı payın düşüklüğü, yatırımsızlık ve diğer sosyokültürel sorunların yanı sıra kimliklerin inkar edilmesi vb. sorunlarla büyüyen olumsuzluklar bölge gelişimini engellemiştir. Petrol kaynaklarının gelirlerinin yarısının, petrolün çıkarıldığı illerin özel idarelerine aktarılması ile ilgili yasa tasarısına benzer şekilde, bölge enerji üretiminden elde edilen gelirin bir bölümünün GAP projesinin tamamlanmasında kullanılması gibi yasal düzenlemelere gidilerek eşitsiz gelişimin bölge lehine düzeltilmesine katkı koyacak politikalar geliştirilmelidir.

3. Bölgenin elektrik enerji sisteminde kullanılan teçhizatın önemli bir bölümü ekonomik ömrünü tamamlamıştır. Kısmen iletim hatları olmak üzere, özellikle dağıtım hatlarının yetersiz ve eski olması, taşınan enerjinin hat kapasitelerine göre yüksek olması, hat teknik kayıplarını ülke ortalamasının üzerine çıkartmaktadır. Bakım ve onarım çalışmaları için gerekli olan işgücü ve yatırım kaynağı yaratılmalı, dağıtım hatları kesinlikle yenilenmeli, bölgede aşırı yükselen teknik kayıpların düşürülmesi sağlanmalıdır.

4. TEDAŞ'ın özelleştirme beklentisiyle üzerine düşen görevleri yerine getir(e)-memesi, yatırımların gecik(tiril)mesi ve mevcut hatların yenilenmemesi sonucu, Diyarbakır başta olmak üzere bölge kentlerinde elektrik enerji alt yapısı can çekişmektedir! Yaşanan sorunlar dikkate alınarak bir an önce elektrik altyapısı yatırımlarında pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.

5. Küreselleşme rüzgarı ile özelleştirmenin yaygınlaştırılmasının kamu yararı kavramını tehdit ettiği ülkemizde; özellikle bölge başta olmak üzere enerji sektöründe faaliyet gösteren bütün kurumlar nitelikli personel, araç ve gereç sıkıntısı çekmektedir.

6. Bölgenin sürgün yeri olarak görülmesi personel sıkıntısı yaşanmasında diğer bir etkidir. Siyasetin kamu hizmeti üreten kurumlar üzerindeki gölgesi ile idari kadrolar sürekli değiştirilmekte, adeta vardiya usulü idarecilik yöntemleri ile kurumlar işlevsiz ve verimsiz hale getirilmektedir. Personel politikaları gözden geçirilmeli,

nitelikli istihdam sağlanması ve kurumları işlemez hale düşüren uygulamalardan vazgeçilmesi gerekmektedir.

7. Tüketicici açısından elektrik enerjisinin kalite oldukça önemli bir kavramdır. Bölgede özellikle kış aylarında aynı gün içerisinde çok sık ve uzun süreli elektrik kesintileri yaşanmakta ve bu durum kullanıcıların elektrikli cihazlarına zarar vererek tüketicilerin mağduriyetine neden olmaktadır. Elektrik enerjisi sektöründeki hizmet kuruluşları, kullanıcıya kaliteli elektrik enerjisi sunabilmek için gerekli çalışmaları yapmalı, kamu adına denetim yapacak bağımsız yapılar desteklenmelidir. Bu konuda yasal düzenlemeler, standartlar tarafların katkı ve katılımı ile tamamlanmalıdır.

8. Bölgede çözüm bekleyen çok ciddi enerji problemleri varken bütün sorunların kaynağı olarak kaçak elektrik kullanımının gösterilmesi sorunları çözmekten uzaktır. Bu yanlış anlayışın bir politika olarak benimsendiği görülmektedir. Asli görevleri vatandaşa hizmet olan kamu kurumlarının, kaçak elektrik kullanımının yüksekliğini öne sürerek, yürütmeleri gereken hizmetleri aksatmaları kamusal hizmet anlayışına aykırıdır. Yıllarca; kurumsal denetimin yapı(a)maması, usulsüz ya da kaçak enerji kullanımının önemli boyutlara ulaşmasına neden olmuştur.

9. TEDAŞ tarafından açıklanan kayıp-kaçak rakamlarının birlikte kullanılması ve bütün rakamların kamuoyuna kaçak enerji olarak sunulması mühendislik açısından teknik bir yaklaşım değildir. Dağıtım hatları, trafolar, v.b. teçhizatlar da oluşan teknik kayıpların kaçak kavramından farklı kullanılarak, ülke genelinde ve bölgede tespitinin sağlıklı yapılması için net ölçümler yapılmalı, ülke enerji sistemine maliyetinin belirlenmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

10. Bazı basın organlarında, Türkiye'de kaçak enerji kullanımı sadece bölgeye mal edilmeye çalışılmakta, kayıp kaçak olarak ifade edilen oranların ifade ettiği büyüklükler matematiksel büyüklük olarak değil, oransal büyüklük olarak kullanılmaktadır. Bu kesinlikle kabul

edilemeyecek bir kavramdır. Kaçak kullanım yada elektrik çalınması değişik oranlarla ülkenin gelişmiş bölgeleri dahil, tamamında mevcuttur. Kaçak elektrik kullanımının ekonomik, sosyal ve adli boyutu dikkate alınarak nedenleri araştırılmalı, bilimsel sonuçları üzerinden, çözüm yoluna gidilmelidir.

11. Forum katılımcıları; ülkenin neresinde olursa olsun kaçak elektrik kullanımını bir kazanç biçimi ya da doğal bir hak haline getiren, kamu kaynaklarını sömüren anlayışla mücadele edilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

12. Bölgede enerji tüketimi, özellikle yaz aylarında tarımsal sulama ve kış aylarında ise meskenlerde ısınma amaçlı olarak kullanılması nedeniyle yüksek değerlere çıkmaktadır. Halkın enerji kullanımı konusunda bilinçlendirilmesi ve enerji tasarrufunun bir yaşam biçimi haline getirilmesi için tüm kurumlar üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir.

13. Son 20 yıla yayılan çatışmalı süreçte, bölgenin ve ülkenin önemli kaynakları heba olmuş, süreç içerisinde güvenlik gerekçesiyle boşaltılan binlerce köyden göç etmek zorunda kalarak, üretimden koparılan ve sayıları milyonlarla ifade edilen insan toplulukları kentlerin varoşlarında açlıkla, sefaletle ve çok zor yaşam koşullarıyla mücadele etmek zorunda bırakılmışlardır. Yoğun göç alan bölge kentlerindeki nüfusun önemli bir bölümünün açlık sınırının altında yaşaması ve elektrik birim fiyatlarının yüksek olması, halkın bir kısmını kaçak enerji kullanımına itmiştir. Ülkemiz; bu koşullarda yaşamak zorunda bıraktığı insanların, kaçak elektrik kullanmak dahil suça teşvik etmemek için çözümler üretmelidir.

“ELEKTRİK ENERJİSİ KULLANMAK BİR İNSAN HAKKIDIR!”

14. Anayasamızın 5. maddesinde geçen; “insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak, devletin temel amaç ve görevleri arasındadır” ilkesinden hareketle; sağlık sektöründe yeşil kart uygulamasına benzer bir metotla Türkiye genelinde açlık sınırının altında yaşamla mücadele eden, işsiz ve yoksul kesimler için özel indirimli tarife

uygulanması veya ayda 150 kWh'a kadar elektrik tüketiminden bedel alınmaması sosyal devlet anlayışının tesisi için büyük önem arz etmektedir.

15. Elektrikle ısınmayı önlemek için ekonomik sıkıntı yaşayan kişi ve ailelere yakacak yardımının yapılması, bölgede yaygın olarak kullanılabilir güneş enerjisi sistemlerinden faydalanılması için devlet teşviklerinin verilmesi, ya da alt yapısı tamamlanacak yerleşimlerde, toplu ısı merkezlerinin kurulması gibi benzeri önerilerin dikkate alınacağı uygulamaların politika olarak benimsenmesi yaşanan ekonomik ve sosyal kayıpları azaltacaktır.

16. GAP kapsamında tarımsal sulama alanındaki projelerin gerçekleşme oranı %13'ler civarındadır. Projenin gecikmesi nedeniyle çiftçiler; tarımsal arazileri kendi olanakları ile kuyular açıp tesisler kurmak suretiyle, elektrik enerjisi kullanılarak sulamaktadırlar. Sulama kanallarının bölge genelinde tesis edilmesi ile, bir yandan üreticinin gelir düzeyinin artması sağlanacak, diğer yandan sulama amaçlı harcanan elektrik enerjisine aktarılan kaynakların gereksiz tüketimi önenebilecektir. Ülke ekonomisine büyük katkılar sağlayacak olan GAP kapsamındaki sulama kanallarının ivedilikle tamamlanması için gerekli kaynak yaratılması bir an evvel sağlanmalıdır.

17. Ülke genelinde bir dönem için tüm uyarılarımıza karşın plansızlığın yarattığı sorunların çözümü için (gününbirlik) çözüm olarak sunulan, ve özellikle bölgede yaygın olarak kurulan mobil santrallere, yaklaşık 1 milyar \$ ülke kaynağı aktarılmıştır. Bu santrallerin literatürde en fazla 10 MW gücünde ve acil durum santralleri olarak tanımlanmasına rağmen kapasiteleri çok yüksek değerlere çıkarılarak ve çevre mevzuatından muaf tutularak devreye sokulmuşlardır. Mevcut durumda bir kısmının sözleşmesi bittiği halde sökülüp taşınmamış, aksine çoğu yeni piyasa yapısına uygun lisanslar alarak, durumlarında değişiklik yapmadan üretim yapmaya devam etmektedirler. Bu santraller ya sökülüp alınmalı, ya da mevzuatlara uygun çalışma şekline geti-

rilerek hem fiyatları indirilmeli hem de çevreye olumsuz etkileri önlenmelidir.

18. Enerji hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır. Ancak, enerjiyi üretirken geçmiş ve geleceğimizin vazgeçilmez değerleri olan tarihi ve doğal zenginliklerimiz tahrip edilmemelidir. Ekolojik dengeye zarar verebilecek modeller yerine çevre dostu üretim modelleri gündeme getirilmelidir. Yapımı gündemde olan Ilısu barajı ile sadece bölgenin değil, insanlığın en önemli tarihi değerlerinden antik Hasankeyf Kenti sular altında kalacaktır. Ayrıca, Munzur ve Zap nehirleri üzerinde yapılması planlanan barajlarla da doğa harikası vadiler yok olacaktır. Doğa ve kültür varlıklarının insanlığın ortak mirası olduğu gerçeğinden hareketle kurtarılması için alternatif çalışmalar geliştirilmelidir.

19. Gelişmiş ülkelerin çimento, demir-çelik gibi yüksek enerji gerektiren ve çevreyi kirleten sektörlerini, gelişmekte olan ve az gelişmiş olan ülkelere kaydırdıkları gözlenmektedir. Bu durum ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkeler için yabancı sermayenin yatırımı gibi gözükürken, aslında ülkenin enerji kaynaklarını kullanmada ve çevrenin korunmasında büyük olumsuzluklara neden olmaktadır. Ülkemizin ileri teknoloji barındıran, sektörlerde sürdürülebilir bir kalkınma politikası ile gelişmesine yönelik planlama anlayışı geliştirilmeli, bilim ve mühendisliğin kamu yararı eksenli çalışmaları değerlendirilmelidir. Enerjiyi yoğun kullanarak, kirli

üretim yapan katma değeri düşük üretim sektörü yerine, bilgi yoğun üretim teknolojilerine yatırım yapılması özendirilmeli ve desteklenmelidir. Ülkenin enerji politikaları geliştirilirken, gelişimine ağırlık verilecek sektörlerin belirlenmesi bu açıdan oldukça önemli olacaktır.

20. Ülke enerji politikaları oluşturulurken planlamada birliğin sağlanması, gerçekçi ve sağlıklı projeksiyonların ortaya konulması son derece önemlidir. Zaman zaman "bilinen nedenlerle savunulan" nükleer enerji santralleri yerine yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına yönelik projeksiyonlara yönelinmelidir. Doğa ve insan yaşamını tehdit etmeyen yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik çalışmalar, ülkemizi nükleer tehlikelerden korurken, nükleer hammaddeler açısından da dışa bağımlılığımızı önleyecektir. Bu nedenle öncelikle öz kaynaklarımıza dayalı modellerin seçilmesi ve mevcut potansiyelimizin değerlendirilmesi gerekmektedir.

21. Kamu personeli olduğunu göz ardı ederek, siyasi iktidarların bir parçası gibi hareket etme eğilimini gelenek haline getiren bazı enerji bürokratlarının bu davranış biçiminin kabul edilemez olduğunu katılımcılar önemli bulmuşlardır.

22. Elektrik enerjisi fiyatının diğer ülkelere göre yüksek olması sanayi üretim girdilerinin düşürülmesi ve tüketicinin yaşam düzeyinin yükseltilmesi önünde önemli bir engel olarak durmaktadır.

Girdi maliyetlerinin artması istihdamı da olumsuz etkilemektedir. Kişi başına milli gelirden alınan paydaki ülkeler arasındaki düşüklük bir yana, bölgeler arası eşitsiz dağılım toplumsal dengeleri tehdit etmektedir.

23. Enerji sektörü stratejik öneme sahip tekel olarak kamu hizmeti niteliği çerçevesinde kar, rant beklenti ve siyasal baskılarından uzak sürdürülmesi gereken bir sektördür. Bu özellikleri nedeniyle planlama anlayışının hakim olduğu merkezi yapılanmaya gidilmeli, özelleştirme uygulamalarına son verilerek, koordinasyon, yetişmiş insan gücü, ekonomik kaynak ve ileri teknoloji politikalarıyla güçlendirilmiş, "kamu kontrolünde"; toplumun çalışanlar, tüketiciler dahil tüm örgütlü kesimlerinin temsil ve karar süreçlerine etki edebildiği "kamusal denetime" açık bir yapı oluşturulmalıdır.

24. Katılımcılar ve Elektrik Mühendisleri Odası temsilcileri forum içeriğinde tespit edilen gerçekler ışığında yapılacak çalışmaların takipçisi olacaklarını, yapılan çalışmalar hakkında kamuoyunu bilgilendirme sorumluluklarını yerine getireceklerini, mühendislik mesleğini toplum yararına kullanma kararlılıklarını bir kez daha ifade etmişlerdir.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ENERJİ FORUMU 2005

Yürütme Kurulu

II .İSTANBUL'UN JEOLJİSİ SEMPOZYUMU İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi yürütücülüğünde 2. İstanbul'un Jeolojisi Sempozyumu

16-18 Aralık 2005 tarihlerinde gerçekleşti

Sempozyumun açılışında sırasıyla Prof. Dr. Erdoğan Yüzer (Sempozyum Başkanı), Yard. Doç. Dr. Yıldırım Güngör (JMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı), İsmet Cengiz (JMO Yönetim Kurulu Başkanı), Prof. Dr. Hüseyin Kaptan (İstanbul Metropolitan Planlama ve Tasarım Merkezi Başkanı), Prof. Dr. Yücel Yılmaz (Kadir Has Üniversitesi Rektörü) konuşular.

Sempozyumda "Tsunami, Marmaray, Uygulamalı Jeoloji, Genel Jeoloji, Deprem Master Planı," başlıklarını taşıyan 5 oturum yapıldı.

IV. ULUSAL HİDROLİK PNÖMATİK KONGRESİ İZMİR'DE GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına İzmir Şube yürütücülüğünde IV. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi 1- 4 Aralık tarihleri arasında İzmir'de gerçekleşti. Etkinlik sonunda Sonuç Bildirgesi kamuoyuna duyuruldu.

IV. ULUSAL HİDROLİK PNÖMATİK KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

IV. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Fuarı gelenekselleşen özelliği ile 1- 4 Aralık 2005 tarihleri arasında İzmir Kültürpark Fuar alanlarında gerçekleştirilmiştir. Kongre bölümü Makina Mühendisleri Odası adına İzmir ve İstanbul Şubeleri yürütücülüğünde, fuar organizasyonu ise İzmir Büyükşehir Belediyesi İZFAŞ A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kongre 44 kurum, kuruluş ve sektörel basın kuruluşu tarafından desteklenmiş, kongre boyunca iki ayrı salonda toplam 18 oturumda 31 adet bildiri sunulmuştur.

Kongre süresince 3 konferans, 1 panel, 1 forum, 11 atölye çalışması, 1 sabah toplantısı gerçekleştirilmiştir. 460 sayfalık bildiriler kitabı ve 40 sayfalık Mevcut Durum Analiz Kitabı yayın dünyasına kazandırılmıştır.

Kongre boyunca düzenlenen fuara sektörde ürün ve hizmet üreten temsilcilikleri ile birlikte 151 kuruluş katılmıştır.

Kongre; 920 kayıtlı delege olmak üzere, toplam 1300'e yakın mühendis, teknik eleman, üniversite ve meslek lisesi öğrencisi tarafından izlenmiş, fuar 5000'i aşkın kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Uluslararası katılımın daha da geliştirildiği Kongrenin açılış konferansı, Avrupa Akışkan Gücü Dernekleri Federasyonu (CETOP) Başkanı Amadio BOLZANI tarafından "Akışkan Gücünün Geleceği" teması ile gerçekleştirilmiştir.

Kongrede düzenlenen; Konferanslarda; VDMA'dan (Almanya Makina İmalatçıları Birliği) Jörn Dürer "AB Yeni Yaklaşım Direktifleri Kapsamında Avrupa'da Hidrolik Pnömatik Alanında Yürütülen Çalışmalar", Amadio BOLZANI, "CETOP ve Akışkan Gücü Eğitimi", NFPC İngiltere Ulusal Akışkan Gücü Merkezi) Direktörü John Savage "İngiltere Ulusal Akışkan Gücü Merkezi ve Akışkan Gücü Eğitimi", AKDER Yönetim Kurulu Başkanı Steven Young "AKDER ve Akışkan Gücü Eğitimi" ve VDMA'dan (Almanya Makina İmalatçıları Birliği) Jörn Dürer ayrıca "AB Yeni Yaklaşım Direktifleri (98/37/EC Makine Emniyeti ve 97/23/EC Basınçlı Ekipmanlar) ve Hidrolik Pnömatik Ekipmanlar" konuları ele alındı.

Oturumlarda hidrolik pnömatik alanında bilimsel ve teknik ve AR-GE kapsamında sektörde yapılan çalışmaların tanıtıldığı, sektörel yenilik, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı özgün bildiriler sunulmuştur.

Kongre kapsamında düzenlenen panelde ise "AB Müzakere Sürecinde Hidrolik Pnömatik Sektörü" başlıklı panele Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Akışkan Gücü Derneği, Makina İmalatçıları Birliği, CETOP, Sektörü ve ilgili endüstri kuruluşlarını temsil eden firmalar ve Makina Mühendisleri Odası temsilcilerinin katılımıyla ayrıntılı olarak tartışılmış; görüş ve öneriler üretilmiş ve paylaşılmıştır. Tartışmanın tüm delege-

lerin aktif katılımı ile gerçekleştirilmesi amacıyla panelistlerin görüşleri Mevcut Durum Analiz Raporu olarak panel öncesi katılımcılara sunulmuştur.

Kongrede 11 farklı konuda atölye çalışması gerçekleştirilmiştir. Hidrolik Akümülatörlerin Seçimi ve Simülasyonu, Hidrolik Sistemlerde Isı Yönetimi, İş Makinalarında Hidrolik Direksiyon Sistemlerinin Uygulamalar, Orbit Motorlar, Teknolojilerde Valf Adalarının Yeri ve Avantajları, Servo Pnömatik İle Pozisyonlama Tekniği, Pnömatik Sistemlerin Otomasyona Uyumu, Apkant Preslerde Oransal Kontrollü Valfler Vasıtasıyla Konum Kontrolü, Vakum Teknolojisinde Son Gelişmeler ve Otomasyon Sistemlerinde Kullanılması, Hidrolik Sistemlerin Projelendirilmesinde Dinamik Gereksinimlerin Etkileri ve Oransal Valf Seçiminde Kullanılan Hesaplama Yöntemleri, Hidrolik ve Pnömatik Silindirlere Kullanılan Sızdırmazlık Elemanlarının Üretim Yöntemleri İle Seçim, Kullanım, Montaj Teknikleri ve Sık Karşılaşılan Problemler konuları yurt içi ve yurt dışından gelen uzmanlar tarafından sunulmuş ve yoğun ilgi görmüştür.

4 gün boyunca paylaşma ve dayanışma zeminlerinin geliştirildiği, sosyal, kültürel etkinliklerle de renklendirilen kongre sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır.

- 2001-2005 yıllarını kapsayan ülkemiz 8. Beş Yıllık Kalkınma Planında sanayimiz için öngörülen hedefler arasında yerel kaynakları harekete geçirmek, AR-GE'ye önem vermek, yüksek nitelikli iş gücü kullanmak, özgün tasarım ve marka yaratarak uluslararası pazarlarda yerini alan bir yapıya kavuşmak, kongremizin de paylaştığı başlıklar olarak yer almasına rağmen, plana yansıyan bu hedeflere ulaşılmasında ülkemizin ne yazık ki yeterli ve istenen oranda yol alamadığı saptaması yapılmıştır. Bu saptamadan yola çıkarak yüksek katma değerli malların ihracatımızda ki payının halen %5 seviyelerinde, sanayi girdilerinin payının ortalama %60'nın ise yurtdışından geldiği, makina imalat sektöründe ise ihracatın ithalatı karşılama oranının 1/3 seviyelerinde kaldığı işaret edilmiştir.

Kongremiz hazırlanmakta olan 9. Beş Yıllık Kalkınma Planında ve 2006-2007 yılları ulusal bütçelerinin oluşumunda mevcut durum gözetilerek ülkemizde yakıcı hale gelen işsizliği azaltarak istihdamı artıracak sanayi yatırımlarının teşviklerine yönelik hedef ve düzenlemelere yer verilmesini vurgulamaktadır.

- 9 Kasım 2005 tarihli AB Komisyonu Türkiye 2005 İlerleme Raporunda, AB'nin sanayi politikası; özetele, "yapısal değişikliklere uyum sağlayarak rekabetin güçlendirilmesini, yeni iş olanaklarının yaratılmasına uygun ortam ile yerli ve çok uluslu yatırımcıların AB çapında büyümesini desteklenmesini öngören stratejilerin kuvvetlendirilmesi" olarak açıklanmıştır. Aynı raporda ülkemize ilişkin sanayi stratejisinin uygulanmasının belirlenen ölçütlerle karşılaştırılması için daha fazla çabaya ihtiyaç olduğu da ayrıca vurgulanmaktadır. Kongremizde ülkemizde özellikle yerli ve çok uluslu yatırımlar artmakla birlikte bu yatırımların tüketim malları sektörüne, turizm, bankacılığa ve sigortacılığa yöneldiği, sanayiye yeterince yönelmediği/yöneltilmediği tespit edilmiştir. Sanayi yatırımlarını ve bu yatırımlar içinde lokomotif özelliği taşıyan, hidrolik pnömatik sektörünün de içinde yer

aldığı Makina İmalat sektörüne ilişkin yatırımlara ağırlık verilmesi gerekliliği öncelikle belirtilmiştir.

- Makina imalat sanayinde, güncel teknolojilerle yapılan imalatta uluslararası kriterlere göre hidrolik-pnömatik ekipmanlarının kullanım oranı %10 düzeyinde olması gerekirken, bu oranın ülkemizde çok daha düşük seviyelerde olduğu bilinmektedir.

AB ülkelerinde makina imalatı sektöründeki firma başına düşen ortalama satış tutarı 21 milyon USD'dir. Bu rakam ülkemizdeki firma başına düşen satışlardan 3.5 kat daha fazladır.

Bunun nedeninin ise tasarıma ve teknolojiye dayanmayan katma değeri düşük makina imalatından kaynaklandığı bilinmektedir.

Bu nedenle öncelikle AR-GE'ye, AR-GE ve inovasyon alt yapısını geliştirmeye yönelik yatırımların gerek kamu gerekse özel sektörde artırılması gerekmektedir. Daha önceki kongrelerimizde de defalarca dile getirilen GSYİH’dan ARGE'ye ayrılan % 0,8'lere varan payın ivedilikle en az % 2 seviyelerine çıkarılması gerekmektedir.

Sektörde finansman, sermaye yetersizliği, düşük verimlilik, kalifiye işgücü, teknolojik ve endüstriyel birikim ve paylaşım sorunlarına ilişkin kalıcı, köklü çözüm mekanizmalarına gereksinim vardır. Sektörde sahip olunan bilgi ve deney birikiminin uygulamaya ve katma değere dönüştürülmesi için sistem tasarımında ulaşılan seviyenin geliştirilerek yaygın kullanımının sağlanması, yerli malzeme üretim ve kullanımının teşvik edilerek marka yaratılmasına yönelmesi gerekmektedir. Bu nedenle sektörle ilgili kalıcı ve sürekli çalışmaların gerçekleştirilmesi, bu kapsamda AB teknik mevzuat uyumuna yönelik sektör-kamu işbirliğinin sağlanması için mevcut ulusal daimi komiteler arasında Akışkan Gücü Teknik Komitesi eklenmelidir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda çalışmalarını yürütmesi önerilen Akışkan Gücü Teknik Komitesi oluşumunda ve oluşturulmuş tüm komitelerde Makina Mühendisleri

Odasına, ilgili diğer meslek odalarına ve sektör derneklerine, üniversite temsilcilerine yer verilmesinin önemi ayrıca vurgulanmıştır.

- Ürünlerle ilişkin teknik mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasına dair 4703 sayılı kanun kapsamında hidrolik pnömatik sektörünü de içine alan sanayi ürünlerinde pazara arz için CE işaretinin bulunma koşulu uygulamalarının bulunduğu bu dönemde KOBİ'lerin bilgi eksikliklerinin ivedilikle giderilmesi gerektiği belirtilerek, dışa bağımlılık nedeniyle zaman ve ekonomik kayıplara neden olan uygunluk değerlendirme işlemlerinde gereksinim duyulan yerli onaylanmış kuruluşların eksikliği bir kez daha vurgulanmıştır. Bu eksikliğin giderilmesi amacıyla Makina Mühendisleri Odasının uzmanlık alanına giren 6 temel konuda (Makina emniyeti, basit basınçlı kaplar, gaz yakan cihazlar, sıvı ve gaz yakıtlı sıcak su kazanları, basınçlı ekipmanlar ve asansörler) onaylanmış kuruluş olma yönündeki çalışmalarının sektör, sektör dernekleri ve ilgili bakanlıklar tarafından desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

- İlk üç kongrede tespit edildiği üzere hidrolik pnömatik sektöründe ürün ve hizmet üretiminde kalitenin artırılmasına yönelik teknik insan gücünün sürekli eğitiminin ve belgelendirilmesinin sağlanması amacıyla Makina Mühendisleri Odası, Akışkan Gücü Derneği ve Üniversitelerin birlikte üretme geleneğinin oluşturularak sürekli kılınması gerektiğinin önemi vurgulanmıştır. Eğitilmiş, motive edilmiş personelin hem verimlilik hem de güncel teknoloji uygulaması ve gelişimi için vazgeçilmez olduğu bilinciyle sektörde mühendis istihdamı ve yetkin kılınması vurgulanmıştır. Bu kapsamda Makina Mühendisleri Odasının Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) ile merkezin ISO EN TS 17024 Personel Belgelendirme Kuruluşu Standartı kapsamındaki sonuçlanma aşamasına gelen akreditasyon çalışmalarının ve Akışkan Gücü Derneğinin Ulusal Akışkan Gücü Merkezi (UAGM) oluşturma, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile iş-

birliği yaratma girişimlerinin desteklenmesinin önemi vurgulanmıştır.

- Hidrolik pnömatik sektörü dün olduğu gibi bugün de ulusal ve uluslararası standartlara uygun olmayan kalitesiz ve satış sonrası teknik hizmet desteği bulunmayan ürünlerin yarattığı haksız rekabet ortamı ile karşı karşıyadır. Bu durum standartlara uygun üretim ve satış yapan yerli üretici ve ithalatçıları olumsuz yönde etkilemektedir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın, ve TSE'nin tüm ürünlerde standartlara uygunluk koşullarının güncellenmesi, AB mevzuatlarındaki standartların ulusal standartlara dönüştürülüp, piyasa gözetim ve denetiminin artırılması gerekmektedir. 4703 sayılı kanun kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca yürütülmesi gereken piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerine ivedilikle başlanması gerektiği belirtilmiştir. Bu konuda Makina Mühendisleri Odası ve sektör temsilcisi kuruluşlar ile işbirliğine gidilmesinin önemine işaret edilmiştir.

- İlk üç kongrede alınan kararlar doğrultusunda AKDER tarafından ön hazırlıkları başlatılan standart uyumlaştırma çalışmalarına sektörün katkı ve katılımının ile desteğinin artırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bu süreçte

kongre platformunun yarattığı birikimden yararlanılması gerektiği belirtilmiştir. Yine oluşturulması önerilen Akışkan Gücü Teknik Komitesinin bu çalışmaları ivmelendirecek bir mekanizma olacağı da işaret edilmiştir.

- Sektörün mevcut durumunu bütünsel olarak ortaya koyacak, yerli üretici ve ithalatçıların yatırım, üretim, satış, AR-GE, istihdam ve benzeri bilgilerine sağlıklı olarak ulaşılacaktır. İlk kongremizde vurgulanan sektörel envanterin gerçekleştirilmesi amacıyla AKDER tarafından başlatılan çalışmaların tüm sektör tarafından desteklenmesi çağrısı yapılmıştır.

- Kongre kapsamında 1999 yılından bugüne ivmelendirilen hidrolik pnömatik alanındaki Türkçe yayın envanterinin geliştirilmesi sektörün ve eğitim kurumlarının gereksinimlerine yönelik özgün, çeviri, süreli yayınların kazandırılmasına yönelik çalışmaların sektör ve ilgili kurumlar tarafından desteklenmesi vurgulanmıştır.

- Sanayide yeni ve geliştirmeye yönelik yatırımların artırılması hedefinin gerçekleştirilmesi sürecinde ve kalitenin artırılması için yatırımlarda otomasyon alt yapısını oluşturan malzeme ve ekipman girdisi sağlayacak Hidrolik

Pnömatik sektörünün öncelikli gelişme alanı olarak ele alınması gerektiği vurgulanmıştır.

- İthalat ve ihracatta gümrüklerde ürünlerin uluslararası standartlara uygunluk denetimi konusunda zaman ve ekonomik kayıplara neden olan sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar gerek standartlara uygunluk gerekse yeni yaklaşım direktifleri kapsamında CE uygunluk beyanı, test deney alt yapısının yetersizliği konularında yoğunlaşmaktadır. TSE'nin denetimleri gerçekleştiren tek kuruluş olması çözümü zorlaştırmaktadır. Çözüm yönünde ilgili bakanlıkların koordinasyonda TSE'nin, Meslek Odalarının, Sektör Derneklerinin, Üniversitelerin katkı ve katılımıyla işbirliği olanaklarının yaratılması gerektiği belirtilmiştir.

IV. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Fuarının "çağdaş, bağımsız, demokratik, sanayileşen, üreten bir Türkiye" yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancı ile yukarıdaki görüş ve önerilerimizin yaşama geçirilmesinin takipçisi olacağımızı bildiririz.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

I. TIBBİ JEOLJİ SEMPOZYUMU ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından 1. Tıbbi Jeoloji Sempozyumu 1-3 Aralık 2005 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Sempozyum açılışında M. Cemal GÖNCÜOĞLU (Sempozyum Başkanı), İsmet CENGİZ (TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı), Mehmet Hilmi GÜLER (Enerji Bakanı) konuşma yaptılar.

Türkiye'de Doğal Jeolojik Genel Unsurlar ve İnsan

Sağlığına Etkileri (Tıbbi Jeoloji) başlıklı konferans ile başlayan sempozyumda oturumlarda yirmibir bildiri sunuldu. Ayrıca

"Eriyonit Minerali Ve Kanser (Mezotelyoma)" başlıklı bir panel gerçekleştirildi.

5. ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI ZONGULDAK'TA YAPILDI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi yürütücülüğünde V.Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı 9-10 Aralık 2005 tarihleri arasında Zonguldak'ta gerçekleşti Kurultayın açılışında sırasıyla MMO Zonguldak Şube Başkanı Atıf Mete, MMO Genel Başkanı Emin Koramaz ve Erdemir Genel Müdürü Fadıl Demirel konuşular.

"Kurultayda Eğitim/Meslek/Örgütlenme", "Simülasyon, EİM Sektörel Uygulamaları", "Verimlilik", "MRP/ERP/İleri Planlama", "Kalite/Süreç yönetimi", "EİM Uygulamaları", "Üretim/Planlama/Optimizasyon" başlıklarını taşıyan 7 oturumda 31 adet bildiri sunuldu. Ayrıca "Endüstri ve İşletme Mühendisliğinin geleceği", "İş yaşamında Endüstri ve İşletme Mühendisliği", başlığını taşıyan 2 adet panel de gerçekleşti

V.ENDÜSTRİ-İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

V. Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı, TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Zonguldak Şube yürütücülüğünde 9-10 Aralık 2005 tarihinde Karadeniz Ereğli Erdemir Kültür Merkezinde meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve ilgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

474 katılımcı ile gerçekleştirilen kurultayda, 7 oturum dahilinde 31 bildiri sunulmuş, "Endüstri-İşletme Mühendisliği'nin Geleceği ve İş Yaşamında Endüstri-İşletme Mühendisliği" konulu iki panel, "Endüstri-İşletme Mühendislerinin (EİM) Örgütlenmesi" konulu bir forum "EİM'lerin Yetki ve Sorumluluk Alanlarının Hayata Geçirilmesi" konulu özel oturum gerçekleştirilmiştir.

Kurultay kapanış oturumunda, Kurultay etkinlikleri sırasında ortaya çıkan görüş ve öneriler doğrultusunda oluşturulan "sonuç bildirgesi" oybirliği ile kabul edilmiş ve kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

TMMOB temel ilkeleri arasında yer alan, "ülke, kamu, meslek ve meslektaş sorunlarının ayrılmazlığı" ilkesinden yola çıkarak, daha sağlıklı işleyen bir iletişime sahip, tüm EİM'leri kucaklayabilen, EİM görev ve yetkileri konusunu MMO ve

TMMOB Genel Kurulları ile platformlarına taşıyabilecek, amacını netleştirmiş bir EİM örgütlenmesi için yapılacak çalışmalar 5 ana başlıkta toplanmıştır.

1 - EİM MESLEK ÖRGÜTLENMESİ;

- Daha sağlıklı işleyen bir örgütlenme ile Meslek Dalı Ana Komisyonu (MEDAK) ve Meslek Dalı Komisyonu (MDK) yapılanmaları amaçlarını net olarak ortaya koymalıdır.

- MEDAK ve MDK yapılanmalarının, daha etkili işleyebilmesi ve sürekliliğin sağlanması için günün ihtiyaçlarına göre kendini yenilemesi, gerekirse yönetmeliğin tekrar gözden geçirilerek, gerekli değişikliklerin yapılması sağlanmalıdır. TMMOB kurullarında büyük/küçük oda ve oda sayılarının tartışıldığı bir dönemde etkin bir MEDAK/MDK örgütlenmesi tartışmaların önünü açacak bir model olacaktır.

- MEDAK tarafından, yönetmelikte yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek amacıyla, kurultaydan çıkan sonuçları da değerlendirecek bir çalışma yapmalı, oluşan öneriler Oda Genel Kuruluna taşınmalıdır.

- MEDAK ve MDK'ların işleyişini kolaylaştırmak amacıyla, her şubede en az bir, merkezde ise en az üç EİM teknik görevli istihdamı sağlanmalıdır. EİM mesleğinde çalışanların yoğun olduğu bölgelerde Oda Şube Yönetimlerinde doğrudan bu meslek dalından mühendislerce temsil edilmeleri örgütlenmenin önünü açacaktır.

- MEDAK tarafından, Odanın karar alma süreçlerinde katılımçılık anlayışı gereği, her şubenin EİM meslektaş toplantıları yapması sağlanmalı, toplantıya şube genelinde üye olsun/olmasın tüm EİM'ler davet edilmelidir.

- MEDAK yönetmeliğinde yer aldığı halde yapılamayan, Meslek Dalı Danışma Kurullarının düzenli olarak toplanması sağlanmalıdır.

- Şube genel kurullarından sonra MEDAK, EİM Danışma Kurulunu toplamalı, izlenecek politika ve yöntemler hakkında öneriler oluşturarak, Oda Genel Kuruluna, Odanın karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcı anlayışından yola

çıkarak, önerilerini taşımaktadır.

- MEDAK dönem başında hazırladığı Çalışma Programının, Oda Merkezinin hazırladığı Çalışma Programı içerisinde yayınlanmasını sağlamalıdır.

- Kurultay kapsamının belirlenmesinde, günün koşullarına göre değişebilen mesleki gelişmeler ve mesleki problemlerin yanı sıra toplumsal yaşamın mesleğimize yansımaları sonucu dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeler de göz önünde bulundurulmalıdır.

- Sonuç bildirelerinin takipçisi yine MEDAK ve MDK'lar olacaktır.

2- İLETİŞİM ve YAYIN

- İşler bir MDK oluşumu ile mevcut EM dergisine azami katkı sağlanmalıdır.

- Merkezi ve aylık süreli bir EİM/MEDAK Bülteni yayımlanması sağlanmalıdır.

- Mevcut "web" sitesi, Şube MDK'larının da katılımını sağlayan aynı zamanda veri güncellemelerine olanak sağlayabilen bir dinamik yapıya ivedilikle kavuşturulmalıdır. Bu "web" sitesinde forum, anketler, iş ilanlarına yer verilmesi, sitenin, Oda dışında örgütlenmiş elektronik posta listelerine bağlantılar içermesi sağlanmalıdır.

- EİM alanında yayınların azlığı göz önüne alınarak, kitap yayını konusunda girişimlerde bulunulmalı, şubeler ve merkezde istihdam edilecek EİM teknik görevlilerinin bu konuda çaba sarf etmesi sağlanmalıdır. Üniversitelerin EİM Bölüm Başkanları ile toplantılar düzenlenerek üniversite desteği sağlanmalı ve konunun uzmanlarından destek alınmalıdır.

- EİM EL KİTABI Projesi, önümüzdeki yıl hayata geçirilmeye çalışmalı, bu amaçla bir komisyon kurulmalıdır.

3- EĞİTİM

- EİM'ler ile ilgili verilebilecek eğitim konuları tespit edilmeli, eğitimler belirlenerek, şubelerde verilmekte olan mevcut eğitimler de dahil eğitim süreleri ve içeriklerinde standartlar oluşturulmalıdır. MİEM kapsamında henüz var olmayan EİM uzmanlık eğitimleri, gerek aşağıda "EİM YETKİ SORUMLULUKLARI" maddesinde belirtilen yetkilere gerekse mesleki tanınırlık alanında AB müktesebatındaki gelişmelere göre düzenlenmelidir. Bu amaçla bir komisyon çalışması başlatılarak MEDAK ve MDK'ların etkin katılımı sağlanmalıdır.

4- EİM YETKİ SORUMLULUKLARI

- Geçen dönem MEDAK eşgüdümünde şube MDK'ları tarafından yapılan çalıştaylar ile aşama kaydedilen aşağıdaki altı konuda çalışmaların devam ettirilmesi sağlanmalı; yeni MEDAK oluşumu da bu konunun takipçisi olmalıdır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda, İş Sağlığı ve İş Güvenliği

ile İlgili Mühendis ve Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları Yönetmeliği'nde EİM'ne özgü ve farklı bir sertifikalandırma ile bazı konularda yetki edinmesi talebimizin takibi MEDAK ve MDK'larca yapılmalıdır. OHSAS 18001 gibi güvence sistemlerinin kurulmasında ve ilgili kurumsallaşmanın belgelendirilmesinde (akreditasyonunda) belirli şartları yerine getirmeleri halinde, EİM meslek dalının yetki önceliği olması gereği savunulmalıdır.

- Stratejik Planlama konusunda, Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun taslağındaki düzenlemeler EİM'lerin bu alandaki kamusal yetki talepleri konusunda fırsatlar sunmaktadır. Mevzuatın şekillendirilmesi sırasında belirli şartları yerine getirmeleri halinde, EİM'lerin yetkilendirilmesi için TMMOB'nin müdahil olması sağlanmalıdır.

- Fizibilite ve Yatırım Teşvikleri konusunda, bankalar ve finans kurumlarının kredileri ve teşvik uygulamalarında aranan koşul olan fizibilite etüdü çalışmalarının, gerekli koşul ve aşamaları tamamlayarak belgelendirilmiş EİM'lerce onaylanarak geçerli olacakları yolunda düzenlemelere gidilmesi talep edilmelidir.

- Enerji Verimliliği: Oda üyesi endüstri mühendisleri olarak EİEI ve TMMOB tarafından hazırlanacak ikincil mevzuatla "enerji verimliliği uzmanlığı" hizmetinin endüstri mühendislerince de yapılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

- İş Değerleme ve Ücret Sistemleri

- Belgelendirme Sistemleri

- Bu yetki ve sorumluluk alanlarına ek olarak önümüzdeki dönemde yetki talebinde bulunulacak çalışma alanı olarak "Proje Yönetimi" konusunun üzerinde durulması önerilmektedir.

- Şube MDK'larında yetki ve sorumluluklarla ilgili yasa ve mevzuat üzerinde çalışacak komisyon/çalışma gruplarının kurulması sağlanmalı, MEDAK bu konuda merkezi bir rol üstlenmeli, görev dağılımını ve eşgüdümü sağlayıcı olmalıdır.

5- ÜNİVERSİTE, SANAYİ VE ODA İLİŞKİLERİ

- Üniversitelerin EİM bölüm başkanları ile en azından iki yılda bir toplantı düzenlenmeli, MMO'da EİM'lere yönelik olarak düzenlenecek Meslek İçi Eğitimler konusunda Üniversitelerin tam desteği sağlanmalıdır. Benzer şekilde okul sonrası çalışma yaşamlarında edinilen birikim ve deneyimler MMO tarafından üniversitelere aktarılabilir.

- Üniversitelerde EİM Giriş derslerinde ODA, MEDAK ve MDK'ların tanıtımının yapılması sağlanmalıdır.

- KOBİ'lerde verimliliğin artırılması amacı ile gerek işyerlerinin tarama süreçlerinde gerekse bu tarama süreci sonrası geliştirilecek projelerde, üniversite, sanayi ve Oda ilişkilerini oluşturacak girişimler, ilgili yönetmelik değişiklikleri ve protokoller gerçekleştirilmelidir. Örneğin KOSGEB yönetmelikle-

rinde TMMOB ve bağlı odalarla ortak projeler geliştirilmesine olanak sağlayacak değişiklikler sağlanmalıdır.

Söz konusu önerilerin 2006-2007 döneminde MMO içinde hayata geçirilebilmesi amacıyla Kurultay sonrasında, mevcut MEDAK koordinatörlüğünde oluşturulacak bir çalışma grubu, MMO Genel Kurulu'na kadar geçecek 4 aylık dönemde görev alarak, çalıştıyandan çıkan konuları takip etmeli; aynı zamanda MEDAK yönetmeliği ile ilgili, kurultaydan çıkan sonuçları değerlendirerek bir çalışma yapmalı ve oluşan öneriler Oda Genel Kuruluna taşınmalıdır. Bu komisyonun çalışmalarının Şube Genel Kurullarından sonra ve MMO Genel Kurulundan önce Ankara'da toplanacak EİM Danışma Kurulunda tartışılarak 2010 yılına dek EİM örgütlenmesinin yol haritasının çıkarılması gerektiğine inanmaktayız.

Sonuç olarak, aydınlık ve üretken bir gelecek adına, ülke insanının yaşam kalitesinin yükseltilmesinde önemli rolü olan EİM mesleğinin örgütlü etkisini artırmak için tüm meslektaşlarımızı Oda çatısı altında buluşmaya çağırıyoruz.

Sen yoksan bir eksiğiz.

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI**

tmmob
makina mühendisleri odası

“Endüstri ve İşletme Mühendisliği'nin Geleceği”

Üniversiteler ve
Araştırma Kuruluşları

Sanayi ve
Hizmet Sektörleri

Meslek Odası ve
Meslek Sahipleri

**V. ENDÜSTRİ-İŞLETME
MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI** 9-10 ARALIK 2005

ERDEMİR Kültür Merkezi Kdz.Ereğli/ZONGULDAK

Makina Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi

ULUSLARARASI ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ KONFERANSI'NIN 4.SÜ BURSA'DA GERÇEKLEŞTİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi yürürlüğünde Uluslararası 4. Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Konferansı 7-11 Aralık 2005 tarihleri arasında Bursa'da gerçekleşti.

Konferansın açılışında sırasıyla TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Başkanı Emir Birgün, Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Nejat Tuncay, U.Ü Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektronik Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ali Oktay, TMMOB Yönetim Kurulu adına Hüseyin Yeşil, İTÜ Elektrik Elektronik Fa-

kültesinden Prof. Dr. Hakan Kuntman TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Genel Başkanı Kemal Ulusaler, Uludağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı Erdal Emel, Prof. Mark Ehsani konuştu.

Konferansın Açılış Bildirisini Prof. Dr. Cem Göknar sundu.

Açılış Bildirisinde dünyadaki teknolojik gelişmelerin ülkelerin siyasal ve ekonomik yönelimlerini etkilemesinden bahsetti. ABD ve Çin gibi iki ülkenin karşılaştırmalı olarak teknoloji gelişiminin üretim süreçlerini etkilemesi üzerine örnekler verdi. Çin'in son dönemdeki dünya ekonomisinin üretim kaynaklarının ağırlığını alması karşısında, ABD'nin yeni teknolojik atılımlar yapma zorunda oluşunu vurguladı. Ayrıca her ülkenin kendi içinde teknolojik gelişimi takip etme ve üretmeye başladığından elektrik mühendislerinin özellikle de bizim ülkemizde geleceği belirleyecek etkin bir konumu olacağına değinildi.

TMMOB GÜNCE

Aralık 2005 - Ocak 2006

01 Aralık 2005 Perşembe

• TMMOB Genel Sekreter Vekili Hakan Genç ve Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarım, Orman Ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığı'nda görüşülen Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun Tasarısı'na ilişkin yapılan görüşmeye katıldı.

02 Aralık 2005 Cuma

• TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube yürütücülüğünde 02-03 Aralık 2005 tarihlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Enerji Forumu 2005" etkinliğine katılarak açılış konuşması yaptı. Etkinliğe TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras ve Hüseyin Yeşil'de katıldı.

• TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı'nda gerçekleştirilen ve TMMOB'nin de üyeleri arasında bulunduğu Mühendislik Dekanları Konseyi (MDK) Onbirinci toplantısına katıldı.

05 Aralık 2005 Pazartesi

• TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.
• TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde düzenlenen İnsan Hakları Konferansına katıldı.

06 Aralık 2005 Salı

• KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından Ankara'da 17 Aralık 2005 tarihinde yapılacak "Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe" mitingine destek isteme talebi ile ilgili olarak Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP),

Sosyal Demokrat Halk Partisi (SHP), Demokratik Toplum Partisi (DTP), Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP), Emek Partisi (EMEP), Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Türkiye Komünist Partisi (TKP) ziyaret edildi. Gerçekleştirilen ziyaretlere TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı katıldı.

• TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez TRT Trabzon Radyosu'na telefonla canlı yayın konuğu olarak katılarak, AB Müzakere Çerçeve Belgesi gereği başlayan Tarım ve Kırsal Kalkınma konu başlıklarındaki Tarama Süreci hakkında değerlendirmelerde bulundu.

07 Aralık 2005 Çarşamba

• TMMOB Yönetmelikler Çalışma Grubu tarafından oluşturulan Denetim, Mali İşler, Disiplin Yönetmelikleri alt komisyon toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Betül Uyar (TMMOB), Esat Kırsaç (Kimya Mühendisleri Odası), Cenk A.Lişesevdi (Makina Mühendisleri Odası), Gülten Kubin (Şehir Plancıları Odası), Mehmet Ercan, Burhan Harmankaşı (Ziraat Mühendisleri Odası) katıldı.

• TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanlı "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Yasa Tasarısı" konulu basın açıklaması yaptı.

• Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi yürütücülüğünde 07-11 Aralık 2005 tarihlerinde Bursa'da gerçekleştirilen Uluslararası 4. Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Konferansı'na TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

08 Aralık 2005 Perşembe

• KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından 17 Aralık'da yapılacak "Demokratik Türkiye, Halk İçin Büt-

çe” mitingine yönelik olarak Kızılay Yeni Karamürsel önünde yapılan basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Genel Sekreter Vekili Hakan Genç, Genel Sekreter Yardımcısı Ayşegül Bildirici, Teknik Görevliler Özgür Cemile Göktaş, Bülent Akça ve Anıl Erol katıldı.

- TMMOB Oda Saymanları toplantısı yapıldı. Toplantıya Selçuk Uluata (TMMOB), Vehbi Turhan (TMMOB), Hüseyin Önder, Kemal Çelik (Elektrik Mühendisleri Odası), Abdullah Zararsız (Fizik Mühendisleri Odası), Hasan Akad (Gıda Mühendisleri Odası), Fuat Sarıkaya, Sebahat Yıldız Geçilmez (Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası), Salih Karakısa, Eyüp Demir (Jeofizik Mühendisleri Odası), Dündar Çağlan (Jeoloji Mühendisleri Odası), Kemal Akbay (Kimya Mühendisleri Odası), Ahmet Eniş, Birol İsmailoğlu (Makine Mühendisleri Odası), Yaser Gündüz (Şehir Plancıları Odası), Birsen Baltacı, Arzu Dolanay (Peyzaj Mimarları Odası) katıldı.

- TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras Kimya Mühendisleri Odası Ege Şubesi tarafından gerçekleştirilen 4. Uluslar arası Ambalaj Sanayi Kongre Ve Sergisi'ne katılarak açılış konuşması yaptı.

10 Aralık 2005 Cumartesi

- KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından 17 Aralık'da yapılacak “Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe” mitingine yönelik olarak Yüksel Caddesindeki basın açıklaması ve ardından gerçekleştirilen bildiri dağıtım ve afiş asımı etkinliğine TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı katıldı.

12 Aralık 2005 Pazartesi

- TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

14 Aralık 2005 Çarşamba

- Avrupa Birliği Müzakere Süreci ile ilgili Çalışma Grubu toplantısı yapıldı.

- 2B Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Betül Uyar (TMMOB), Sümmani Can, Ahmet Demirtaş, H.Gürel Demirel (Orman Mühendisleri Odası) katıldı.

16 Aralık 2005 Cuma

- TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası yürütücülüğünde ve “Sanayileşme-İstihdam-Refah” başlığı ile düzenlenen TMMOB Sanayi Kongresi 2005 16-17 Aralık 2005 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi. Kongre açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet

Soğancı bir konuşma yaptı. Kongreye Yürütme Kurulu Üyeleri Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Berrin Şenöz, İsmail Küçük, Ali Rıza Tanrıverdi katıldı.

- TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz Türk Patent Enstitüsü'nün 2005 yılı Danışma Kurulu toplantısına katıldı.

- TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi tarafından cezaevleri ve tecrit çalışmaları ile ilgili olarak düzenlenen toplantıya katıldı.

17 Aralık 2005 Cumartesi

- KESK-DİSK-TMMOB ve TTB tarafından Ankara Sıhhiye Meydanında onbinlerce kişinin katıldığı “Demokratik Türkiye-Halk İçin Bütçe” mitingi gerçekleştirildi. Mitingte TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşma yaptı. Mitingte TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, TMMOB Saymanı Selçuk Uluata, Yürütme Kurulu Üyeleri Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Alaeddin Aras, Baki Remzi Suiçmez, Yönetim Kurulu Üyeleri Nail Güler, Serdar Kaynak, Cemalettin Küçük, İsmail Küçük, A.Betül Uyar, Genel Sekreter Vekili Hakan Genç, Genel Sekreter Yardımcısı Ayşegül Bildirici, Teknik Görevliler Özgür Cemile Göktaş, Bülent Akça, Anıl Çağın Erol katıldı.

- Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan'ın yazılı çağrısı ile ikincisi tanıtıcı ve ayrıntılı taramaları tamamlanmış olan Kamu Alımları (5) ve Rekabet Politikası (8) Bilgilendirme ve Değerlendirme toplantısına TMMOB Teknik Görevlisi Özgür Cemile Göktaş katıldı.

18 Aralık 2005 Pazar

- TMMOB Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

19 Aralık 2005 Pazartesi

- TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

- TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras Kalite Çevre Kurulu Yürütme Komitesi toplantısına katıldı.

20 Aralık 2005 Salı

- TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul, sinema sanatçısı Mehmet Ali Alabora ile KESK'e bağlı sendikaların ve TMMOB'ne bağlı Odaların yöneticileri tarafından “Bilgi Edinme Yasası”ndan yararlanılarak,

Hükümetin İncirlik ile ilgili kararnamesinin detayları öğrenilmek üzere Başbakanlık'a dilekçe verildi.

21 Aralık 2005 Çarşamba

• TMMOB adına sekreteryasını Elektrik Mühendisleri Odası'nın yürüttüğü V. Enerji Sempozyumu, "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Enerji Politikaları" başlığıyla 21-23 Aralık 2005 tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Sempozyum açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı bir konuşma yaptı. Sempozyuma TMMOB II.Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yürütme Kurulu Üyeleri Alaeddin Aras, Ekrem Poyraz, Hüseyin Yeşil, Yönetim Kurulu Üyeleri A.Betül Uyar, Serdar Ö.Kaynak, İsmail Küçük, Remzi Sönmez, Ali Rıza Tanrıverdi, Genel Sekreter Vekili Hakan Genç, Genel Sekreter Yardımcısı Ayşegül Bildirici, Teknik Görevliler Özgür Cemile Göktaş, Bülent Akça, Anıl Çağın Erol katıldı.

• TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ATV'de yayımlanan ve gazeteci Ali Kırca'nın sunduğu "Siyaset Meydanı" programına katılarak "Mortgage" konusunda görüş bildirdi.

• TMMOB Örgütlülüğünün Geliştirilmesi Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya Ertuğrul Candaş (Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası), Hakkı Atıl (Jeoloji Mühendisleri Odası), Elif Öztürk (Makina Mühendisleri Odası), Oya Akkan (Peyzaj Mimarları Odası), Medar Kalkan (Ziraat Mühendisleri Odası) katıldı.

• Peyzaj Mimarları Odası SMM Yönetmeliği ile ilgili toplantı yapıldı. Toplantıya Baki Remzi Suiçmez, A.Betül Uyar, M.Remzi Sönmez, İsmail Küçük (TMMOB), Oya Akkan, Şükran Şahin, Ayşegül Oruçkaptan (Peyzaj Mimarları Odası), Aynur Yase-min Çakır (Şehir Plancıları Odası), Ural Ersoy (Ziraat Mühendisleri Odası) katıldı.

22 Aralık 2005 Perşembe

• Avrupa Birliği Müzakere Süreci ile ilgili Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya Alaeddin Aras, Baki Remzi Suiçmez, İsmail Küçük, Özgür Cemile Göktaş (TMMOB) Petek Ataman (Gıda Mühendisleri Odası), Gülay Özdemir, Altan Böncü (İnşaat Mühendisleri Odası) Agah Köker (Kimya Mühendisleri Odası), Melih Şahin, Mahir Ulaş Akcan (Makina Mühendisleri Odası), Fatih Taşdoğan (Ziraat Mühendisleri Odası) katıldı.

24 Aralık 2005 Cumartesi

• Gemi Mühendisleri Odası'nın 51.Kuruluş Yıldönümü'nün de kutlanacağı Geleneksel Oda Gecesine TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri Sabri Orcan ve Tuncay Şenyurt katıldı.

26 Aralık 2005 Pazartesi

• Barış İnisiyatifi Birliğimizi ziyaret etti.
• TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

27 Aralık 2005 Salı

• TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras Kalite Çevre Kurulu toplantısına katıldı.

• Mühendislik Mimarlık Profili Araştırması Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya Özgür Cemile Göktaş (TMMOB), Fulya Arıcan Öznur (Gıda Mühendisleri Odası), M.Tankut Kılınç (Jeofizik Mühendisleri Odası), Kaya Güvenç (Makina Mühendisleri Odası), Mehmet Kayadelen (Maden Mühendisleri Odası), Sümmani Can (Orman Mühendisleri Odası), Belgin Durgun (Peyzaj Mimarları Odası) katıldı.

28 Aralık 2005 Çarşamba

• TMMOB tarafından Mühendis, mimar ve şehir plancılarının "ücret yetersizliği ve dengesizliği" ile "çalışma alanlarının yok edilmesi" sorunlarının gündeme taşınması amacıyla başlatılan imza kampanyası kapsamında üyelerin imzaladığı onbinlerce itiraz dilekçesi, Odaların ve Şube yöneticileri ve üyelerinin de katılımıyla kitlesel olarak TBMM Başkanlığı'na teslim edildi.

• Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda görüşülmekte olan Sosyal Güvenlik Kurumu Kanun Tasarısı ile ilgili toplantıya TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

• TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı TBMM'de görüşülmekte olan Sosyal Güvenlik Kurumu Kanun Tasarısı ile ilgili Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına katıldı.

29 Aralık 2005 Perşembe

• Türk Tabipleri Birliği'nde düzenlenen İş Sağlığı Enstitüsü Kuruluşu ile ilgili olarak yapılan toplantıya Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

• Petrol Yasası Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya İbrahim Vardal, Bülent Akça (TMMOB),

A.Uğur Gönülalan, Orhan Güreli, Tuncer Seymen (Jeofizik Mühendisleri Odası), Dündar Çağlan (Jeoloji Mühendisleri Odası), Gülgün Şenlen (Kimya Mühendisleri Odası) katıldı.

30 Aralık 2005 Cuma

• TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı Kanaltürk'de gazeteci Tuncay Özkan'ın sunduğu her ayın son Cuma Akşamı emek ve meslek örgütü başkanlarının katılımı ile gerçekleştirilen ve 2005 Yılı'nın Değerlendirildiği Söz Meclisi programına katıldı.

02 Ocak 2006 Pazartesi

• TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

03 Ocak 2006 Salı

• YÖK'ün "diplomalara unvan yazılmaması" yönünde aldığı kararı görüşmek üzere TMMOB tarafından talep edilen toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Aybar Ertepinar, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Baki Remzi Suiçmez, TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

• Emek Platformu Başkanlar Kurulu "Genel Sağlık Sigortası ve Sağlıkta Dönüşüm Reformu" ve TBMM bulunan yasalar ile ilgili görüşlerini iletmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile görüştü. Görüşmeye TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı katıldı.

04 Ocak 2006 Çarşamba

• Emek Platformu Teknik Komitesinin "Genel Sağlık Sigortası ve Sağlıkta Dönüşüm Reformu" ile ilgili gerçekleştirilen toplantısına TMMOB Hukuk Müşaviri Nurten Çağlar Yakış katıldı.

05 Ocak 2006 Perşembe

• 05-08 Ocak 2006 tarihleri arasında Viyana'da gerçekleştirilen Avrupa Sosyal Forumu 4. Hazırlık Toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil katıldı.

• Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda yapılan toplantıya TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Alaeddin Aras katıldı.

06 Ocak 2006 Cuma

• Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Genel Sekreter Vekili Hakan Genç katıldı.

• TMMOB Petrol Yasası Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya İbrahim Vardal, Bülent Akça (TMMOB), A.Uğur Gönülalan (Jeofizik Mühendisleri Odası), Dündar Çağlan (Jeoloji Mühendisleri Odası), Gülgün Şenlen (Kimya Mühendisleri Odası), Oğuz Türkyılmaz (Makina Mühendisleri Odası), Mete Topgüder (Petrol Mühendisleri Odası) katıldı.

• Peyzaj Mimarları Odası SMM Yönetmeliği Toplantısı yapıldı. Toplantıya Baki Remzi Suiçmez, İsmail Küçük, A.Betül Uyar (TMMOB), Gülay Özdebak, Oya Akkan, Şükran Şahin (Peyzaj Mimarları Odası), Aynur Yasemin Çakır (Şehir Plancıları Odası) katıldı.

16 Ocak 2006 Pazartesi

• TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

• Sağlık-Der Genel Başkanı Bahattin Köksal Birliğimizi ziyaret etti.

17 Ocak 2006 Salı

• Emek Platformu Teknik Komite toplantısına Hukuk Müşaviri Nurten Çağlar Yakış katıldı.

18 Ocak 2006 Çarşamba

• Mühendislik Mimarlık Profili Araştırması Çalışma Grubu ve Oda Sorumlularının katılımı ile Mühendislik Mimarlık Profili Araştırması Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya Özgür Cemile Gökteş (TMMOB), Fulya Arıcan Öznur, Serhat Cemil Yücel (Gıda Mühendisleri Odası), Metin Kulein (Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası), M.Tankut Kılınç, Ufuk Budak, Seyfullah Tufan (Jeofizik Mühendisleri Odası), Demet Aydemir (Kimya Mühendisleri Odası), Mehmet Kayadelen (Maden Mühendisleri Odası), Filiz Aydemir (Makine Mühendisleri Odası) katıldı.

• Petrol Yasası Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya İbrahim Vardal, Bülent Akça (TMMOB), A.Uğur Gönülalan (Jeofizik Mühendisleri Odası), Dündar Çağlan (Jeoloji Mühendisleri Odası) katıldı.

19 Ocak 2006 Perşembe

• Türkiye Belediyeler Birliği tarafından 19-20-21 Ocak 2006 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen Yerel Çevre Hizmetleri Platformu II. Çalıştayı'na TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz katıldı.

• Emek Platformu Teknik Komite toplantısına TMMOB Genel Sekreter Vekili Hakan Genç katıldı.

• AB Müzakere Süreci Çalışma Grubu Toplantısı yapıldı. Toplantıya Baki Remzi Suiçmez, İsmail Küçük,

Özgür Cemile Gökteş, Bülent Akça (TMMOB), Nurseren Budak (Gıda Mühendisleri Odası), Atlan Böncü (İnşaat Mühendisleri Odası), Agah Köker (Kimya Mühendisleri Odası), Tuğçe Selin Tağmat (Mimarlar Odası), Gökhan Günaydın (Ziraat Mühendisleri Odası) katıldı

- İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu Toplantısı yapıldı. Toplantıya Alaeddin Aras (TMMOB), Hikmet Nurhan Parlak (Elektrik Mühendisleri Odası), Bediha Demiröz (Gıda Mühendisleri Odası), Abdurrahim Bilgin (İnşaat Mühendisleri Odası), Ruhi Öktem, Müjdat Aydın (Kimya Mühendisleri Odası), İbrahim Yılmazoğlu (Makine Mühendisleri Odası), Ahmet Avcı (Mimarlar Odası) katıldı.

- Kentsel Araştırmalar İçin Yapılanma Oluşturma Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya M.Remzi Sönmez, Bülent Akça (TMMOB), Ü.Nevzat Uğurel (Şehir Plancıları Odası) katıldı.

20 Ocak 2006 Cuma

- TMMOB Yönetmelikleri Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Betül Uyar, Sabri Orcan, Bülent Akça (TMMOB), M.Tankut Kılınç (Jeofizik Mühendisleri Odası), Esat Kırsaç, Hasan Küçük (Kimya Mühendisleri Odası), Ahmet Eniş (Makine Mühendisleri Odası) katıldı.

21 Ocak 2006 Cumartesi

- TMMOB Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
- Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan'ın yazılı çağrısı ile üçüncüsü İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunum Serbestisi (3) ve Sermayenin Serbest Dolaşımı (4) Bilgilendirme ve Değerlendirme toplantısına TMMOB Teknik Görevlileri Özgür Cemile Gökteş ve Bülent Akça katıldı.

23 Ocak 2006 Pazartesi

- TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.

24 Ocak 2006 Salı

- Çevre ve Orman Bakanlığı ile İngiltere Başkonsolosluklu işbirliği kapsamında gerçekleştirilen Hava Kalitesi ve Kirliliğin Kontrolü konulu seminer'e TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Küçük ve Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış katıldı.

- Petrol Yasası Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Uğur Gönülalan (Jeofizik Mühendisleri Odası), Dünder Çağlan (Jeoloji Mühendisleri Odası), Gülgün

Şenlen (Kimya Mühendisleri Odası), Oğuz Türkyılmaz (Makine Mühendisleri Odası), Mete Topgüder (Petrol Mühendisleri Odası) katıldı.

25 Ocak 2006 Çarşamba

- Emek Platformu Başkanlar Kurulu toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı katıldı.

- Genel Kurullarda görüşülerek karara bağlanacak TMMOB ve Odaları Mali İşler Yönetmeliği'nde yapılması düşünülen değişiklik önerileri ile ilgili çalışmalar yapmak üzere Odaların Mali Müşaviri ve Muhasebe sorumlularının katıldıkları toplantı yapıldı. Toplantıya Vehbi Turhan, İhsan Aydın (TMMOB), Hasan Akad, Şükran Özenli (Gıda Mühendisleri Odası), Fuat Sarıkaya (Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası), Levent Galip (Kimya Mühendisleri Odası), A.Erhan Angı (Meteoroloji Mühendisleri Odası), Tahir Sargın (Mimarlar Odası) katıldı.

27 Ocak 2006 Cuma

- TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı Kanaltürk'de gazeteci Tuncay Özkan'ın sunduğu her ayın son Cuma Akşamı gerçekleştirilen ve 2006 Yılı Beklentileri, Alternatifler, Seçenekleri'nin Değerlendirildiği Söz Meclisi programına katıldı.

28 Ocak 2006 Cumartesi

- TMMOB Yönetmelikler Çalışma Grubu tarafından oluşturulan Denetleme Kurulu Yönetmeliği alt komisyon toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Betül Uyar (TMMOB), M.Tankut Kılınç (Jeofizik Mühendisleri Odası), Esat kırsaç (Kimya Mühendisleri Odası) katıldı.

30 Ocak 2006 Pazartesi

- TMMOB Yürütme Kurulu toplantısı yapıldı.
- TMMOB Yönetmelikler Çalışma Grubu tarafından oluşturulan Denetleme Kurulu Yönetmeliği alt komisyon toplantısı yapıldı. Toplantıya A.Betül Uyar, Oya AKKAN, Bülent Akça (TMMOB), M.Tankut Kılınç (Jeofizik Mühendisleri Odası), Esat Kırsaç (Kimya Mühendisleri Odası) katıldı.

31 Ocak 2006 Salı

- TMMOB Boren Çalışma Grubu toplantısı yapıldı. Toplantıya Alaeddin Aras (TMMOB), Altan İçerler (Jeofizik Mühendisleri Odası), Funda Altun (BOREN) katıldı.

2005 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR/GİDER BÜTÇESİ

2005 YILI (01 NİSAN 2005 - 31 MART 2006) GERÇEKLEŞEN GELİR BÜTÇESİ				
GELİRLER	2005 YILI TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ	01 NİSAN 2005 - 31 ARALIK 2005 DÖNEMİ (9 AYLIK)		
		TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞEN GELİR BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
ODALAR HİSSESİ	1.019.531,25	764.648,44	744.161,16	97,32
HİZMET KARŞILIĞI GELİRLER	3.125,00	2.343,75	0,00	0,00
YAYIN GELİRLERİ	5.000,00	3.750,00	0,00	0,00
BAĞIŞ VE YARDIMLAR	625,00	468,75	0,00	0,00
ÇEŞİTLİ GELİRLER	21.000,00	15.750,00	16.800,27	106,67
FAİZ GELİRLERİ	37.425,75	28.069,31	24.877,53	88,63
GEÇEN YILDAN DEVREDEDEN GELİRLER	113.293,00	84.969,75	78.178,75	92,01
TOPLAM	1.200.000,00	900.000,00	864.017,71	96,00

2005 YILI (01 NİSAN 2005 - 31 MART 2006) GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ				
GİDERLER	2005 YILI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	01 NİSAN 2005 - 31 ARALIK 2005 DÖNEMİ (9 AYLIK)		
		TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞEN GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
YÖNETİM GİDERLERİ	10.000,00	7.500,00	3.812,70	50,84
PERSONEL GİDERLERİ	470.000,00	352.500,00	320.988,17	91,06
DIŞARIDAN SAĞLANAN HİZMET ALIM GİDERLERİ	205.000,00	153.750,00	50.416,71	32,79
ÇEŞİTLİ GİDERLER	70.000,00	52.500,00	49.879,94	95,01
AMACA YÖNELİK ÇEŞİTLİ GİDERLER	225.000,00	168.750,00	121.441,79	71,97
BÜRO GİDERLERİ	30.000,00	22.500,00	10.708,94	47,60
YAYIN GİDERLERİ	154.500,00	115.875,00	29.995,60	25,89
VERGİ RESİM ve HARÇLAR	5.000,00	3.750,00	9.331,53	248,84
İKK ve TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	500,00	375,00	0,00	0,00
KIYMET ALIMLARI	30.000,00	22.500,00	36.737,14	163,28
TOPLAM	1.200.000,00	900.000,00	633.312,52	70,37

ODALAR BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ

BİRLİK HİSSESİ ÖDENTİ ÇİZELGESİ 01 NİSAN 2005 / 31 ARALIK 2005										
ODALAR	GEÇMİŞ DÖNEMLER) BORCU	BİNA ALIMI KATILIM PAYI	2005 YILI BİRLİK PAVI	TOPLAM BORÇ	NİSAN - ARALIK'05 DÖNEMİ ÖDENMESİ GEREKEN	TOPLAM ÖDEME	NİSAN-ARALIK'05 DÖNEMİ ÖDENEYİM GERÇEKLEŞME ORANI (%)	BAKİYE		
								BORÇ	ALACAK	
ÇEVRE M.O.	9.000,00	0,00	8.935,00	17.935,00	15.685,00	1.500,00	9,56	14.185,00	0,00	
ELEKTRİK M.O.	0,00	0,00	117.890,00	117.890,00	88.415,00	88.415,00	100,00	0,00	0,00	
FİZİK M.O.	-50,00	0,00	3.368,75	3.318,75	2.478,75	1.075,00	43,37	1.403,75	0,00	
GEMİ M.O.	0,00	0,00	6.228,75	6.228,75	4.668,75	4.668,75	100,00	0,00	0,00	
GEMİ MAK.İŞL.M.O.	0,00	0,00	2.780,00	2.780,00	2.090,00	940,00	44,98	1.150,00	0,00	
GIDA M.O.	0,00	0,00	13.268,75	13.268,75	9.968,75	7.768,75	77,93	2.200,00	0,00	
HARİTA ve KAD.M.O.	-300,00	0,00	30.130,00	29.830,00	22.330,00	22.330,00	100,00	0,00	0,00	
İÇ MİMARLAR O.	420,00	0,00	2.085,00	2.505,00	1.980,00	0,00	0,00	1.980,00	0,00	
İNŞAAT M.O.	-1.429,35	0,00	192.248,75	190.819,40	142.819,40	190.819,40	133,61	0,00	48.000,00	
JEOFİZİK M.O.	0,00	0,00	8.388,75	8.388,75	6.288,75	6.288,75	100,00	0,00	0,00	
JEOLJİ M.O.	0,00	0,00	35.216,25	35.216,25	26.366,25	26.366,25	100,00	0,00	0,00	
KİMYA M.O.	46.279,00	2.821,00	30.598,75	79.698,75	72.048,75	27.948,75	38,79	44.100,00	0,00	
MADEN M.O.	0,00	0,00	22.027,50	22.027,50	16.522,50	16.522,50	100,00	0,00	0,00	
MAKİNA M.O.	-520,50	0,00	310.701,25	310.180,75	232.480,75	233.399,66	100,40	0,00	918,91	
METALURJİ M.O.	6.000,00	0,00	9.497,50	15.497,50	13.127,50	12.497,50	95,20	630,00	0,00	
METEOROLOJİ M.O.	1.151,00	0,00	1.217,50	2.368,50	2.068,50	100,00	4,83	1.968,50	0,00	
MİMARLAR O.	28.700,00	0,00	148.573,75	177.273,75	140.073,75	123.226,00	87,97	16.847,75	0,00	
ORMAN M.O.	18.442,00	1.920,00	17.302,50	37.664,50	33.344,50	15.370,00	46,09	17.974,50	0,00	
PETROL M.O.	0,00	0,00	2.131,25	2.131,25	1.591,25	1.591,25	100,00	0,00	0,00	
PEYZAJ MİM.O.	0,00	0,00	4.973,75	4.973,75	3.728,75	3.728,75	100,00	0,00	0,00	
ŞEHİR PL.O.	1.070,00	0,00	11.178,75	12.248,75	9.458,75	9.458,75	100,00	0,00	0,00	
TEKSTİL M.O.	2.231,00	0,00	4.238,75	6.469,75	5.419,75	3.351,00	61,83	2.068,75	0,00	
ZİRAAT M.O.	0,00	0,00	36.550,00	36.550,00	27.415,00	27.415,00	100,00	0,00	0,00	
TOPLAM	110.993,15	4.741,00	1.019.531,25	1.135.265,40	880.370,40	824.781,06	88,13	104.508,25	48.918,91	

TMMOB Birlik Haberleri Bülteni
Aralık 2005- Ocak 2006/ Sayı 106
ayda bir yayımlanır

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Atatürk Bul. No:131 Kat:9 Bakanlıklar 06640 Ankara
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24

web:<http://www.tmmob.org.tr> e-posta:tmmob@tmmob.org.tr

TMMOB Adına Sahibi: Mehmet Soğançlı, Sorumlu Yazışlıları Müdürü: N.Hakan Genç
5.000 adet basılmıştır. Baskı: Kardelen Ofset (0312 435 37 90)